

సంపుటి: 72 సంచిక: 17 పుటలు: 52

జాగృతి

కలి 5121 - శ్రీ వికారి మాఘ బహుళ పాడ్యమి

10 - 16 ఫిబ్రవరి 2020

వెల: ₹15/-

బడ్జెట్ 2020

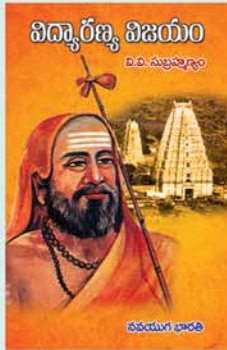
పల్లెకు నీరాజనం,
పంటకు వందనం

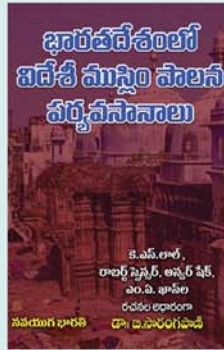
జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S8242> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

72 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

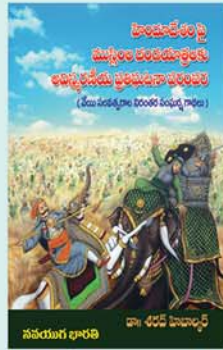
జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

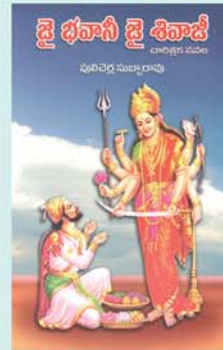
వెల : ₹. 200/-

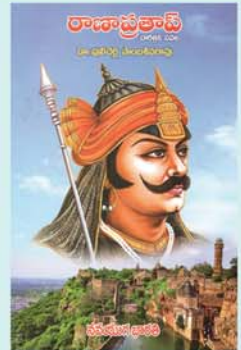
వెల : ₹. 250/-

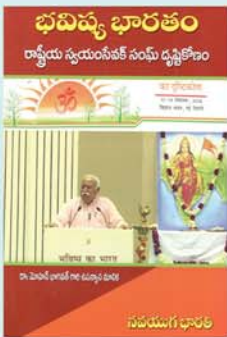
వెల : ₹. 250/-

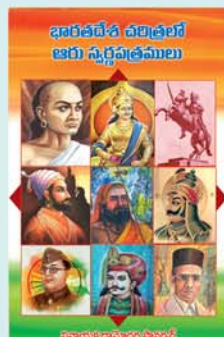
వెల : ₹. 200/-

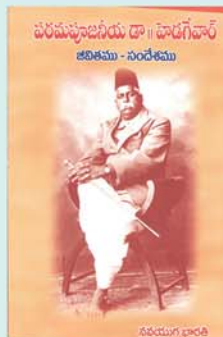
వెల : ₹. 120/-

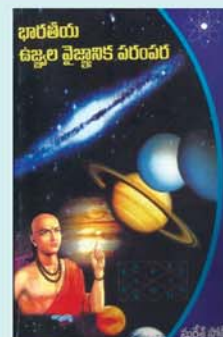
వెల : ₹. 50/-

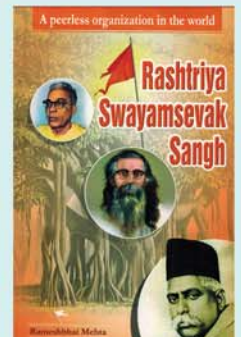
వెల : ₹. 250/-

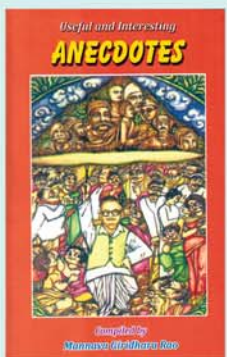
వెల : ₹. 90/-

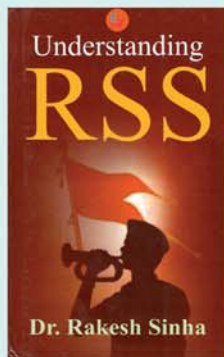
వెల : ₹. 200/-

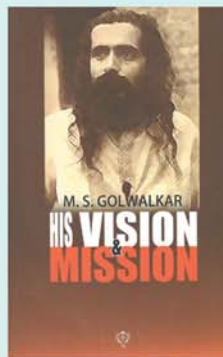
వెల : ₹. 400/-

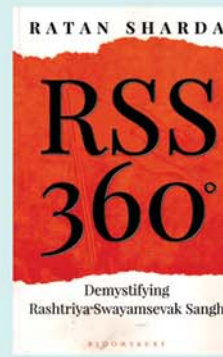
వెల : ₹. 250/-

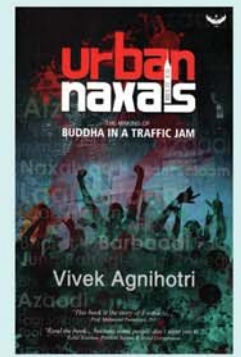
వెల : ₹. 495/-

వెల : ₹. 400/-

వెల : ₹. 499/-

వెల : ₹. 399/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్య నికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరు పేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

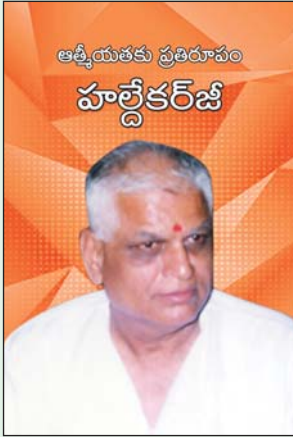
సాహిత్య నికేతన్

విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

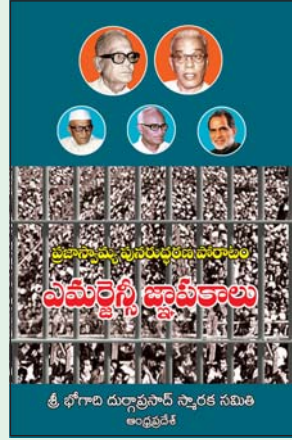
భారతమాత

బుక్ హౌస్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

కొత్తగా వెలువడినవి

అజంతా గుహలకు దగ్గరలోని 'హల్దా' అనే కుగ్రామంలో జన్మించి, 60 సంవత్సరాల పాటు ఆంధ్రా, తెలంగాణలలో ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రచారకర్తగా తుదిశ్వాస వరకు పనిచేసిన మాననీయ శ్రీ రామచంద్ర సదాశివ హల్దేకర్జీ యజ్ఞమయ జీవన చిత్రం
ఆత్మీయతకు ప్రతిరూపం హల్దేకర్
వెల : రూ. 120/-

ఎమ్మరెస్సీ సమయంలో సుమారు లక్షా పాతిక వేల మంది అరెస్టు అయ్యారు. ఒకరకంగా 'క్విట్ ఇండియా' ఉద్యమంకన్నా 'ఎమ్మరెస్సీ' వ్యతిరేక పోరాటమే పెద్దది.
క్షేత్రప్రచారక్ శ్రీ శ్యామ్జీ ముందు మాటతో వెలువడినది
'ప్రజాస్వామ్య పునరుద్ధరణ పోరాటం ఎమ్మరెస్సీ జ్ఞాపకాలు'
వెల : రూ. 100/-

113 మంది దివంగత సంఘ జ్యేష్ఠ కార్యకర్తల జీవిత విశేషాలతో వెలువడిన 8 పుస్తకాలు ఒకేసారి తీసుకున్న వారికి రూ. 560/-ల సెట్ రూ. 400/-లకే లభిస్తాయి.

ప్రతులకు : **సాహిత్యనికేతన్**, 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27. దూరవాణి : **040-27563236**
సాహిత్యనికేతన్, ఏలురురోడ్, గవర్నరుపేట, విజయవాడ - 2. ఫోన్ : **9440643348**

లక్షలాది
ప్రజలకు
నమ్మకమైన
నేస్తం

SUDHAKAR
PIPES AND FITTINGS

SUDHAKAR
uPVC WINDOWS AND DOORS

SUDHAKAR
WIRES AND CABLES

f in SUDHAKARGROUP | info@sudhakarind.com | www.sudhakarind.com

Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డిఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాము. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ బ్యాంకు ఖాతాలో నగదు వేసేవారు చార్జీల కింద మరో రూ.50 పంపాలి. ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా చెల్లిస్తే చార్జీలు ఉండవు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 9959997013, 9440652115 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 62170399960, SBI, Isamia Bazar Branch, IFSC : SBIN005895, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013
వి. రామకృష్ణ అడ్వర్టైజింగ్ మేనేజర్ 9440652115

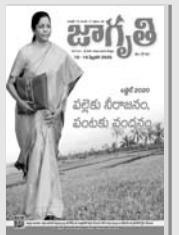
లోపలి పేజీలలో...

ముఖపత్ర కథనం

పల్లెకు నీరాజనం,

పంటకు వందనం

6లో

12లో

జాతీయం

ఊరూవాడ కొత్తా దేవుడండీ!

ధారావాహిక నవల

రాజగురువు - 5

- పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

22లో

జాగృతి

సంపాదక్రియం

శాలివాహన 1941 శ్రీ వికారి మాఘ బహుళ పాడ్యమి

10 ఫిబ్రవరి 2020, సోమవారం

బ్యాంకులుగా మిగిలిపోవడం ముస్లిముల స్వయం కృతాపరాధమే. వలస పాలకుల నిష్కృతులు అనంతరం స్వతంత్ర భారత పాలన పగ్గాలు చేపట్టిన వారు అల్పసంఖ్యాకులు, లౌకికవాదం అనే క్రొత్త వల రూపొందించారు. ఈ వలలో చిక్కిన ముస్లిములు కుహనా లౌకికవాదుల, స్వార్థ రాజకీయ వాదుల ప్రయోజనాలు పండించే ఓటు బ్యాంకులుగా నేటికీ కొనసాగుతున్నారు.

మైనారిటీల ప్రగతి

దేశభక్తి, జాతీయ భావనల కలబోతగా మెలిగిన ముస్లిముల్లో సంభవిస్తున్న మార్పును పట్టిచే సంఘటనలు దేశవ్యాప్తంగా చోటుచేసుకుంటున్నాయి.

ఒకనాటి ఇక్బాల్ కవిత సారే జహానె అచ్చా హిందూసితా హమారా గేయాన్ని ఆలపించిన భారత ముస్లిం యువత 'భారత్ ను ముక్కలు ముక్కలు చేస్తాం, అని నినదించడం రాజకీయ స్వార్థపరుల ఉచ్చులో పడిన ముస్లిం ఉగ్రవాద మనస్తత్వానికి ఉదాహరణ. మతోన్మాద ప్రతిజ్ఞల మజ్జిన్ నేత

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ వృత్తోర్నా అమృతంగమయ

- బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రసంగాలూ ఈకోవలోనివే. పోలీసు బలగాలను పక్కన పెడితే పావుగంటలో తదాఖా చూపిస్తాం అన్న అవాకులు, చవాకులు ముస్లిములను తమ రాజకీయ ఉచ్చు లోకి మరింత బలంగా లాగే ప్రయత్నంలో భాగమే. కేంద్రం ఇటీవల ఆమోదించిన పౌరసత్వ సవరణ చట్టం ముస్లిములతో సహా భారత పౌరులకు సంబంధించినదే కాదు. దాన్ని తిరస్కరించే అధికారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు లేనే లేదు. ఈ వాస్తవాన్ని దాచి సీఎపి ముస్లిములకు వ్యతిరేకమని, దాన్ని అమలు చేయబోమని తెలంగాణ, కేరళ, పశ్చిమ బంగ తదితర రాష్ట్రాల నేతలు ప్రకటించడం కేవలం ముస్లిముల రాజకీయ మెప్పుకోసమే. ఈ స్వార్థ రాజకీయవాదులు ఆశించినట్లే పలువురు ముస్లిములు స్పందిస్తున్నారు. పౌరసత్వ సవరణ చట్టం పట్ల వ్యతిరేకత, నిరసన, మాటున దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో, తెలంగాణలోని జైంసాలోను సంభవించిన అల్లర్లు, ప్రజల ఆస్తుల దహనాలు కుహనా లౌకికవాదుల వలలో పడిన ముస్లిం మానసికతను పట్టిచే తాజా ఉదాహరణలు.

స్వతంత్ర భారతావనిలో అన్ని వర్గాల ప్రజలు ప్రగతి సాధిస్తుండగా ముస్లిములు అక్షరాస్యతలో, ఆర్థికాభివృద్ధిలో వెనుకబడడానికి కారణాలను అన్వేషించాలి. తమ రాజకీయ స్వార్థం పండించుకోడానికి మత భావోద్వేగాలను ఆశ్రయించే మత రాజకీయవాదులు, కుహనా లౌకికవాదులు ముస్లిముల ప్రగతికి తోడ్పడరని తెలుసుకోవాలి. ముస్లిముల పట్ల చైనాలో ఒకరకంగా, భారత్ లో మరో రకంగా వ్యవహరించే కమ్యూనిష్టుల, ప్రాంతానికో విధంగా వ్యవహరించే కాంగ్రెస్ తదితర కుహనా లౌకికవాదుల కపట వ్యూహాలను ముస్లిములు పసిగట్టాలి. స్వర్గీయ ఏపీజే అబ్దుల్ కలాం వంటి నేతల స్ఫూర్తితో ముస్లిములు జాతీయ దృక్పథంతో కదలాలి. భారత ప్రగతితోనే ముస్లిముల ప్రగతి ముడిపడుందని గ్రహించాలి. తమ ప్రగతికి తామే కర్తలమని గ్రహించి, వాస్తవిక దృక్పథంతో వ్యవహరించడమే ముస్లిముల ప్రగతికి దోహదపడగలదు.

విశ్వవిద్యాలయాలలో 'ఎరుపు' విషం (జాతీయం-1)	- 14
ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు మొట్టికాయ.. (తెలంగాణ)	- 16
షోడశి రామాయణ రహస్యములు-20 (ఆధ్యాత్మికం)	- 18
జన జాగృతి	- 25
నేలబారు హాస్యగాడి గగన విన్యాసం (కుర్రచేష్ట)	- 26
నిర్లక్ష్య వైఖరే నిండా ముంచింది (అంతర్జాతీయం)	- 28
పంథా మారితేనే ప్రగతి.. (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 30
నియంత్రించకపోతే తప్పుడు భారీమూల్యం! (పర్యావరణం)	- 35
జీవితం విలువను చెప్పే ఇతివృత్తం (పుస్తక సమీక్ష)	- 42
అంతర్జాతీయ స్థాయిలో అతివల ముద్ర (క్రీడ)	- 43
వార్తా విశేషాలు	- 44
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం-281	- 49
నలభై వసంతాల చందన జ్ఞాపకం 'శంకరాభరణం'!	- 50

కథ

పరిష్కారం

- కొమ్ముల వెంకటసూర్యనారాయణ

32లో

నిజం

చిన్న గొడవ కాదు..

మత చిచ్చు!

38లో

40లో

వీరగాధ

దేశభక్తికి నిలువెత్తు నిదర్శనం

బడ్జెట్ 2020

భారతదేశానికి నేటికీ వ్యవసాయమే కీలక ఆర్థికవనరు. ఈ వాస్తవాన్ని విస్తరించకుండా సాగు, సాగునీరు, గ్రామీణాభివృద్ధి రంగాల మీద తాజా బడ్జెట్ కరుణ కురిపించడం భారతీయ రైతాంగానికి శుభపరిణామం. ఈ రంగాలకు అత్యధిక బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేయడం ద్వారా సేద్యానికి చేయూతనిచ్చి కర్షక సోదరుల సంక్షేమానికి దోహదం చేసేందుకు బీజేపీ నేతృత్వంలోని ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం మరొకసారి నడుం బిగించడం స్వాగతించదగినది. కిసాన్ రైలుతో సేద్యానికి కొత్త వేగాన్నీ, కృషి ఉదాన్తో వ్యవసాయోత్పత్తులకు కొత్తగా రెక్కలను ఇచ్చి మోదీ సర్కార్ రైతన్నను ఆనందదోలికలలో తేలియాడించే యత్నం చేసింది. గ్రామసీమల్లో సిరిసంపదలు వెల్లివిరిస్తేనే దేశ పురోభివృద్ధి సాధ్యం. ఈ దేశానికి సంబంధించి ఇదొక శాశ్వతసత్యం అంటే ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండదు. అలాంటి పురోగతికి పునరంకితం అయినట్లు ప్రధాని మోదీ ఈ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనల ద్వారా చాటిచెప్పారు. దేశ సాభాగ్యానికీ, ఆర్థిక సుసంపన్నతకూ వ్యవసాయ, గ్రామీణాభివృద్ధి ప్రధానమని గుర్తించడమే కాదు, ఆ దిశగా సాగేందుకు సత్వర చర్యలు తీసుకున్న ఘనత మోదీ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది. ఈ విధానంతో సేద్యం సత్ఫలితాలను సాధిస్తున్న సంగతి ఇప్పటికే రుజువైంది కూడా. స్వయం సహాయక సంఘాల ఆధ్వర్యంలో గ్రామ నిల్వ పథకం తదితర పదహారు కార్యచరణ అంశాల మీద ఈ బడ్జెట్ దృష్టి పెట్టింది. ఆకంక్షిత భారత్, ఆర్థికాభివృద్ధి, ఆదరించే సమాజం అనే మూడు చోదకశక్తులను ఎంచుకోవడాన్ని బడ్జెట్ సేద్యానికీ, గ్రామీణాభివృద్ధికి ప్రాధాన్యం వస్తుంది.

రైతుల గౌరవప్రదమైన మనుగడకు ఉపకరించే ఏకైకమార్గం లాభసాటి వ్యవసాయమే. వారి ఆత్మ గౌరవానికీ, మనుగడకు కూడా లాభసాటి సేద్యం, తగినంత ప్రోత్సాహమే శరణ్యమనీ, రైతుల ఆదాయాన్ని 2022 నాటికి ద్విగుణీకృతం చేయాలన్న ఆశయానికి ఆకృతి ఇవ్వాలనీ ఇప్పటికే ప్రధానమంత్రి పలు పథకాలు ప్రవేశపెట్టిన సంగతి తెలిసినదే.

సాగు రంగానికి నిధుల కేటాయింపును ఏ ఏటి కాయేడు-రూ. 63.259 (2018-19) 1,30,485 (2019-20), ఈసారి (2020-21) అత్యధికంగా రూ. 1,60,000 కోట్లు పెంచిన సంగతి గమనిస్తే అర్థమవుతుంది. గ్రామీణాభివృద్ధికి 2.83 లక్షల కోట్లు కేటాయించటం వల్ల రైతులు ఎదురు చూస్తున్న

ప్రొ.పి.రాఘవరెడ్డి, 9989625230
వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం మాజీ ఉపకులపతి

విధంగా సత్వరమే మేలు జరుగుతుంది.

ఆదాయం పెంపే ధ్యేయం

రైతుల ఆదాయం పెంపు యత్నానికి నాందిగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను గణనీయంగా పెంచాలని కేంద్రం ఇప్పటికే సంకల్పించింది. అంతేకాదు, పెరిగిన ఉత్పత్తులన్నిటికీ మంచి ధరవరలు దక్కడం, వ్యవసాయేతర/సంబంధిత వ్యావసాయ ద్వారా రైతులకు అదనపు ఆదాయాలు కూడా దక్కేట్లు చేయడం కూడా ఈ ఆలోచనలో భాగమన్న సంగతినీ విస్మరించలేం. ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులను పరిశీలిస్తే రైతుల రాబడులను రెండింతలు చేయాలన్న సత్సంగ లక్ష్యానికి ఇతోధికంగా తోడ్పడతాయని చెప్పవచ్చు. వ్యవసాయోత్పత్తులను గణనీయంగా పెంపొందించేందుకు ఆయా ప్రాంతాలకు అనువైన పంటల సరఫరా, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను మరింత అందుబాటు లోకి తేవడం వంటి చర్యలు ఉపకరిస్తాయి. కాబట్టి ఉత్పాదకతలను రెండు మూడు రెట్లు పెంచడంలో దోహదం పడేందుకు శాస్త్ర సాంకేతిక పరిశోధనలకు, ముఖ్యంగా జీవ సాంకేతిక రంగానికి ఈ బడ్జెట్లో జరిగిన భారీ కేటాయింపులు దోహదపడతాయి.

మద్దతు ధర, ఈ-మార్కెట్

రైతు ఆరుగాలం శ్రమించి సాధించిన

వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు మద్దతు ధర ఇచ్చి, ప్రతి వ్యవసాయోత్పత్తికి కూడా మంచి ధర వర్తింపజేసే విధంగా వ్యవసాయ మార్కెట్లు బలోపేతం చేయటం, సరళీకృత ఈ-మార్కెట్లను రైతులందరికీ అందుబాటులో ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటారు. మార్కెట్ పరిస్థితులను బట్టి వ్యవసాయ ఉత్పత్తులకు వెంటనే మంచి ధర లభించే పరిస్థితులు లేకున్నా, లేకపోతే మంచిధర రావడానికి సమయం పట్టే పరిస్థితి ఉన్నా మార్కెట్ స్థిరీకరణ నిధులను కేటాయించి, వ్యవసాయదారులలో విశ్వాసం కల్పించడం కూడా ప్రభుత్వ విధానంలో భాగమే. ఇంకా వ్యవసాయోత్పత్తుల నిల్వకు తగిన గిడ్డంగులను, శీతలీకరణ గిడ్డంగులను ఏర్పాటు చేసేందుకు కూడా తగిన నిధులను కేటాయించారు.

కిసాన్ రైలు, కృషి ఉదాన్

కూరగాయలు, వండ్లు తదితర పంట ఉత్పత్తులను తాజాగా ఉంచుతూ, డిమాండ్ మేరకు అవసరమైన మార్కెట్లకు చేరవేసేందుకు శీతలీకరణ ఏర్పాటు కలిగిన రవాణా సౌకర్యాలను కల్పించేందుకు 'కిసాన్ రైలు' సేవలను ప్రవేశ పెట్టేందుకు ఈ బడ్జెట్లో ప్రతిపాదనలు చేయడం కూడా ముదావహం. ఈ చర్య వల్ల ఉత్పత్తులు దెబ్బతిని తక్కువ ధరలకు అమ్ముకోవలసిన దుస్థితి ఎదురు కాదు. ఈ దిశగా చర్యలను వేగవంతం చేసి తక్షణమే శీతలీకరణ సదుపాయం ఉన్న వ్యాగస్టు రూపొందించే కార్యక్రమాన్ని వేగిర పరచి అవసరం మేరకు అందుబాటులోనికి తీసుకురావటం వల్ల రైతులు తగిన ధరలు పొందేందుకు వీలవుతుంది. ఇలాంటి సౌకర్యమే ధ్యేయంగా మరో అడుగు ముందుకు వేసి ప్రతిపాదించిన పథకం కిసాన్ ఉదాన్. త్వరితగతిన దెబ్బతినే వ్యవసాయోత్పత్తులను సుదూర ప్రాంతాలకు కూడా సత్వరం తరలించి ఆ ఉత్పత్తులు వ్యర్థం కాకుండా, తగిన ధర దక్కే విధంగా 'కృషి ఉదాన్'

పల్లెకు నీరాజనం, పంటకు వందనం

పథకం సహకరిస్తుంది. ఈ సౌకర్యం విమానాల ద్వారా దేశ/ విదేశాల్లోని సుదూర ప్రాంతాలకు ఉత్పత్తులను చేరవేసి రైతులకు మేలు చేస్తారు. ఈ తరహా రవాణా సౌకర్యం కల్పించాలని ఈ బడ్జెట్ ద్వారా సంకల్పించటం ప్రభుత్వ దూరదృష్టికి నిదర్శనం.

సేంద్రియానికి కొత్త ఊపు

సేంద్రియ వ్యవసాయానికి కేటాయింపులు గణనీయంగా పెంచడం, ఉచిత రీతిన రైతులకు ప్రోత్సాహకాలను అందిజేస్తూ సేంద్రియ సాగు వైపు ఉరకలు వేసేటట్లు చేసేందుకు ఈ బడ్జెట్లో కేటాయింపులు పెంచారు. దీనివల్ల దీర్ఘకాలంలో ఆదాయం పెరగటంతో పాటు ఆరోగ్యదాయక ఆహార పంటల ఉత్పత్తికి అవకాశాలు మెరుగవుతాయి. ఈ చర్య ప్రజల ఆరోగ్యానికి దోహదపడుతుందని విస్మరించరాదు. సేంద్రియ సేద్యాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న పథకాలను పట్టిష్టపరచి, రసాయనిక ఎరువుల, క్రిమి సంహారిక మందుల వినియోగాన్ని తగ్గించేందుకు కూడా శ్రద్ధపెట్టాలి. పర్యావరణానికి, ఆరోగ్యవంతమైన ఉత్పత్తులకు బాటలు వేసే దిశగా బడ్జెట్ కేటాయింపులను చేయడం అవసరం. అంటే రసాయనిక

ఎరువులు, క్రిమినాశక ఉత్పత్తులకు కేటాయింపులు తగ్గించటం ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

మార్కెట్లను బలోపేతం చేయటంతోపాటు, తగినన్ని గోదాములలో మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు కేటాయింపులు జరిగాయి. ఇందువల్ల ఉత్పత్తులు నిల్వచేసే సదుపాయమే కాకుండా, రైతులు నష్టాలను అధిగమించవచ్చు.

ఇంకొన్ని మెరుపులు

- పాల ఉత్పత్తుల ప్రాసెసింగ్కు మౌలిక సదుపాయాలను కల్పించడానికి కూడా నిధులు కేటాయించి, 2025 నాటికి పాల ప్రాసెసింగ్ సామర్థ్యాన్ని 1.8 మిలియన్ టన్నుల లక్ష్యంగా ముందుకు సాగే యోచనలో ఉండడం చెప్పుకోదగ్గ పరిణామం.

- వ్యవసాయంలో నీటి అవసరమెంతో అందరకీ తెలిసిన అంశమే. ఇప్పటికే మొదలైన ప్రధానమంత్రి కృషి సింఛాయి పథకాన్ని బలోపేతం చేయటమే గాక మరిన్ని నిధులను నీటి సౌకర్యాలను పెంపొందించే దిశగా బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెంచటం వల్ల నీటి పారుదల సౌకర్యం మరింత విస్తరించడానికి దోహద పడుతుంది.

- ఇప్పటికే వర్షాధారపు ప్రాంతాల్లో వర్షాభావ పరిస్థితుల వల్ల వ్యవసాయం కుంటుపడుతున్న పరిస్థితులే కనిపిస్తాయి. ఆ ప్రాంతాల రైతులు సాగు చేయలేక దుర్భర జీవితాన్ని గడుపుతున్నారు. వర్షాధారపు పంటల సాగులో కూడా దిగుబడులను సాధించవలసిందే. భవిష్యత్ అవసరాల మేరకు ఇప్పుడున్న దిగుబడులను ఇంకా పెంచుకోవాలి. ఇందుకు పరిశోధనలను ముమ్మరం చేసి ఆ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో రైతులకు చేయూతనివ్వాలి. సాగునీటి సౌకర్యం లేక బీళ్లుగా మిగిలి ఉన్న ప్రాంతాలను సస్యశ్యామలం చేయాలి. ఇలాంటి సత్సంకల్పాన్ని అమలులో పెట్టడానికి వివిధ రాష్ట్రాలలోని 100 జిల్లాలను ఎంపిక చేసి నీటి వనరులను పెంపొందించి, వర్షాధార సాగుకు చేయూతనిచ్చేందుకు తగినన్ని నిధులతో ప్రత్యేకంగా చర్యలు చేపట్టడానికి ఉపక్రమించడం ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనం. ఈ పథకంలో 100 జిల్లాలలో నీటి వనరులను ప్రణాళిక

బద్ధంగా పట్టిపపరచి, సాగు విస్తీర్ణం పెంచుతారు.

- సాగు సజావుగా సాగాలంటే మిగిలిన అన్ని వనరులతో పాటు 'పెట్టుబడి' కూడా అత్యంత కీలకమైనది. బ్యాంకులు, ఇతర ఆర్థిక సంస్థల ద్వారా రైతులకు రుణాలు అందించేందుకు 2020-21 సంవత్సరానికి రూ. 15 లక్షల కోట్లు కేటాయించటం సంతోషదాయకం. ఈ సదుపాయం ప్రతి ఏడాది గణనీయంగా పెంచటం కూడా ప్రభుత్వ నిబద్ధతను గుర్తుచేస్తున్నది (2018-19లో 1.2 లక్షల కోట్లు, 2019-20లో 1.5 లక్షల కోట్లు).

ఈ రుణ సౌకర్యంతో పాటు ఇప్పటికే అమలులో ఉన్న ప్రధానమంత్రి కిసాన్ యోజన పథకాన్ని మరింతగా విస్తృత పరచి హెచ్చుమంది రైతులకు (14 కోట్ల వరకు) అందుబాటులోనికి తీసుకువచ్చే విధంగా రూ. 75,000 కోట్లు కేటాయించటం వల్ల సాగు వ్యయాన్ని భరించేందుకు సంసిద్ధులు కావడానికి వీలవుతుంది. ఇప్పటికే 8 కోట్ల మంది రైతు కుటుంబాలకు రూ. 43000 కోట్లు పంపిణీ చేశారు.

కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు

కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా అందించే రుణ సౌకర్యాన్ని సులభతరం చేయడానికి కూడా ఈ బడ్జెట్లో ప్రయత్నం జరిగింది. ఎక్కువ మంది రైతులకు ఆ సౌకర్యం అందుబాటులోకి రావడానికి అవసరమైన నిధులు కేటాయించి, కార్డులు ఇవ్వాలని

ప్రతిపాదించారు. ఈ కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా రైతులు ఇక్కట్లు పడకుండా అవసరమైనపుడు బ్యాంకుల నుండి 'డ్రా' చేసుకునేందుకు వీలవుతుంది.

వ్యవసాయదారులు ఇతర వ్యాపకాల ద్వారా ఆర్థిక లబ్ధి పొందేందుకు వీలుగా ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయించింది. దీనితో 20 లక్షల మందికి ఆ అవకాశం దక్కుతుంది. మరో 15 లక్షల మంది రైతుల పొలాల్లో సోలార్ పంపుసెట్ల నుంచి నెటో మీటరింగ్ ద్వారా జాతీయ గ్రిడ్తో అనుసంధానించి విద్యుత్ సరఫరాకు అవకాశం కల్పించి ఆదాయాన్ని చేకూర్చుతామని ప్రభుత్వం సందేశం ఇచ్చింది. రైతుల ఆదాయ వనరులను ఇంకొంచెం విస్తరించేసేందుకు వారి బీడు భూములను, వ్యవసాయయోగ్యం కాని భూములను, సోలార్ ఉత్పత్తులను లీజ్‌కి ఇచ్చేందుకు అవకాశం కల్పించే విధంగా చట్టాలను తేవాలని అనుకోవడం రైతులకు ఊరటే. రైతులు తమ (వృద్ధా/ బీడు) భూములను కాంట్రాక్టు వ్యవసాయానికి గాని, మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలను గాని లీజ్‌కి ఇచ్చి ఆదాయ వనరులను పెంచుకునేందుకు దోహద పడేవిధంగా ప్రభుత్వం తక్షణ చర్యలు సూచించడం కూడా మేలే.

మత్స్య ఉత్పత్తులు

మత్స్య ఉత్పత్తులను 2020-23 సంవత్సరాల్లో 200 లక్షల టన్నుల స్థాయికి చేర్చేందుకు తగిన నిధులు కేటాయించి చర్యలు తీసుకుంటున్నామని ప్రభుత్వం ప్రకటించడం మత్స్యకారులకు సంతోషాన్ని ఇస్తుంది. ఇదేవిధంగా 2024-25 సంవత్సరానికి లక్ష కోట్ల మత్స్య సంపద సమకూర్చే దిశగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందంటూ చేసిన ప్రతిపాదన కూడా మత్స్యకారులకు శుభవార్తే. ఈ పథకంలో భాగంగా 3477 సాగర్ మిథులు, 500 మత్స్య రైతుల, ఉత్పత్తిదారుల సంఘాలను ఏర్పాటు చేయడం మంచి పరిణామమే. గ్రామీణ యువతకు సముద్ర, జల ఉత్పత్తులు, సమర్థ మార్కెటింగ్ విషయాలపై అవగాహన కల్పించి, వృద్ధి, పరిరక్షణ, నిష్ఠాత్మకతను చేయటం, ఆదాయ వనరులను పెంపొందించేందుకు దోహదపడడం మంచి పరిణామమే.

పసుగ్రాసం పెంపును జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంతో జత చేసి, పశు సంపద వృద్ధికి తోడ్పటం వంటి చర్యలు వితరణతో కూడుకున్నవి.

మహిళా సంఘాల నుంచి 'ధాన్యలక్ష్మి'

గ్రామ స్థాయిలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు, విత్తన నిల్వలకు మహిళా స్వయం సహాయక సంఘాలకు అవకాశం కల్పించి, ధాన్య సేకరణలోను, ఉత్పత్తి నిల్వల రక్షణలోను మహిళా సంఘాల ధనలక్ష్యుల వలెనే ధాన్యలక్ష్యులుగా కూడా తీర్చిదిద్దాలని సంకల్పించటం సంతోషదాయకమే. ఈ మహిళా సంఘాలకు ముద్ర, నాబార్డు, ఎఫ్‌సిఐ ఆధ్వర్యంలో గిడ్డంగులను (నాబార్డు నిధులతో) నిర్మించి ఇచ్చి, వాటిలో విత్తన గిడ్డంగులను గుర్తించి జియోటాగింగ్ చేసి ఆయా ప్రాంతాలకు అవసరం మేరకు సరఫరా జరిగేందుకు దోహదం చేయాలని ఈ బడ్జెట్‌లో సంకల్పించటం విశేషం.

- సేంద్రియ ఉత్పత్తుల మార్కెటింగ్ కోసం ప్రత్యేక పోర్టల్‌ను కూడా ప్రవేశపెట్టడం వల్ల ఆ రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించేందుకు వీలవుతుంది. సేంద్రియ వ్యవసాయాన్ని బలోపేతం చేయడానికి తగిన నిధులు ఇవ్వటం వల్ల ఆరోగ్యదాయక పంటల ఉత్పత్తుల వృద్ధికి దోహదం చేస్తుంది.

గ్రామీణాభివృద్ధి

వ్యవసాయంతోపాటు గ్రామీణాభివృద్ధికి జరిగిన రూ. 1,20,000 కోట్లు కేటాయింపులతో సమగ్రాభివృద్ధి జరగడానికి మార్గం సుగమమం అవుతుందని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు. ఇందులో భాగంగా గ్రామీణప్రాంతాల్లో గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా యువతకు, ఇతరులకు పని కల్పించేందుకు రూ. 61,500 కోట్లు కేటాయించటం అభిలషణీయమే. దీనితోపాటు గ్రామీణ జిల్ జీవన్ స్వచ్ఛమైన నీటి సరఫరా, ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన, స్వచ్ఛభారత్, పల్లె రోడ్డు, గ్రామీణ టెలిఫోన్ వంటి పథకాల ద్వారా గ్రామీణాభివృద్ధి సమగ్రంగా సాగుతుందని, ప్రజల జీవనప్రమాణాలు పెరుగుతాయని విశ్వసించవచ్చు. ★

21 వ శతాబ్దం, మూడవ దశకం తొలి సంవత్సరానికి కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ పార్లమెంటులో బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టారు. దేశ ఆర్థిక ప్రగతి మందగించి, గత సంవత్సరం లంటే 2019-20లో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం లంచనాలను చేరుకోలేక కొంత ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న తరుణంలో ఈ బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టారు. దేశ ఆర్థిక పరిస్థితి లంచనాలకు తగ్గట్లు వృద్ధి చెందకపోవటం వల్ల 2019-20 బడ్జెట్ సమయంలో ప్రభుత్వానికి పన్నుల ద్వారా, పన్నేతర మార్గాల ద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని 19.63 లక్షల కోట్ల రూపాయల నుంచి సవరించి 18.50 లక్షల కోట్లకు కుదించవలసి వచ్చింది. లంచనా ప్రకారం ప్రభుత్వానికి రెవెన్యూ ఆదాయం రాకపోవడం వల్ల మొత్తం వ్యయం, లాగా రెవెన్యూ వ్యయాన్ని కూడా కుదించాల్సివచ్చింది.

ఉద్దీపనలకు దూరం, వృద్ధికి సోపానం

దేశ

ఆర్థికస్థితి ఆశించినంత వేగంగా వృద్ధి చెందనప్పుడు ప్రభుత్వం ఉద్దీపన చర్యలతో డిమాండ్ సృష్టించి వ్యవస్థలో ఉత్సాహాన్ని నింపి, వృద్ధి రేటు పెరిగే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కొందరు ఆర్థికవేత్తలు వాదిస్తుంటారు. అయితే, ఆదాయం లేకుండా కేవలం కృత్రిమ డిమాండ్ సృష్టించటం కోసం ఖర్చులు పెంచుకుంటే, ప్రభుత్వం ఎక్కువగా అప్పులు చేయవలసి వస్తుంది. ప్రభుత్వం ఎక్కువగా అప్పులు చేస్తుంటే వడ్డీ భారం పెరుగుతుందనే విషయాన్ని పక్కన పెడితే, ఆర్థికసంస్థలు, తమ వద్ద ఉన్న సొమ్మును ప్రభుత్వానికి అప్పుగా ఇస్తాయి. ఆ సంస్థలు సొమ్మును ప్రభుత్వానికి రుణాలుగా ఇవ్వడానికి వినియోగిస్తే, పెట్టుబడులకి అవసరమైన డబ్బును పారిశ్రామిక, వ్యాపార వర్గాలకు ఆశించిన మేరకు అవి అప్పుగా అందివ్వలేవు. అవసరమైన పెట్టుబడి సులభంగా, సరసమైన వడ్డీకి లభించనప్పుడు పారిశ్రామిక, వ్యాపారవర్గాలు తమ కార్యకలాపాలను విస్తరించలేవు.

సంపదను సృష్టించవలసిన వర్గాల వారు తమకు అవసరమైన పెట్టుబడి లేక అవస్థ పడితే ఆర్థికప్రగతి మరింతగా దెబ్బతినే ప్రమాదముంది. ప్రభుత్వ వ్యయం పెంచటం వల్ల ప్రజల వద్ద నగదు చలామణి పెరిగి, వస్తు, సేవల డిమాండ్ పెరుగుతుంది. కాబట్టి, ఆ డిమాండుకు తగ్గట్టు వస్తు సేవల ఉత్పత్తి దేశీయంగా జరగనప్పుడు, ప్రజలు విదేశీ వస్తువులు ఎక్కువగా కొంటారు. దాని వల్ల మన దిగుమతులు పెరుగుతాయి. దిగుమతులు పెరిగితే మన వాణిజ్య లోటు పెరుగుతుంది. పెరిగితే పెరిగింది, తరువాత చూసుకుందామని సర్దుకు పోయినా, విదేశీ వస్తువులు మన మార్కెట్లో పెరగటం వల్ల దేశీయ ఉత్పత్తులు గట్టి పోటీని ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. ఆ పోటీ అనేకసార్లు అసమానుల మధ్య అసంబద్ధ పోటీగా పరిణమిస్తుంది. అటువంటి పరిస్థితులలో దేశీయ పారిశ్రామిక వ్యాపారవర్గాలు దెబ్బతింటాయి. అవి దెబ్బతింటే, అప్పులు తిరిగి చెల్లించలేవు. అప్పులు సకాలంలో చెల్లించలేక పోవటం వల్ల ఆ సంస్థలపై కొత్త అప్పులు పుట్టటం కష్టమౌతుంది. ఆర్థిక సంస్థలకు మొండి బాకీలు పెరుగుతాయి. దాంతో అటు ఆర్థిక సంస్థలు, ఇటు వ్యాపార పారిశ్రామిక సంస్థలు ఆర్థిక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొని, తమ వ్యాపారాలను సమర్థంగా నిర్వహించలేక అవస్థలు పడవలసి వస్తుంది. ఇటువంటి పరిస్థితితో చాలా

సంస్థలలో ఉపాధి అవకాశాలు తగ్గిపోతాయి. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే వాటి పరిణామాల గురించి చాలా చెప్పవచ్చు. అందువల్ల కొందరు ఆర్థికవేత్తలు సూచించినట్లు ఉద్దీపన చర్యల పేరుతో ప్రభుత్వ వ్యయాన్ని పెంచటం వల్ల ఆర్థికప్రగతి వేగవంతం అవ్వటం మనలాంటి దేశాలకు సరైన పరిష్కారం కాదని చెప్పవలసినస్తుంది. బహుశా అందుకే కాబోలు ఆర్థికమంత్రి, మన ఆర్థిక వ్యవస్థను వేగంగా పరుగులు పెట్టించటానికి బడ్జెట్లో పెద్దగా ఉద్దీపన చర్యల గురించి ప్రస్తావించలేదు.

ఆర్థిక ప్రగతి వేగం తగ్గింది కాబట్టి దిద్దుబాటు చర్యలు అవసరం. అందుకే బడ్జెట్లో ఆ దిశగా లక్ష్యాలను నిర్దేశించి, వాటిని సాధించటానికి వ్యూహాలు, చర్యలను వివరిస్తూ, ఆర్థికమంత్రి బడ్జెట్ను పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టారు. మనది విలక్షణమైన వ్యవస్థ కాబట్టి మన సమస్యలకు మన దేశీయ పరిష్కారాలు అవసరం. మన ఆర్థికవ్యవస్థ వృద్ధికి వ్యవసాయ రంగం వృద్ధి చెందటం చాలా అవసరం. మన జనాభా గణనీయంగా పెరగటం వల్ల మన వ్యవసాయ భూమి, ఇతర ప్రకృతి వనరులపై ఒత్తిడి విపరీతంగా పెరిగింది. ఒకవైపు వనరులపై ఒత్తిడి పెరగటమే కాక మన జీవన విధానంలో ముఖ్యంగా గ్రామీణ జీవన విధానంలో మార్పులు చోటు చేసు కొన్నాయి. అన్ని రంగాల మాదిరిగానే ఈ రంగంలో కూడా సమస్యలు ఉన్నాయి. వాటికి పరిష్కారాలు కనుగొనటానికి అటు ప్రభుత్వం, ఇటు ప్రభుత్వేతర సంస్థలు ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. అనేక చోట్ల ఆ ప్రయత్నాలు మంచి ఫలితాలు ఇస్తున్నాయి. అయితే ఈ రంగంపై ఆధారపడిన ప్రజలు ఎక్కువగా ఉండడం, వ్యవసాయరంగంలో అవసరానికి మించి ఉన్న ప్రజలకు ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి అవకాశాలు తగినంతగా చూపలేకపోవటం వల్ల ఈ రంగంలో జరుగుతున్న కృషి సరిపోవడం లేదు. ఈ బడ్జెట్లో వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలు, గ్రామీణాభివృద్ధికి కలిపి 2.83 లక్షల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి, ఈ రంగంలో చేపట్టబోయే 16 చర్యలు ఆర్థికమంత్రి వివరించారు. ఇంత సువిశాల దేశానికి, ఇంతమంది ఆధారపడిన రంగానికి ప్రభుత్వం చేసిన కేటాయింపులు సరిపోవనే విమర్శ ఉన్నది. నిజమే ప్రజలు ఎక్కువ సామ్యం ఈ రంగానికి కేటాయించాలని ఆశించవచ్చు. అయితే ప్రభుత్వ వనరులకి పరిమితులు ఉంటాయని మర్చిపోకూడదు. అలాగే ఈ రంగానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా ఖర్చు చేస్తున్నాయన్న విషయాన్ని గమనించాలి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో పాటు ఇతర ప్రైవేటు, ధార్మిక సంస్థలు కూడా తమవంతు సాయం అందిస్తున్నాయి. సమస్యలన్నింటికీ ఒకేసారి పరిష్కారం కనుగొనటం అసాధ్యం అని గుర్తించాలి. ప్రభుత్వం వివరించిన 16 చర్యలు గ్రామీణ వ్యవస్థను బలోపేతం

చేయటానికి ఉపయోగపడతామని చెప్పటానికి సందేహించవద్దు. ప్రభుత్వ లక్ష్యాలు మంచివి అయినప్పుడు వాటిని సక్రమంగా అమలు చేయగలిగితే ఈ కేటాయింపులతో కూడా గణనీయమైన మార్పును సాధించవచ్చు. ప్రభుత్వం వివరించిన అనేక చర్యలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సక్రమంగా అమలు జరపాల్సిన అవసరం ఉంది. మన రాష్ట్రంతోబాటు అనేక ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉచిత విద్యుత్ రైతులకి ఇస్తున్నారు. కాబట్టి, బడ్జెట్లో ప్రకటించిన 20 లక్షల సౌర విద్యుత్ పంపుసెట్ల వితరణ రైతులకి పెద్దగా ఉపయోగపడదు అనిపించవచ్చు. అయితే మన దీర్ఘకాల విద్యుత్ అవసరాలు, ప్రభుత్వ సంస్థల సామర్థ్యం తదితర అంశాలను పరిగణలోకి తీసుకుంటే ఈ సౌరవిద్యుత్ పంపుల ఏర్పాటు మన తక్షణ అవసరం అని అర్థమౌతుంది. క్షేత్రస్థాయిలో ఈ పంపు సెట్ల ఏర్పాటు సమర్థవంతంగా జరిగితే రైతులకి ఇది ఎంతో ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది. అలాగే రైతులు తమ గ్రామాలలో వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడని భూములలో సౌర విద్యుత్ కేంద్రాన్ని స్థాపించి విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేసి గ్రిడ్కు అమ్ముకునే అవకాశం కల్పించటం స్వాగతించవలసిన అంశం. దీనిని కొంతమంది దుర్వినియోగం చేయవచ్చు. గ్రామాలలో సౌర విద్యుత్ కంపెనీలు భూములు కొనుగోలు చేసి రైతులకు వ్యవసాయం, వారి కటుంబాలకు జీవనాధారం దూరం చేసే అవకాశం ఉందని విమర్శకుల వాదనలో కొంత సత్యం ఉండవచ్చు. అయితే కొంత మంది దుర్వినియోగం చేసేవారి గురించి పథకాల అమలును నిలువ రించటం వివేక వంతమైన లక్షణం కాదని గుర్తించాలి. ప్రస్తుతం గ్రామీణ ప్రాంతంలో కాదా ప్రజలు కొంత అవగాహన కలిగి ఉన్నారు. కాబట్టి ఈ పథకం మంచి ఫలితాలు ఇస్తుందని ఆశించవచ్చు.

అలాగే రైలు పట్టాలకి ఇరువైపులా సౌరవిద్యుత్ ఉత్పత్తి చేయాలని ప్రతిపాదించటం ప్రభుత్వం ప్రత్యామ్నాయ విద్యుత్ ఉత్పత్తికి ఇస్తున్న ప్రాధాన్యతను తెలియజేస్తుంది. ఆశించినట్లు సౌరవిద్యుత్ ఉత్పత్తి పెరిగితే మన కాలుష్య సమస్యకి కూడా కొంత పరిష్కారం లభించినట్లు అవుతుంది. మన దీర్ఘకాల అవసరాల దృష్ట్యా సౌర విద్యుత్ వంటి ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలను ప్రోత్సహించటం చాలా అవసరం. ప్రభుత్వం ఆ అవసరాన్ని గుర్తించి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. దీని ఫలాలు వెంటనే కనపడక పోయినా, అతి త్వరలో ఇది మంచి నిర్ణయమని ప్రజలు గుర్తిస్తారని ఆశించవచ్చు. సస్యరక్షణ విషయంలో కాదా ప్రభుత్వ విధానం స్పష్టమయింది. ఎరువుల వాడకంలో సమతుల్యం అవసరమని గుర్తించి ఆ దిశగా రైతులను ప్రోత్సహించటం మంచి నిర్ణయంగా గుర్తించాలి.

2022-23 నాటికి రైతుల ఆదాయం రెట్టింపు

చేయాలనే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నదనే విషయం తెలిసిందే. అందులో భాగంగానే అన్నదాతను, ఊర్జ (విద్యుత్) దాతగా కూడా మార్చే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. తమ విద్యుత్ అవసరాలకు ఆధారపడే స్థితి నుంచి రైతులు ఇతరులకి విద్యుత్ ఇచ్చే స్థితికి ఎదగాలనే ఆకాంక్షతో పనిచేయటం ప్రభుత్వ నిబద్ధతకు సూచికగా చెప్పవచ్చు. రైతుల సమస్యలకు ఒక్కొక్కటిగా పరిష్కారాలు వెదుకుతూ ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నది. రైతుల పెట్టుబడి అవసరాలకు రూ. 15 లక్షల కోట్లు రుణ సదుపాయం కల్పించాలనే లక్ష్యం రైతుల

అవసరాలు తీర్చటానికి ఉపయోగపడుతుంది. సక్రమంగా, క్రమశిక్షణతో వ్యవహరిస్తే ఇది రైతులకి ఎంతో ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది. ఇప్పటికే చాలా మంది రైతులు అప్పులు తీసుకున్నారు. కాబట్టి, ఈ లక్ష్యంతో ఎక్కువ భాగం గతంలో తీసుకున్న అప్పుల కిందనే పోతుందనే వాదన ఉన్నప్పటికీ, ప్రతి రైతుకి ఉన్న అప్పు పరిగణలోకి తీసుకున్నా సరే అదనంగా మరికొంత రుణ సౌకర్యం లభించే అవకాశం ఉంది. అనేక రాష్ట్రాలు ఈ రుణాలపై వడ్డీ లేకుండా చేసే పథకాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి రైతులకి దీని వల్ల కొంత మేరకు ప్రయోజనం ఉంటుంది. అలాగే పి.ఎమ్. కిసాన్ పథకంలో లబ్ధిదారులందరికీ కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డు పథకాన్ని వర్తింపజేయటం వల్ల రుణ సౌకర్యం సరళంగా లభించే అవకాశం ఉంది. ఏ కారణం చేతనైనా రైతుకు పంట నష్టం సంభవిస్తే, అతనిని ఆదుకోవటానికి ఫస్ట్ బీమా యోజన అమలు జరుగుతున్నది. ఇప్పటికే ఈ బీమా పథకం క్రింద 6.91 కోట్ల మంది రైతులు నమోదు చేసుకోవటం ఈ పథకం అమలు సామర్థ్యాన్ని సూచిస్తుంది. రైతులకి అవసరమైన ఎరువులు, విత్తనాలు, పనిముట్లు, విద్యుత్, పెట్టుబడి, సాంకేతిక సలహాలు, క్రిమి సంహారక మందులు, సస్యరక్షణ ఏర్పాట్లు, వీలైనంత మేరకు సాగునీరు అవసరానికి అందు

బాటలో ఉండే యంత్రాంగం వంటి వాటికి అనేక పథకాలు ప్రభుత్వాలు అమలు చేస్తున్న విషయాన్ని గుర్తించాలి. పంట దిగుబడుల అమ్మకానికి సంబంధించి ఇప్పటికే అమలులో ఉన్న పథకాలను e-NAM, e-NWR వంటి వాటితో అనుసంధానం చేయటం, ఏకీకృతం చేయటం, పటిష్ట అమలుకి మార్పులు చేయటంతో పాటు, పంట నిల్వలకి అవసరమైన గిడ్డంగుల నిర్మాణం, శీతలీకరణ గిడ్డంగుల ఏర్పాటును ప్రోత్సహించటం జరుగుతున్నది. ఎవరు ఏమనుకున్నా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మహిళలు ఎక్కువ కష్టపడుతున్న మాట వాస్తవం. అలా కష్టపడే వారికి తగిన ఆర్థికశక్తి కల్పించటం కూడా జరుగుతున్నది. అందులో భాగంగా మహిళా స్వయం సహాయక గ్రూపులు ఏర్పాటు చేసి వారికి రుణ సౌకర్యం కల్పించటం, ధాన్యసేకరణ బాధ్యతలు అప్పగించటం వంటి కార్యకర్మాలు అమలులో ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఆ మహిళా స్వయం సహాయక గ్రూపులకు గిడ్డంగులు నిర్మించి వాటి నిర్వహణ అప్పగించటం కోసం నూతన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఇది క్షేత్ర స్థాయిలో సక్రమంగా అమలు జరిగితే ప్రభుత్వం ఆశించినట్లు మహిళలు గ్రామాల్లో నిజంగా ధాన్యలక్ష్మిలు కూడా అవుతారు. పంట విక్రయానికి, నిల్వలకి తగిన ప్రాధాన్యం ఇస్తూనే వాటి రవాణాకు రైతులకి ప్రత్యేక రైళ్లను విమానాలను కూడా ప్రవేశ పెట్టటం, రైతుల పంటకు సరైన ధర అందాలనే ప్రభుత్వ ఆరాటానికి నిదర్శనం.

అలాగే వండ్లు, కూరగాయల ఉత్పత్తి వంటి ఉద్యాన పంటలకి సైతం ఉన్న పథకాలకు వీలైనంతా మేరకు నిధులు కేటాయించడం ఈ ఉద్యాన పంటల ఉత్పత్తి సంవత్సరానికి 311 మి.టన్నుల ఉత్పత్తితో ఆహార పంటల ఉత్పత్తిని దాటింది కాబట్టి, వాటి మార్కెటింగ్లో భాగంగా ఎగుమతులను కూడా ప్రోత్సహించాలని నిర్ణయించారు. ఒక్కోజిల్లాలో ఒక ఉద్యాన పంటను గుర్తించి దీని ఎగుమతులను ప్రోత్సహించటం వల్ల ఉద్యాన పంటల రైతుల ఆదాయం పెరిగే అవకాశం ఉంది. దీనికి తోడు పాడి పరిశ్రమ వృద్ధికి, పాలు, ఇతర పాల పదార్థాల ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమలను, ప్రోత్సహించటం, పశు సంరక్షణకు ప్రత్యేక శ్రద్ధతో పథకాలను అమలు జరపటం వంటి చర్యల వల్ల వ్యవసాయ రంగంపై తగిన శ్రద్ధ వహిస్తున్నట్లు చెప్పవచ్చు. మత్స్య పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయటం, గతంలో గోపాలమిశ్ర, పథకంతో పశు సంరక్షణలో ప్రజల భాగస్వామ్యం తీసుకున్నట్లు, మత్స్యమిశ్ర వంటి కార్యక్రమం చేబట్టటం ఆ రంగం వృద్ధికి ఉపయోగపడుతుంది. బడ్జెట్లో కేటాయింపులు మాత్రమే కాక ప్రభుత్వ విధానాలు, కార్యప్రణాళికను ప్రజలకు పార్లమెంటు ద్వారా తెలియజేయటం జరుగుతుంది. అయితే ప్రభుత్వ పథకాలు పటిష్టంగా అమలు జరగాలంటే

ప్రభుత్వ యంత్రాంగం సక్రమంగా పనిచేయటంతో పాటు ప్రజలు వాటి పట్ల శ్రద్ధ కలిగి తమ వంతు కృషి చేయాల్సి ఉంటుంది.

బడ్జెట్లో స్వల్పంగా ఎరువుల సబ్సిడీ కేటాయింపులు తగ్గించిన మాట వాస్తవం. దాని వల్ల ఎరువుల ధరలకు రెక్కలు వస్తాయని, రైతులు అవస్థ పడతారని అపోహలు నృప్తించే ప్రయత్నం మొదలైంది. ప్రభుత్వం తగ్గించిన కేటాయింపుల వల్ల ఎరువుల ధరలకు రెక్కలు వచ్చి రైతులకి అందకుండా పోయే అవకాశం లేదు. ఎరువుల తయారీ సంస్థలు తమ పనితీరును మెరుగు పరుచుకొని, లోపాలను సవరించుకుంటే ఎరువుల ధరలు పెరగకపోగా తగ్గే అవకాశం ఉంది. రైతుల పేరు చెప్పి ఎరువుల ఉత్పత్తి సంస్థల కొమ్ముకాస్తున్న వారి అసలు స్వరూపం ప్రజలకు వివరంగా తెలియ జేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. అలాగే ఆహార సబ్సిడీ విషయంలో కూడా బడ్జెట్లో కేటాయింపులు తగ్గించారు. కాబట్టి, ఆహార వస్తువుల ధరలు పెరిగి ప్రజల జీవనంపై తీవ్ర ప్రభావం పడబోతున్నదని అనవసర వదంతులు, వింత వాదనలు వ్యాప్తి చేయటానికి కొందరు ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టారు. వాటిని తగువిధంగా తిప్పి కొట్టాల్సిన అవసరం ఉంది.

ప్రభుత్వం ఆహార పంటలను రైతుల నుంచి సేకరించి వారికి హెచ్చు ధర చెల్లించి, ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా కొంత పంటను (నిల్వలను) నిర్ణీత ధరకు ప్రజలకు అందజేసి, మరికొంత పంటను భవిష్యత్ అవసరాలకు నిల్వచేసి మిగిలించి మార్కెట్ రేటుకు అమ్ముతుంది. రైతులకు ఇచ్చే ధరను తగ్గించటం లేదు. అలాగే ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థలో అందజేసే బియ్యం, గోధుమలు వంటి వాటి ధరలు పెంచటంలేదు. కాబట్టి, ప్రజలపై అదనపు భారం పడుతుందన్న ప్రచారంలో వాస్తవం లేదు. ఆహార సబ్సిడీ పేరుతో జరుగుతున్న అవకతవకలను అరికట్టి, లోపాలను సరిదిద్ది, సమర్థతను పెంచటం ద్వారా సబ్సిడీ సొమ్మును మిగిల్చాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. దానివల్ల ప్రజలకు మేలు జరుగుతుంది కాని అదనపు భారం పడే అవకాశం లేదు. అలాగే ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రవేశ పెట్టిన పి.ఎమ్.

కిసాన్ పథకం కింద గత సంవత్సరం కేటాయించిన నిధులలో దాదాపు నాలుగో వంతు ఖర్చు చేయలేదని ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తున్న వారు చేస్తున్న వాదనలు సక్రమంగా ఎదుర్కొనవలసిన అవసరం ఉంది. పి.ఎమ్. కిసాన్లో లబ్ధిదారుల ఎంపిక, వారి వివరాలను పొందుపరచవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలదే. లబ్ధిదారుల వివరాలు సక్రమంగా అందజేసిన ప్రతి ఒక్కరికీ పథకంలో ప్రకటించిన మొత్తం వారి ఖాతాల్లో జమ చేశారు. లబ్ధిదారుల వివరాలు అందించకపోవటం వల్ల కొంతమందికి పథకంలో ప్రకటించిన నగదు అందకపోతే వారి వివరాలు త్వరితగతిన పంపమని కేంద్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కోరింది. వివరాలు అందించని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను వెనకేసుకొచ్చి, కేంద్రం కేటాయించిన నిధులు ఖర్చు చేయలేదని విమర్శించే వారి అసలు అజెండా ఏమిటో ప్రజలకు తెలియపరచాల్సిన అవసరం ఉంది. పి.ఎమ్. కిసాన్ పథకంలో కేటాయించిన నిధులను పూర్తిగా ఖర్చు చేయలేదని విమర్శించే వారి MNREGAలో కేటాయించిన దానికంటే దాదాపు 15 శాతం అదనపు నిధులు ఖర్చు చేయటాన్ని తప్పు పడుతున్నారు. గతంలో చట్టంలో నిర్దేశించిన ప్రకారం ఉపాధి కల్పించ వలసిన రోజులు నిధులు లేకపోవటం వల్ల ఉపాధి కల్పించలేక పోవటం జరుగుతుండేది. ఇప్పుడు చట్టాన్ని వీలైనంత పటిష్టంగా అమలు చేసి, చట్ట ప్రకారం కల్పించవలసిన పనిదినాలలో పూర్తిగా ఉపాధి కల్పించి హెచ్చు నిధులు ఖర్చు చేస్తే దాన్ని కూడా వక్రీకరించి ప్రభుత్వాన్ని తప్పుబట్టే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఉపాధి హామీ పథకం కింద ఇచ్చే వేతనం మార్కెట్ వేతనం కంటే తక్కువ ఉంటుందని, ప్రభుత్వం ఉపాధి హామీ పథకం కింద ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు చేసిందంటే, తక్కువ వేతనంతో ఎక్కువ రోజులు పని చేయించినట్లు భావించాల్సి వస్తుందని విమర్శిస్తున్నారు. కేవలం ప్రభుత్వాన్ని ఎలాగైనా విమర్శించాలనే ధోరణిలో అటువంటి వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి. గతంలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో 22 వేల గ్రామీణ సంతలను, వ్యవసాయ మార్కెట్లూగా అభివృద్ధి చేస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కేంద్ర

ప్రభుత్వం అందుకు తగిన నిధులు కేటాయించి, మొదటి విడుత నిధులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు విడుదల చేసినప్పటికీ కొన్ని రాష్ట్రాల్లో ఈ పనులు నత్త నడకన నడుస్తున్నాయి. దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ప్రశ్నించవలసింది పోయి, కేంద్రం తమ ప్రకటిత పథకాన్ని అమలు చేయలేకపోయిందని విమర్శించే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి ప్రయత్నాలకు తగిన సమాధానంగా ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

బడ్జెట్లో ప్రకటించిన మరో ముఖ్యమైన అంశం దేశంలోని ప్రతి జిల్లా ఆసుపత్రికి అనుబంధంగా ఒక వైద్య కళాశాల ఉండే విధంగా ప్రయత్నం చేయటం. తొలి విడుతలో ఎంపికచేసిన ఆస్పిరేషనల్ జిల్లాలో ఎక్కడైతే ఆసుపత్రి, లేదా అక్కడ ప్రైవేటు భాగస్వామ్యంతో ఆసుపత్రి, వైద్య కళాశాల ఏర్పాటు చేస్తారు. దీనివల్ల అదనపు డాక్టర్ సిట్టి విద్యార్థులకు అందుబాటులోకి రావటం, డాక్టర్ల (వైద్యుల) సంఖ్య పెరగటం, కొత్త ఆసుపత్రుల వల్ల ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగుపడటంతో పాటు ప్రజల ఆరోగ్య అవసరాలు తీరుతాయి. ప్రభుత్వం సత్సంకల్పంతో ప్రారంభించిన జన ఔషధి కేంద్రాల ఏర్పాటు పథకం ఆశించిన మేరకు ప్రజాదరణ పొందలేదు. అందుకు, అనేక కారణాలు. ప్రజల ఆదరణ అంతగా లేకపోయినా మరిన్ని జన ఔషధి కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించటం, ఈ కేంద్రాల విషయంలో ప్రభుత్వ నిబద్ధతను సూచిస్తుంది. గతంలో మన దేశంలో వైద్య పరికరాల ఉత్పత్తి నామమాత్రంగా ఉండేది. మన అవసరాల కోసం విదేశాల నుంచి వైద్య పరికరాలు దిగుమతి చేసుకునేవారం. ప్రభుత్వం చొరవ వల్ల ఇప్పుడు మన దేశంలో వైద్య పరికరాలు తయారవు తున్నాయి. దీన్ని మరింత వేగవంతం చేయటానికి బడ్జెట్లో ప్రోత్సాహకాలు ప్రకటించటంతో పాటు విదేశీ పరికరాలపై స్వల్పంగా సుంకాలు విధించి దేశీయ ఉత్పత్తిదారులు విదేశీ పోటీని ఎదుర్కొనేలా ఉత్సాహపరిచే యత్నం జరిగింది. దేశీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించటానికి అనేక చర్యలు కూడా తీసుకున్నారు. దేశంలోని ప్రతి ఇంటికి నల్లా నీరు అందించాలనే సంకల్పంతో ప్రభుత్వం రూ.3.60 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడితో ఒక భారీ పథకాన్ని జలజీవన్ మిషన్ పేరుతో పారంభించింది. దీని వల్ల ప్రజలకు రక్షిత నీటిని అందించటంతో పాటు వారి ఆరోగ్యం మెరుగు పడటానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇంత భారీ సామ్యంతో అమలు జరిపే పథకం వల్ల ఉపాధి అవకాశాలు కూడా మెరుగుపడే అవకాశం ఉంది.

కొంతకాలంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యల వల్ల ముఖ్యంగా IBC చట్టం అమలు చేసిన అనంతరం బ్యాంకులు దాదాపు రూ. 4 లక్షల కోట్ల మొండి బాకీలను వసూలు చేయగలిగాయి.

బ్యాంకులను బలోపేతం చేయటం కోసం గతంలో భారీగా నిధులు కేటాయించిన విషయం ప్రజలకు గుర్తుండే ఉంటుంది. ఆ ఒరవడి కొనసాగిస్తూ ఈ సంవత్సరం వాటికి రూ. 70 వేల కోట్ల నిధులను సమకూర్చటం ద్వారా వాటి మూలధన అవసరాలు తీర్చే ప్రయత్నం చేశారు. ప్రభుత్వం డిజిటల్ లావాదేవీలను ప్రోత్సహిస్తున్నప్పటికీ బ్యాంకులు విధించే MDR (రుసుము) వల్ల ఆశించిన మేరకు డిజిటల్ లావాదేవీలు పెరగటం లేదు. అందుకని 50 కోట్ల టర్నవర్ వరకు ఉంటే ఆ సంస్థల నుంచి MDRలు వసూలు చేయవద్దని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఈ ఆదేశాలను కచ్చితంగా బ్యాంకులు అమలు జరిపితే డిజిటల్ లావాదేవీలు మరింతగా పెరిగే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికే పన్నుల విధానంలో తీసుకొచ్చిన సంస్కరణల వల్ల పన్ను వసూళ్లు పెరుగుతున్నాయి. ఈ డిజిటల్ లావాదేవీలు పెరిగితే పన్ను వసూళ్లు మరింత పెరిగే అవకాశం ఉంది. ప్రతి బడ్జెట్లో వసూలకు సంబంధించి కొన్ని ప్రతిపాదనలు ఉండటం అలవాటైపోయింది. ఈ

సంవత్సరం జూన్ నాటికి పన్ను చెల్లించే వారి నుంచి స్వల్ప మొత్తంలో అపరాధ రుసుము తీసుకొని వివాదాన్ని పరిష్కరించే ప్రక్రియ వల్ల వివాదాలలో ఉన్న పన్నులు కొంతమేరకైనా వసూలు అయ్యే అవకాశం ఉంది. చిన్న, మధ్యతరహా సంస్థలు తమ పద్ధతులను ఆడిటింగ్ చేయించాల్సిన అవసరానికి సంబంధించిన నిబంధనలలో మార్పులు తీసుకు రావడం వల్ల అనేక సంస్థలకు ఖర్చు తగ్గి వారి పని సులభం అవుతుంది.

ధార్మిక సంస్థలకు చెల్లించే విరాళాలకు ఇచ్చే మినహాయింపు ఇకపై ఆయా ధార్మిక సంస్థలు తాము సేకరించిన విరాళాలు, వాటిని ఇచ్చిన వారి వివరాల ఆధారంగా గణించే పద్ధతి వల్ల ఈ మినహాయింపులో ఉన్న లోపాలను కొంతమేరకు సవరించినట్లు అవుతుంది. సహకార సంస్థలు, స్టార్టప్స్కు ప్రకటించిన పన్ను రాయితీలు ఆయా రంగాలకు ప్రోత్సాహ కాలుగా ఉపయోగపడతాయి.

ప్రభుత్వం రక్షణరంగానికి నిధులు పెంచకుండా ఆ రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసిందనే వారు ముందుగా

పన్ను రాయితీలు దేశంలో సంపద సృష్టించి ఉపయోగపడాలి. అలాగే సామాన్య మధ్య తరగతి ప్రజలకు ఊరటనివ్వాలి. ఆ లక్ష్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని కొన్ని సుంకాలను సవరించారు. ఆదాయపు పన్ను రేట్లలో మార్పులు చేసి మధ్యతరగతి వర్గాల ఆకాంక్షను నెరవేర్చారు.

NRIలకి సంబంధించిన పన్ను విషయంలో అనవసర గందరగోళం సృష్టించే ప్రయత్నం జరుగుతున్నదని గుర్తించిన ప్రభుత్వం, ఈ విషయమై తగిన విధంగా స్పందించి NRIలు భారత్లో ఆర్జించిన ఆదాయంపై మన చట్టాల ప్రకారం పన్ను చెల్లించాల్సి వస్తుంది. అంతేకాని, వారు విదేశాలలో ఆర్జించి మన దేశానికి పంపిన డబ్బుపై పన్ను చెల్లించనవసరం లేదని స్పష్టం చేసింది. అలాగే వివాదాలలో ఉన్న పన్ను కేసుల పరిష్కారం కోసం ఒక పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి ఈ సంవత్సరం మార్చి నాటికి పన్ను చెల్లించే వారి నుంచి ఎటువంటి అపరాధ రుసుము, వడ్డీ వసూలు చేయబోమని, ఈ

దేశ రక్షణ విషయంలో తాము ఎంత నిబద్ధతతో వ్యవహరించారో ఆత్మ పరీక్షలన చేసుకోవటం మంచిది.

మొత్తం మీద దాదాపు అన్ని వర్గాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఉన్న నిధులతో వీలైనంత ఎక్కువ మందికి మేలు జరిగే విధంగా మధ్యతరగతి వారికి పన్నులో ఊరట కలిగే విధంగా, మన ఆర్థిక వ్యవస్థ అంచనా వేసినట్టు 6.5 శాతం చొప్పున పెరిగే విధంగా బడ్జెట్ను రూపొందించారు. 15వ ఆర్థిక సంఘం సిఫార్సులు యథాతథంగా అమలు చేయటం వల్ల కొన్ని రాష్ట్రాలు తమకు అన్యాయం జరిగిందని ఆరోపిస్తున్నాయి. అయితే ఇందులో ప్రభుత్వం నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించిన విషయం వారికి అంతర్గతంగా తెలిసే ఉంటుంది. కాని బాహ్యంగా ఒప్పుకోవటానికి వారికి పరిమితులు ఉండవచ్చు. మొత్తం మీద మహిళా ఆర్థికమంత్రి, మోదీ నాయకత్వంలో అమోదయోగ్యమైన బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టారని చెప్పవచ్చు.

జనవరి నెలాఖరుకు కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని చాలా పట్టణాల్లో క్రిస్టన్ వేడుకలు ముగిసినట్టు కానరాలేదు. చాలా ఇళ్ల ముందు గతంలో లేని విధంగా పెద్ద పెద్ద నక్షత్రాలు విద్యుద్దీపకాంతులతో ధగధగలాడిపోయాయి. ఇది దేనికి సంకేతం? తాము క్రైస్తవులమని సగర్వంగా చెప్పుకోవడం కావచ్చు. లేదా తాము క్రైస్తవ మత విశ్వాసి ఏలుబడిలోకి వచ్చామన్న ఉత్సాహం కావచ్చు. దీనికి తోడు ఆయా కుటుంబాల ఆర్థిక పరిస్థితుల్లో వచ్చిన మార్పు కావచ్చు. కోణాలు ఏమైనా ఇప్పుడు సరికొత్త రీతులో ఉత్సాహం ఉరకలు వేస్తోందన్నది మాత్రం నిజం.

ఆ మధ్య హోంమంత్రి సుచరిత ప్రభుత్వ పథకానికి శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ కార్యక్రమం చర్చి ఫాదర్ ఆశీస్సులతో బైబిల్ పఠనం మధ్య సాగడం సామాజిక మాధ్యమాల్లో విస్తృతంగా ప్రచారమైంది. ముఖ్యమంత్రి తర్వాత హోదా రీత్యా రెండవ స్థానంలో ఉన్న హోంమంత్రికి తన చర్య పర్యవసా

దీటిడి ఉద్యోగులుగా చలామణి అవుతున్నారని టీవీలు, సామాజిక మాధ్యమాలు కోడై కోస్తున్నాయి.

ఈ అంశాలు ప్రభుత్వం దృష్టిలో లేకపోలేదు. జగన్ మోహన్ రెడ్డి అధికారంలోకి వచ్చాక క్రైస్తవ మత మార్పిడులు పెరిగాయన్న ఆరోపణలకు ఆధారాలు లేవని ప్రభుత్వ సలహాదారు నజ్జుల

పత్తిపాడులో జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో అటు కొబ్బరికాయలు, ఇటు బైబిల్ తో మేకపాటి సుచరిత. జనవరి 7, 2020న ఈ ఫోటో వెలువడింది.

నాలు తెలియవని అనుకోలేం. ఇది మెజారిటీ హిందువుల సెంటిమెంట్ ను దెబ్బతీస్తుందని గుర్తించలేనంత అమాయకులని భావించలేం. జిల్లా కలెక్టర్ హోదాలో ఉన్న వ్యక్తి క్రైస్తవానికి మంచి రోజులు వచ్చాయంటూ బాహాటంగానే సంబరపడ్డారు. జగన్ మోహన్ రెడ్డి అధికారంలోకి వచ్చాక క్రైస్తవ సోదరులందరికీ గ్రామ వాలంటీర్లుగా ఉద్యోగాలు వచ్చాయని కలెక్టర్ స్వయంగా చెప్పాడు. ఈ వీడియో కూడా సామాజిక మాధ్యమాల్లో సందడి చేసింది.

టి.టి.డి. బోర్డు చైర్మన్ వదవినీ చేపట్టే సమయంలో, తాను క్రైస్తవుడిని కాననీ హిందువుననని వై.వి. సుబ్బారెడ్డి వివరణ ఇచ్చుకోవలసి వచ్చింది. క్రైస్తవ మత విశ్వాసి అయిన ముఖ్యమంత్రికి సమీప బంధువైన సుబ్బారెడ్డి ఆయన కనుసన్నల్లో నడుచుకోక తప్పుతుందా అన్నదే అందరూ వేస్తున్న ప్రశ్న. ఇక నియమాలకు విరుద్ధంగా అనేకమంది క్రైస్తవులు

రామకృష్ణారెడ్డి ఒక టీవీ చానల్ కు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో చెప్పవలసివచ్చింది. ఇందుకు రుజువులు, సాక్ష్యాలు ఉంటే చూపాలని కూడా ఆయన కోరారు. ఆయన మాటల్లో నిజం లేకపోలేదు. క్రైస్తవ మత మార్పిడులేవి జగన్ మోహన్ రెడ్డి అధికారంలోకి వచ్చాకనే మొదలైన పరిణామం కాదు. అందుకు జగన్ కుటుంబమే సాక్ష్యం. తాత రాజరెడ్డి హయాంలోనే జగన్ కుటుంబం క్రైస్తవం వుచ్చుకుంది. జగన్ జైలులో ఉండగా ఆయన తరపున ప్రజల్లోకి వచ్చిన శ్రీమతి విజయలక్ష్మి చేతిలో బైబిల్ తో దర్శనమిచ్చి తమ మత విశ్వాసాలు ఏమిటో చెప్పకనే చెప్పారు.

దశాబ్దాలుగా పథకం ప్రకారం

ఎవరు ఏం చెప్పినా తెలుగు ప్రాంతాలలో మత మార్పిడులు ఒక వాస్తవం. పలురకాల శ్రమలు, ఆశలు కల్పించి క్రైస్తవంలోకి ఆకర్షించటమనే

కార్యక్రమం దశాబ్దాల నుంచి కొనసాగుతున్నదే. వివాదమంతా ఇక్కడే ఉంది. ఇందుకోసం క్రైస్తవ ప్రచారకులు నిరక్షరాస్యులైన నిరుపేదలను లక్ష్యంగా ఎంచుకుంటారు. వారికున్న పరిమితుల దృష్ట్యా క్రైస్తవంలోకి ఆకర్షించటం సులువు. క్రైస్తవంలోకి మారితే ఆరోగ్యాలు బాగుపడతాయంటారు. ప్రత్యేక ప్రార్థనలు చేస్తామంటారు. చర్చికి స్వాగతిస్తారు. ఇంటికే వచ్చి బైబిల్ బోధనలూ వినిస్తారు. మతం మారితే కలిగే ప్రయోజనాలూ నూరిపోస్తారు. క్రైస్తవంలోకి మారడం వలన తరతరాలుగా కొనసాగిస్తూ వస్తున్న వారసత్వాలకు అర్థవంతంగా ఎలా చరమ గీతం పాడాల్సి వస్తుందో, తమ హిందూ అస్తిత్వాన్ని సంబంధాలని ఎలా కోల్పోవలసి వస్తుందో ఆలోచించే పరిస్థితిలో చాలామంది ఉండరు.

కట్టుబాట్లను కాదనకుండానే..

హిందూ సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు సుదీర్ఘ చరిత్ర ఉంది. అవి వందల వేల ఏళ్లుగా తరం తర్వాత తరం ఆచరిస్తూ వస్తున్న విలువలు. ఇంత

ఊరూవార

రక్తగతమైన సంస్కృతి సంప్రదాయాలను, కట్టుబాట్లను అంత తేలికగా తెగగట్టలేమన్న వాస్తవం క్రైస్తవ మత ప్రబోధకులకు తెలియండికాదు. ఎక్కడ తగ్గాలో, మరింకెక్కడ నెగ్గాలో, ఎవరి వీక్ పాయింటును చూసి ఎక్కడ నొక్కాలో వారికి కాచి వదపోసిన విద్య.

బొట్టు, నల్లపూసలు, మంగళసూత్రాలు, గాజులు, పూలు, కాలిమట్టెలు హిందూ స్త్రీలకు పరమ పవిత్రం. మతం మారితే వీటిని కోల్పోవలసి వస్తుందన్న ఊహనే భరించలేరు. అందువల్లే, మీరు క్రైస్తవం తీసుకున్నా బొట్టుపెట్టుకోవచ్చు. ఐదోతనానికి ఏ లోటు ఉండదని అభయమిస్తారు. ఈ సెంటిమెంట్ల ప్రభావం తొలితరానికి ఉంటుందని, రెండవతరం యువతులను ఈ చట్టం నుంచి తేలికగా బయటకు తేవచ్చునని మత ప్రబోధకులకు తెలుసు.

మరో అడుగు ముందుకు

ఇప్పుడు క్రైస్తవ మత ప్రచారకులు మరో అడుగు ముందుకు వేశారు. హిందువుల ప్రార్థనా రీతులను చర్చిల్లో ప్రవేశపెట్టారు. ఏను శతనావమావణి, ఏను అష్టోత్తరం, ఏనుదీక్షలు, ఏను ప్రతకల్పాలు వంటివి సృష్టించి మరింత ఉదృతంగా చొచ్చుకుపోవాలని చూస్తున్నారు.

విద్య, వైద్యం పేరిట

క్రైస్తవ మిషనరీలు మొదటి నుంచి విద్య, వైద్యరంగాలపై దృష్టి నిలిపి పనిచేస్తూ వస్తున్నాయి. మిషనరీ స్కూళ్లలో చదివే హిందూ బాలికలు బొట్టు,

తల్లో పూలు, గోరింటాకు పెట్టుకోకూడదన్న ఆంక్షలు సహజం. దీనిపై తల్లిదండ్రు నుంచి నిరసనలు వ్యక్తమైన సందర్భాలు కోకొల్లలు. చదువుల ముసుగులో హిందూ సంప్రదాయాలను దెబ్బతీసే పన్నాగాలు దశాబ్దాలుగా నిర్విరామంగా సాగిస్తూనే ఉన్నాయి. మిషనరీ ఆస్పత్రుల్లో చేరే రోగుల బలహీనతలను కనిపెట్టి క్రైస్తవం వల విసరటానికి ప్రత్యేక బృందాలు సిద్ధంగా ఉంటాయి. వైద్యంతో పాటు ప్రార్థనా చేస్తామంటూ సమ్మబలుకుతారు.

పుష్కలంగా డబ్బు

ప్రతి క్రైస్తవుడు తన ఆదాయంలో పదిశాతం మొత్తాన్ని విధిగా చర్చికి సమర్పించుకుంటాడు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆచరిస్తున్న కట్టడి ఇది. ఇలా చర్చిలకు వచ్చిపడే నిధుల ప్రవాహం ఎన్ని లక్షల కోట్లు ఉంటుందో ఊహకు అందదు. ఉదాహరణకు ఒక కుటుంబానికి లక్ష రూపాయల ఆదాయం ఉంటే అందులో నుంచి పదివేలు చర్చిఖాతాకు మళ్లుతాయి. ప్రతినెలా ఇలా సమకూరుతున్న వేలకోట్ల ధనం ఏం

క్రైస్తవులకు ప్రత్యేకంగా అమృతవాణి కమ్యూనికేషన్ కేంద్రం, రేడియో కేంద్రం ఉన్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో చాలా క్రైస్తవ టీవీ చానల్స్ మొదలుపెట్టారు. ఇంగ్లీషు బోధనలకు తెలుగు అనువాదాలు అందిస్తున్నారు.

యువతీ యువకుల కోసం వ్యక్తిత్వ వికాసం, నాయకత్వ వైపునాలు, మీడియా రచన, రేడియో టీవీ కార్యక్రమాల రూపకల్పన వంటి అంశాల్లో శిక్షణ శిబిరాలు నిర్వహిస్తున్నారు. గ్రామ సీమల్లో గాలించి, శోధించి టెన్స్ ఉత్తీర్ణులైన వారిని ఎంపిక చేసి మత విషయాల్లో శిక్షణనిచ్చి 'ఫాదర్లు'గా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. ఇక నన్లుగా మారుతున్న ఆడపిల్లల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. తామర తంపరగా పుట్టుకొస్తున్న చర్చిల నిర్వాహణ కోసం ఉద్యమ పంథాలో 'ఫాదర్ల'ను తయారు చేసేకుంటున్నారు. ఇది నిర్విరామంగా సాగుతున్న వ్యవహారం.

హిందూ ఆలయాల మాటేమిటి?

చాలా హిందూ దేవాలయాల్లో ధూపదీపాలకు

పురోహితులు లేరు. అర్చకత్వం, పౌరోహిత్యం స్వీకరించేందుకు నేటి యువకుల్లో చాలామంది ఆసక్తి చూపడం లేదు. అరకొర ఆదాయంలో తమ తాతతండ్రులు పడిన బాధలు చూసిన వారు ఉన్నత విద్యసభ్యునించి ఇతర ఉద్యోగాల్లోకి వెళుతున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో భవిష్యత్తు ఎలా ఉండబోతుందో ఊహించవచ్చు. అర్చకుల కొరతతో చాలా గుళ్లు మూతపడినా ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు.

కమ్యూనిస్టులు క్రైస్తవం బాటలోనే..

క్రైస్తవుల మాదిరే మొదటి నుంచీ కమ్యూనిస్టులు కూడా ప్రచార విద్యల్లో ఆరితేరారు. ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ప్రత్యేకంగా దినపత్రికలు, ప్రచురణ సంస్థను నడుపుతూ ప్రచారంలో ముందు నిలిచాయి. కమ్యూనిస్టులది మొదటి నుంచి రెండు నాల్గల ధోరణి. హిందూ సంప్రదాయాలను మత ఛాందసంగా చిత్రీకరించే కమ్యూనిస్టులు, ఇస్లాం, క్రైస్తవాల జోలికి మాత్రం వెళ్లరు. ఉయిఫుర్ ముస్లింలను చైనా ఊపకోత కోస్తున్నది. దీని గురించి కమ్యూనిస్టులు నోరెత్తరు. పైగా ఇస్లాం దేశాల్లో మైనారిటీ హిందువులు నానా చిత్రహింసలకు గురవుతుంటే వారిని కాపాడుకో వాలన్న ప్రయత్నాన్ని వక్రీకరిస్తూ, ఇక్కడి ముస్లింలను రెచ్చగొట్ట చూస్తున్నారు. చైనా నిర్బంధ కుటుంబ నియంత్రణకు అమలు చేసినప్పుడు కిక్కురుమనని మన కమ్యూనిస్టులు మనదేశంలో జనాభా విస్ఫోట నాన్ని నియంత్రించే చర్యలు చేపడితే సమర్థిస్తారా?

మనది మత ప్రసక్తి లేని లౌకిక రాజ్యం. ఇది కాగితాలకే పరిమితం. ఈ సెక్యులర్ దేశంలో ఇతర మతాల ప్రార్థనా మందిరాల వ్యవహారాల్లో ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోకూడదు కానీ హిందూ ఆలయాలు నిర్లక్ష్యం, అవినీతిలో మగ్గిపోవాలి. ఇదెక్కడి న్యాయం? ముస్లింల దండయాత్రలతో హిందూ ఆలయాల సంపదను కొల్లగొట్టారు. కొన్ని ఆలయాలు శిథిలమయ్యాయి. మరికొన్ని చోట్ల ఆలయాల స్థానే మసీదులు వెలశాయి. సెక్యులర్ భారతంలో ఇంతకంటే మెరుగైన పరిస్థితి కనిపించదు.

ముస్లింలు కుటుంబ నియంత్రణ పాటించక పోవడంతో దేశంలో వారి జనాభా పెరుగుతున్న సంగతిని గణాంకాలు వెల్లడిస్తున్నాయి. మరోపక్క సరిహద్దులను దాటుకుని యధేచ్ఛగా దేశంలోకి అక్రమంగా ప్రవేశించే వారి సంఖ్య తక్కువకాదు. వారిని ఓటు బ్యాంకులుగా మార్చుకోవాలను కుంటున్న సరిహద్దు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రుల వారిని వెనకేసుకొస్తున్నారు. ఈ పరిణామాలు ఇలాగే కొనసాగితే మున్ముందు ముస్లింల జనాభా, హిందువుల జనాభాను మించిపోయి, హిందువులే ఈ దేశంలో మైనారిటీలుగా మారే ప్రమాదం పొంచి ఉంది. చరిత్రను చూస్తే ఎన్నో అటుపోట్లను, అణచి వేతలను తట్టుకుని హిందూమతం నిలబడగలి

ద కొత్త దేవుడండీ!

చేయాలి? క్రైస్తవ మత వ్యాప్తికి వేలకోట్ల డబ్బు ప్రపహిస్తోంది.

ఇలా వచ్చిపడే డబ్బుతో చర్చిలు, ప్రార్థనా మందిరాలు, మిషనరీ స్కూళ్లు, ఆస్పత్రుల కోసం ఊరి శివార్లలో చవకగా వేల ఎకరాలను కొనుగోలు చేస్తున్నారు. ఊరు పెరగడంతో ఈ భూములల్లో నిర్మించే చర్చిలు, స్కూళ్లు, ఆస్పత్రులు ఊరి మధ్యకు ప్రజలకు చేరువలోకి వస్తున్నాయి. వాటి విలువ ఎన్నోరెట్లు పెరుగుతోంది.

పకడ్బందీ ప్రచార వ్యూహం

క్రైస్తవ బోధకులు స్థానిక భాషలను నేర్చుకుని వారి భాషలోనే మాట్లాడుతూ మరింత చేరువ అవుతారు. బైబిల్ను ఇప్పటివరకు 200కు పైగా భాషల్లోకి అనువదించారు. మరే ఇతర గ్రంథమూ ఇన్ని భాషల్లోకి తర్జుమా కాలేదు. స్థానిక భాషల్లో బైబిల్ను లక్షల సంఖ్యలో ముద్రిస్తూ జనాలపై గుమ్మరిస్తున్నారు. తెలుగు రాష్ట్రాల వరకు చూస్తే

కూడా ఎవరూ దొరకని పరిస్థితి. హిందూ పూజారుంటే హిందువులకే చిన్నచూపు. వారిని పెళ్లి చేసుకోవటానికి ఏ యువతీ ఇష్టపడటం లేదు. దీనికి తోడు పూజారులను హేళన చేస్తూ సినిమాల్లో సన్నివేశాలను, సంభాషణలను రూపొందిస్తున్నారు. పూజారులను హాస్య పాత్రలకు ఎంచుకుని దర్శక నిర్మాతలు వెక్కిరించుతూ, నేలబారు అభిరుచిని చాటుకుంటున్నారు. ఇలా కించపరుస్తున్న సందర్భాల్లో దీటుగా నిరసనలు వ్యక్తం కాకపోవడంతో ఈ ధోరణి కొనసాగుతూనే ఉంది. అయితే ఫాదర్ల దుశ్చర్యల మీద కేరళ ప్రాంతంలో ఎన్నో కథనాలు వస్తున్నా ఏనాడూ వెలుగులోకిరావు. హిందూమతం కోసం ప్రత్యేకంగా రేడియో స్టేషన్ గానీ టీవీ కేంద్రం గానీ లేదు. కొన్ని ప్రైవేటు టీవీ చానళ్లు ఉన్నా జరగాల్సిన కృషి చాలా ఉంది. టిటిడి, చిన్నజీయర్ స్వామి వంటి వారు వేద పాఠశాలలను నిర్వహిస్తున్నారు. తగిన సంఖ్యలో వైదిక సంప్రదాయాలను నిర్వర్తించే

ఎవరు ఏం చెప్పినా తెలుగు ప్రాంతాలలో మత మార్పిడులు ఒక వాస్తవం. పలురకాల భ్రమలు, ఆశలు కల్పించి క్రైస్తవంలోకి ఆకర్షించటమనే కార్యక్రమం దశాబ్దాల నుంచి కొనసాగుతున్నదే. వివాదమంతా ఇక్కడే ఉంది. ఇందుకోసం క్రైస్తవ ప్రచారకులు నిరక్షరాస్యులైన నిరుపేదలను లక్ష్యంగా ఎంచుకుంటారు. వారికున్న పరిమితుల దృష్ట్యా క్రైస్తవంలోకి ఆకర్షించటం సులువు. క్రైస్తవంలోకి మారితే ఆరోగ్యాల బాగుపడతాయంటారు. ప్రత్యేక ప్రార్థనలు చేస్తామంటారు. చర్చికి స్వాగతిస్తారు.

గిందని, హిందూ మతానికి ఎవరూ కీడు తలపెట్టలేరని కొందరు అతివిశ్వాసం ప్రదర్శించవచ్చు. కానీ ప్రస్తుత పరిస్థితులు వేరు. ఇటు క్రైస్తవం, అటు ఇస్లాం, మరో పక్క కమ్యూనిస్టుల రెండు నాల్గూ సిద్ధాంతాలతో హిందూమతంపై ముప్పేట దాటి జరుగుతోంది.

ఎపిలో ఏం జరగబోతుంది

1. ముఖ్యమంత్రి జగన్ క్రైస్తవుడైనందున నియామకాలు, పోస్టింగుల్లో క్రైస్తవులకే ప్రాధాన్యం దక్కే అవకాశాలు మెండుగా ఉన్నాయనీ, ఆ ఛాయలు ఇప్పటికీ కన్పిస్తున్నాయని బాహాటంగానే విమర్శలు వస్తున్నాయి.
2. చర్చిలకోసం, ప్రభుత్వ స్థలాల మంజూరు కోరుతూ లేదా ఇతరత్రా పనుల కోసం వారి మత పెద్దల నుంచి అర్జీలు అందినపుడు తక్షణం సానుకూల నిర్ణయాలు తీసుకునే అవకాశాలున్నాయి.
3. బడుగు, బలహీన వర్గాల సంక్షేమం పేరిట ఆలయాలు భూములను ఇళ్ల స్థలాలుగా మార్చి ఆయా వర్గాలకు ప్రత్యేకించి క్రైస్తవులకు కట్టబెట్టే ఆలోచనలూ చేస్తున్నారన్నది తాజాగా వినవస్తున్న మాట.
4. వారివేలితోనే వారి కన్ను పొడిచినట్లు మెజారిటీ హిందువుల ఓట్లతో అధికారంలోని వచ్చిన ప్రభుత్వం ఇప్పుడు హిందువుల ప్రయోజనాలకు భిన్నంగా వ్యవహరిస్తోందన్న అనుమానాలనూ కొందరు వ్యక్త చేస్తున్నారు.

హిందువుల కర్తవ్యం

1. ఎపితో సహా వివిధ రాష్ట్రాలలో నెలకొంటున్న ఈ పరిణామాలను గమనిస్తూ ఉండాలి. అవసరమైతే బాహాటంగా ఆయా విషయాలను చర్చకు తేవటానికి వెనుకంజ వేయకూడదు. ఈ విషయం ప్రస్తావిస్తే మత ఛాందస ముద్ర వేస్తారన్న భయాలు విడిచిపెట్టాలి. అయితే అవేశం కంటే సానుకూల ఆలోచనతో అడుగు ముందుకు వేయాలి. నిర్మాణాత్మక, శాంతియుత కృషి ద్వారానే పరిస్థితిని చక్కదిద్ద వచ్చున్న సంగతిని మరవరాదు.
 2. ఎవరైనా బలవంతపు మత ప్రచారానికో, మత మార్పిడులకో ప్రయత్నిస్తుంటే వారిని సున్నితంగా నిలువరించడం అవసరం. మౌనం సరికాకున్నా, పరిస్థితి చేయిజారకుండా సంయమనం పాటించాలి.
 3. సామాజిక మాధ్యమాలను కూడా సందర్భాన్ని బట్టి సద్వినియోగ పరచుకోవాలి. దుష్ప్రచారాన్ని నిలువరించడంతో పాటు వాస్తవ పరిస్థితిని చెప్పే ప్రయత్నం చేయవచ్చు.
 4. మతం మారినవారు కూడా ఒకప్పుడు హిందువులేనన్న సంగతి మరవద్దు.
 5. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికే కానుకలన్నీ సమర్పించి, మొక్కు చెల్లించుకున్నామని సంతృప్తి చెందకండి. స్థానికంగా జీర్ణావస్థలో ఉన్న ఆలయాలకు కానుకలు సమర్పించడం మరింత శ్రేయోదాయకమవుతుంది. మీ ఊళ్లలో, ప్రాంతంలోనో ఉన్న ధార్మిక సంస్థలు, గోశాలలకు సహాయమందించి తోడ్పడవచ్చు. మీరు సమకూర్చిన నిధులు సద్వినియోగమవుతున్నాయో లేదో మీరే గమనించవచ్చు. హిందూ ధర్మాచరణతో జీవితాలను అంకితం చేసిన వారెవరైనా సహాయం కోసం మీ దగ్గరకు వస్తే, తప్పనిసరిగా సాయం చేయండి.
- ఇవి కొన్ని నూచనలు మాత్రమే. ముంచుకొస్తున్న ముప్పును కొంతవరకైనా అడ్డుకోవటానికి ప్రతి భారతీయుడు తన వంతు నిర్మాణాత్మక ఆలోచన చేయాలి. ఇవన్నీ భయాలు, భ్రమలు కాదని గుర్తించాలి. ఈశాన్య భారతంలో మత సమీకరణలు అవాంఛనీయ పంథాలో మారుతున్నాయి. తరువాత శాంతిభద్రతల సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. క్రైస్తవం తీసుకున్నవారంతా అదే పంథాలో లేకపోవచ్చు. పోప్ వంటివారు కూడా బలవంతపు మతమార్పిడులు, ప్రలోభాలతో మత మార్పిడులు పాపమని చెబుతున్నా మన క్రైస్తవ బోధకులకు పట్టదు. ఇలాంటి మత మార్పిడుల వెనుక విదేవీ కుట్ర వాస్తవం. దేశంలో హిందువులు మెజారిటీగా ఉన్నంతకాలమే భారత్ వైవిధ్యం నిలబడుతుంది. ఆ రెండు మతాల వారికి ప్రపంచంలో చాలా దేశాలు ఆశ్రయం ఇస్తాయి. హిందువులకు భారత్ ఒక్కటే. ఈ ప్రియమైన దేశం రూపురేఖలు మారకుండా చూసుకుందాం! ★

ప్రజాస్వామ్యం, భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ పేరుతో నిషిద్ధ సంస్థల భావాలను చెలామణిలోకి తేవడమే హక్కుల సంఘాలు, ప్రజాసంఘాలు లక్ష్యమా? తెలంగాణలో ఇటీవల జరిగిన చింతకింది కాశీం (ఉస్మానియా) అరెస్టు, తరువాత ప్రజా/హక్కుల సంఘాలు వినిపించిన వాదన ఆ సంగతినే నిజమని నిర్ధారిస్తున్నాయి. అంతేకాదు, జేపీఎన్యూ, జామియా మిలియా, జాదవ్ పూర్ విశ్వవిద్యాలయంలో విద్యార్థుల వైఖరి, వాదనలు అన్నీ ఒకే తీరున కనిపిస్తాయి.

విశ్వవిద్యాలయాలలో 'ఎరుపు' విషం

తెలుగు రాష్ట్రాలతో పాటు దేశవ్యాప్తంగా హక్కుల సంఘాలు, ప్రజా సంఘాలు అంటే ప్రజల్లో ఒకే రకమైన అభిప్రాయం వినిపిస్తుంది. స్వయం ప్రకటిత మేధావులు కొందరు ఒకే రకమైన వాదనతో, సిద్ధాంతంతో వివిధ వేదికల మీద తమ కలాన్ని గళాన్ని వినిపిస్తారు. నిషేధిత సంస్థ(ల) భావజాలాన్ని పునఃప్రతిష్ఠించేందుకు శతవిధాలా ప్రయత్నిస్తారు. గడిచిన ఐదు దశాబ్దాలుగా సిపిఐ ఎంఎల్ పీపుల్స్ వార్ పార్టీ, తదనంతరం మావోయిస్టు పార్టీ నేతృత్వాన్ని బలపరుస్తూ క్యూడర్ ను లీడర్ ను అనుసంధానించే బాధ్యతను ఆయా ప్రజా/హక్కుల సంఘాలు భుజానికెత్తుకున్నాయి. ఇదంతా కేవలం విప్లవ పార్టీలను బలోపేతం చేసేందుకే అన్న అభిప్రాయం కూడా కొత్తది కాదు. పౌర హక్కుల సంఘం, విప్లవ రచయితల సంఘం, తెలంగాణ విద్యార్థి వేదిక, తెలంగాణ విద్యావంతుల వేదిక, తెలంగాణ ప్రజా ఫ్రంట్, చైతన్య మహిళా సంఘం లాంటి 50 నుంచి 100 సంస్థలు తెలంగాణ కేంద్రంగా నిషేధిత మావోయిస్టు పార్టీ కోసం కవర్ సంఘాలుగా దేశవ్యాప్తంగా పనిచేస్తున్నాయన్నది సత్యం. వీరంతా ప్రజా సమస్యలపై పోరాటాలు చేయరు. ప్రజా సమస్యలను అడ్డం పెట్టుకుని నక్సలైట్లకు మద్దతు ఇచ్చే సభలు, రా్యాలీలు నిర్వహించడం; వినతిపత్రాలు, కోర్టుల వ్యవహారాలు చూడడం; రాజకీయ పార్టీలను

సంప్రదించడం హక్కుల/ ప్రజా సంఘాల పని. మావోయిస్టు పార్టీ అగ్రనేతలతో వీరికి సంబంధాలు ఉన్నాయన్న ఆరోపణలతో గత కొద్దికాలంగా కొన్ని అరెస్టులను మనం చూస్తున్నాం. ప్రొ. జీఎన్ సాయిబాబా, వెర్నాన్, అరుణ్ ఘోరా, గౌతం నవలఖా, సుధా భరద్వాజ్, వరవరావు, సోమాసేన్, రోనా విల్సన్, సురేంద్ర గాడ్వింగ్లను, తాజాగా ప్రొ. చింతకింది కాశీం, జాతీయ జియోఫిజికల్ పరిశోధన సంస్థ ఉద్యోగి వెంకట్రావు మరో కొద్ది మందిని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు.

హక్కుల/ ప్రజా సంఘాల మాటున తమ కలం, గళంతో భావోద్వేగాలను రెచ్చగొడుతూ పేద మధ్య తరగతి విద్యార్థులు, యువకులు, కార్మికుల్లో విష బీజాలకు నాటుతున్నారని పోలీసుల ఆరోపణ. ఇంకా, నిషేధిత మావోయిస్టు పార్టీ అగ్రనాయకత్వంతో సంబంధాలు కొనసాగిస్తూ తెలంగాణలో మావోయిస్టు పార్టీ క్యాడర్ రిక్రూట్మెంట్ కు ప్రయత్నిస్తున్నారన్నది కూడా ప్రభుత్వ పోలీసుల వాదన. వీటితో భావోద్వేగాలకులైన ఉస్మానియా విద్యార్థులు శ్రుతి,వివేక్ అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లి ఎదురు కాల్పుల ఘటనలో మృతి చెందారు. వారిని అజ్ఞాతంలోకి పంపిన పాపం ఎవరిది? ఇలాంటి వారిని రెచ్చగొట్టి ప్రేరేపిస్తున్న వారు కొందరు ప్రొఫెసర్లే కావడమే విషాదం. హక్కుల/ప్రజాసంఘాల వారు ఏం కోరుకుంటున్నారు? ఏ లక్ష్యంతో పని చేస్తున్నారు? ఏం జరుగుతుంది? ప్రజాస్వామ్యాన్ని విశ్వసించని నిషిద్ధ వామపక్ష ఉగ్ర గ్రూపులకు ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఉపయోగించుకుని హక్కుల ముసుగులో మేధావులంతా వంతపాడుతున్నారు. అజ్ఞాతంగా ఉన్న నక్సలైట్ అగ్రనాయకత్వం విధివిధానాలను నిర్ణయించి ప్రభావితం చేయగలస్థాయి జనరాణ్యంలో పేరున్న కొంతమంది హక్కుల ప్రజా సంఘాల నేతలకు ఉందన్నది కూడా జగమెరిగిన సత్యం.

హక్కుల/ప్రజా సంఘాల ముసుగులో నిషేధిత మావోయిస్టు పార్టీకి వంత పాడుతున్న వారంతా ఏ రకమైన సమాజాన్ని నిర్మించాలను కుంటున్నారు? వర్గ శత్రువు పేరుతో తమ సంస్థలకు నచ్చని వ్యక్తులను నిర్మూలించడం. వ్యతిరేక సంస్థలపై నాయకత్వాలపై తమ అక్రమను అసహనాన్ని వ్యక్తం చేయడం. భావోద్వేగాలతో అమాయక విద్యార్థులను యువకులను నమ్మించి, బలహీన దళిత గిరిజన వర్గాలకు చెందిన వందలాది మందిని విప్లవోద్యమంలో బలిచేశారు. భూస్వామ్య బూర్జువాలను వర్గ శత్రువుగా చిత్రీకరించి నాలుగు దశాబ్దాల క్రితం మారణహోమానికి తెరలేపిన కొండపల్లి సీతారామయ్య, వరవరావు మొదలు నేటి ప్రజా సంఘాలు హక్కుల సంఘాల నేతలంతా ఒకే కోవకు చెందినవారు. వీరంతా ఏసీ రూముల్లో కూర్చుని తమ అసహనాన్ని వ్యూహ రచనగా మార్చి

విశ్వవిద్యాల విద్యార్థులలో విద్యేష్టాన్ని నింపేందుకు శ్రమిస్తున్నారు. దున్నేవాడిదీ భూమి అన్న ఆకర్షణీయ నినాదంతో, తాడిత పీడిత ప్రజల కోసం.. వర్గ శత్రువుపై పైచేయి సాధిస్తూ.. తుపాకీ గొట్టం ద్వారానే రాజ్యాధికారం.. వంటి ఒకప్పటి సిపిఐ ఎంఎల్ పీపుల్స్ వార్, ప్రస్తుత మావోయిస్టు పార్టీల మాటలు నేటి తరానికి తెలియదు.

విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఒకప్పటి రాడికల్ విద్యార్థి సంఘం పాత్రను అధ్యాపకులు, మేధావుల రూపంలో కొందరు హక్కుల, ప్రజాసంఘాల నేతలు పోషిస్తున్నారు. పథకం ప్రకారం ఎంపిక చేసిన తమ నాయకులను జనజీవన స్రవంతిలో కలిపి దేశవ్యాప్తంగా తమ పోరాట పంథాను మార్చుతూ, భావప్రకటన స్వేచ్ఛ ముసుగులో వివిధ ప్రజా ఉద్యమాలకు నేతృత్వం వహిస్తూ, సార్వభౌమత్వం మీద భారత ప్రభుత్వం మీద వరోక్ష యుద్ధాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. సాంస్కృతిక, ప్రజా ఉద్యమాల పేరుతో మహిళలను, ఆదివాసీలను యుద్ధతంత్రంలో భాగస్వాములుగా చేస్తున్నారు. భారతీయ సంస్కృతి మూలాలపై దాడులు చేసే శక్తులకు, దేశవిభజన రాజకీయాలకు మద్దతు ఇస్తున్నారు.

మొదట భూస్వాములను బూర్జువాలను వర్గ శత్రువుగా పేర్కొంటూ తెలంగాణ గ్రామాలను రక్తసిక్తం చేశారు. తర్వాత రాజకీయ నాయకులను, పోలీస్ ఇన్స్పెక్టర్ల పేరిట తమకు నచ్చని యువకులను లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. సామాన్యులైన రాజకీయ నాయకులను కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం, ఏబీవీపీ, బీజేపీ కార్యకర్తలను హత్య చేశారు. అందుకు 1970వ దశకం నుండి నేటి వరకు తెరచెనక పాత్రధారులుగా నక్సలైటు ఉద్యమాన్ని నడిపిన హక్కుల/ ప్రజా సంఘాల నేతలు బాధ్యత వహించాలి. వివిధ విశ్వ విద్యాలయాల్లో భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ ముసుగులో చట్ట వ్యతిరేక దేశద్రోహ కార్యక్రమాలకు పాల్పడుతున్న మేధావులంతా మారిన కాలమాన పరిస్థితులను గమనించి, ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఉన్న యువతీ

యువకులను విద్యార్థులను అడవుల్లోకి, పెద ధోరణులలోకి పంపే విధానానికి స్వస్తి చెప్పాలి. ఇలాంటి ధోరణులను ప్రోత్సహిస్తున్న వారి పట్ల యావత్ సమాజం, తల్లిదండ్రులు బాధ్యత కలిగిన పౌరులు జాగరూకతతో వ్యవహరించాలి. ప్రభుత్వ నిర్బంధం, నిఘా పెరిగిన ప్రతిసారి సంస్థల పేర్లు మారతాయి. నాయకులు వారే.

కొందరు ముసుగువీరులు ప్రజాసామ్యబద్ధంగా ఎన్నికైన ప్రభుత్వాలలో కూడా చొరబడతారు. ప్రస్తుతం కెసిఆర్ ప్రభుత్వంలో అలాంటి వారు పదవులను అనుభవిస్తున్నారు. అంతేనా! మావోయిస్టు పార్టీ సభ్యుడినని గర్వంగా చెప్పుకుంటాను అని ప్రకటించి గజ్జ కట్టి ఆటపాటలతో వేలాది మంది నిరుపేదలను విప్లవం బాట పట్టించి ఎంతోమంది అమాయకుల ప్రాణాలను బలిగొన్న ఒక గాయకుడు చివరికి, కేసీఆర్ వద్దకు, తరువాత సోనియా ముందు మోకరిల్లారు. ఈ తీరును సమాజం గమనిస్తోంది.

అజ్ఞాత నక్సలైట్ల విషయంలో కూడా ప్రజా సంఘాలు పౌర హక్కుల సంఘాలు వ్యవహరించే తీరుపై పలు విమర్శలు ఉన్నాయి. అగ్రవర్గాలకు చెందిన నక్సలైట్ నాయకులను పోలీసులు దిగ్బంధించినప్పుడు స్పందించి వారికి రక్షణగా నిలిచారని, అదే బలహీనవర్గాలు దళిత గిరిజన వర్గాలకు చెందిన నక్సలైట్ నాయకులను పోలీసులు దిగ్బంధించినప్పుడు స్పందించేవారు ఉండరన్న ఆరోపణల గతంలో విన్నాం. మావోయిస్టు భావ జాలాన్ని మళ్లీ ప్రజలపై రుద్దేందుకు ప్రయత్నిస్తున్న సంఘాల నేతలపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసు కునేందుకు ప్రభుత్వాలు ముందుకు వచ్చి విశ్వ విద్యాలయాల్లో తిష్టవేసి విద్యార్థుల జీవితాలతో చెలాగుం అడుతున్న స్వయం ప్రకటిత మేధావులను, ప్రొఫెసర్లను, ఉద్యోగులను తొలగించడమే సరైన పరిష్కారం. ప్రజాధనం చెల్లించి, ఇలాంటి విచ్ఛిన్నకర శక్తులను పోషించవలసిన అవసరం లేదు.

- kottemuralikrishna@yahoo.com

ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు

సిద్దిపేట జిల్లా కలెక్టర్ వెంకట్రామిరెడ్డి, గతంలో అక్కడ జిల్లా కలెక్టర్గా పనిచేసి సిరిసిల్లా జిల్లా కలెక్టర్గా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్న కృష్ణభాస్కర్లకు రూ. 2 వేల చొప్పున జరిమానా విధించింది.

జరిమానా చెల్లించకుంటే నెల రోజులు జైలు శిక్ష అనుభవించాలని న్యాయస్థానం ఆదేశించింది. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు యూనిట్-3 భూసేకరణ ప్రత్యేక డిప్యూటీ కలెక్టర్గా ఉన్న సిద్దిపేట ఆర్డీవో జయచంద్రారెడ్డికి 2 నెలల జైలు శిక్షతో పాటు రూ. 2 వేలు

జరిమానా చెల్లించాలని, జరిమానా చెల్లించకుంటే నెల రోజుల జైలు శిక్ష అనుభవించాలని తీర్పు చెప్పింది. అంతేకాదు.. ముగ్గురు అధికారులు రూ. 2 వేలు చొప్పున పిటిషనర్లకు చెల్లించాలని పేర్కొంది. ఈ మేరకు రెండు వేర్వేరు కోర్టు ధికార్ కేసుల్లో న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎంఎస్ రామచంద్రరావు తీర్పు చెప్పారు. అప్పీలుకు వీలుగా తీర్పు అమలును 4 వారాలు నిలిపేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు.

ఈ తీర్పు ప్రతి అందిన 6 మాసాల్లోగా గతంలోని కోర్టు ఉత్తర్వుల మేరకు భూసేకరణకు తిరిగి డిక్లరేషన్, అవార్డు వంటి వాటితో పాటు ఫాం-సీ ప్రొసీడింగ్, నోటిఫికేషన్లను తిరిగి జారీచేయాలని, భూసేకరణ చట్టం-2013 ప్రకారం రైతులకు పరిహారం చెల్లించాలని అధికారులను హైకోర్టు ఆదేశించింది. కింది స్థాయిలో అధికారులు కోర్టు ఉత్తర్వులను అమలు చేయకపోవడానికి ఆ ముగ్గురు ఉన్నతాధికారుల బాధ్యతారాహిత్యమే

కారణమని, ఉద్దేశపూర్వకంగానే అదేశాల్ని ఉల్లంఘించారని తప్పుపట్టింది. మల్లన్నసాగర్ రిజర్వాయర్ నిర్మాణానికి చేపట్టిన భూసేకరణ నోటిఫికేషన్ విషయంలో హైకోర్టు ఆదేశాల్ని అమలు చేయలేదని పలువురు దాఖలు చేసిన కోర్టు ధికార్లం వ్యాజ్యాలపై న్యాయమూర్తి 16 పేజీల తీర్పు చెప్పారు.

మల్లన్న సాగర్ భూసేకరణలో అధికారుల అలసత్వంపై గతంలోనే రైతులు హైకోర్టు మెట్లెక్కారు. సిద్దిపేట జిల్లా తొగుట మండలం వేములఘాట్కు చెందిన 70మంది రైతులు గత ఏడాది ఉన్నత న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించారు. ఆ సమయంలో న్యాయస్థానం అధికారులకు పలు మార్గదర్శకాలు జారీచేసింది. వేములఘాట్కు చెందిన రైతుల అభ్యంతరాలను పరిష్కరించాకే మల్లన్నసాగర్ ప్రాజెక్టు పనులు, భూముల కోసం అవార్డు ప్రకటించాలని ఆదేశించింది. పిటిషనర్ల అభ్యంతరాలు పరిష్కరించకుండా భూముల విషయంలో ముందుకు వెళ్లరాదని స్పష్టం చేసింది. ప్రాజెక్టుకు చెందిన పూర్తి వివరాలు, మ్యాప్, తెలుగు డిపీఆర్ ప్రతులు రైతులకివ్వాలని గత సంవత్సరం జూలై 25వ తేదీన ఉత్తర్వులు జారీచేసింది. పిటిషనర్ల అభ్యంతరాలు మరోసారి స్వీకరించిన తర్వాతే నిర్ణయం ప్రకటించాలని కూడా స్పష్టం చేసింది.

అయితే, కోర్టు ఆదేశాలను కూడా అధికారులు వట్టించుకోకుండానే డిక్లరేషన్, అవార్డు ప్రకటించారని, ప్రాజెక్టు పనులు నిర్వహిస్తున్నారని వేములఘాట్కు చెందిన 17మంది రైతులు 2019లో హైకోర్టులో కోర్టు ధిక్కరణ వ్యాజ్యం దాఖలు చేశారు. దీనిని విచారించిన న్యాయస్థానం, అధికారుల

తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపడుతున్న ప్రాజెక్టుల వ్యవహారంలో అనుసరిస్తున్న ఏకపక్ష వైఖరి మరోసారి చర్చను లేవనెత్తింది. ఈ విషయంలో రాష్ట్ర హైకోర్టు సంచలన తీర్పు దీనికి నిదర్శనంగా నిలిచింది. సాక్షాత్తు ఇద్దరు కలెక్టర్లకు, ఒక ఆర్డీవోకు జైలుశిక్షలు విధించడం అధికార వర్గాల్లో ప్రకంపనలు సృష్టించింది. పనితీరులో అప్రమత్తత లేకుంటే, న్యాయస్థానాల మార్గదర్శకాల పట్ల అలక్ష్యం వహిస్తే ఎలాంటి పర్యవసానాలు ఎదురవుతాయో అన్నదానికి ప్రత్యక్ష ఉదాహరణగా మారింది.

సిద్దిపేట జిల్లాలో నిర్మిస్తున్న మల్లన్నసాగర్ ప్రాజెక్టు భూ సేకరణ కేసులో హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు అధికారుల్లో ముచ్చెమటలు పట్టించింది. భూసేకరణకు సంబంధించి వ్యవసాయ భూములిచ్చిన రైతుల అభ్యంతరాలన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని, అభ్యంతరాలన్నీ పరిష్కరించాకే భూసేకరణ ప్రక్రియ పూర్తిచేయాలని హైకోర్టు గతేడాది ఆదేశించింది. కానీ, ఆ ఉత్తర్వులను అమలు చేయడంలో అధికారులు నిర్లక్ష్యం వహించారని న్యాయస్థానం గుర్తించింది. దీంతో.. కోర్టు ధికార్లం కింద ఉన్నతాధికారులకు శిక్షలు విధించింది. ఏకంగా ఇద్దరు ఐఎస్ఎస్ అధికారులకు జరిమానా, జరిమానా చెల్లించకపోతే జైలుశిక్ష; మరో ఉన్నతాధికారికి జైలుశిక్ష, జరిమానా విధిస్తూ హైకోర్టు జనవరి 29వ తేదీన తీర్పును వెలువరించింది.

మొట్టికాయ..

తీరును తప్పుబట్టింది. గతంలో తాము ఇచ్చిన ఆదేశాలను ఉద్దేశపూర్వకంగానే అమలు చేయలేదని న్యాయస్థానం ఆక్షేపించింది. 2018లో మల్లన్నసాగర్ ప్రాజెక్ట్ భూసేకరణకు సంబంధించి రైతుల అభ్యంతరాలు వినకుండా డిక్లరేషన్‌ను ఇచ్చారనే పిటిషనర్ల వాదనను హైకోర్టు ఆమోదించింది. భూసేకరణ చట్టం - 2013కు వ్యతిరేకంగా అధికారులు వారి భూముల్ని స్వాధీనం చేసుకోవడం చెల్లదని తేల్చింది. హైకోర్టు ఉత్తర్వుల్ని అమలు చేయనప్పుడు వాటిని పొడిగించాలనే అధికారులు హైకోర్టును కోరలేదని తప్పుపట్టింది. ఆ చట్టంలోని సెక్షన్ 13 నిబంధనకు వ్యతిరేకంగా అధికారుల చర్యలున్నాయని పేర్కొంది. అదే చట్టంలోని సెక్షన్ 19 (1) కింది భూమి కోసం డిక్లరేషన్, ఎంక్వయిరీ నోటీసు, భూసేకరణ నోటిఫికేషన్, ఆ తర్వాత భూసేకరణ చేయాలనే నిబంధనను అధికారులు అమలు చేయలేదని స్పష్టంచేసింది. తొలుత ఆర్డీవోగా ఉన్న ముత్యంరెడ్డి రైతుల అభ్యంతరాలు స్వీకరించారని, అయితే ఆయన తర్వాత ఆర్డీవోగా వచ్చిన జయచంద్రారెడ్డి నాలుగు వారాల్లో చేయాల్సిన పనులకు 8 వారాలు తీసుకున్నారని, అయినా అభ్యంతరాలపై విచారణ పూర్తి కాలేదని కోర్టు పేర్కొంది. అంతేకాదు.. రైతుల వినతి పత్రాలపై ఆర్డీవో ఏ విధమైన సమాచారం ఇవ్వనందున రైతుల వినతిని ఆమోదించినట్లే అవుతుందని అభిప్రాయపడింది. ఈ కేసులో జిల్లా కలెక్టర్ స్వయంగా గతంలో హైకోర్టు విచారణకు కూడా హాజరయ్యారని, అయినా తామిచ్చిన ఉత్తర్వుల్ని అమలు చేయకుండానే ప్రాజెక్టు పనుల పేరుతో భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారని పేర్కొంది. గతంలోని తీర్పును అమలు చేయకపోవడానికి చెప్పిన కారణాలు సహేతుకంగా కూడా లేవని, కావాలనే ఉత్తర్వుల్ని అమలు చేయలేదని తీర్పులో స్పష్టంచేసింది. కాబట్టి.. ఆ ప్రక్రియనంతా నిలిపివేసి మరోసారి నోటిఫికేషన్ జారీచేయాలని ఆదేశించింది. భూసేకరణ చట్ట నిబంధనలకు అనుగుణంగా భూనిర్వాసితులకు న్యాయపరంగా పరిహారం చెల్లించిన తర్వాత భూసేకరణ చేయాలని కోర్టు ఆదేశించింది. అంతేకాదు.. హైకోర్టు శిక్ష విధించడాన్ని ఆ అధికారుల సర్వీసు రికార్డుల్లో నమోదు చేయాలని కూడా ఆదేశించింది.

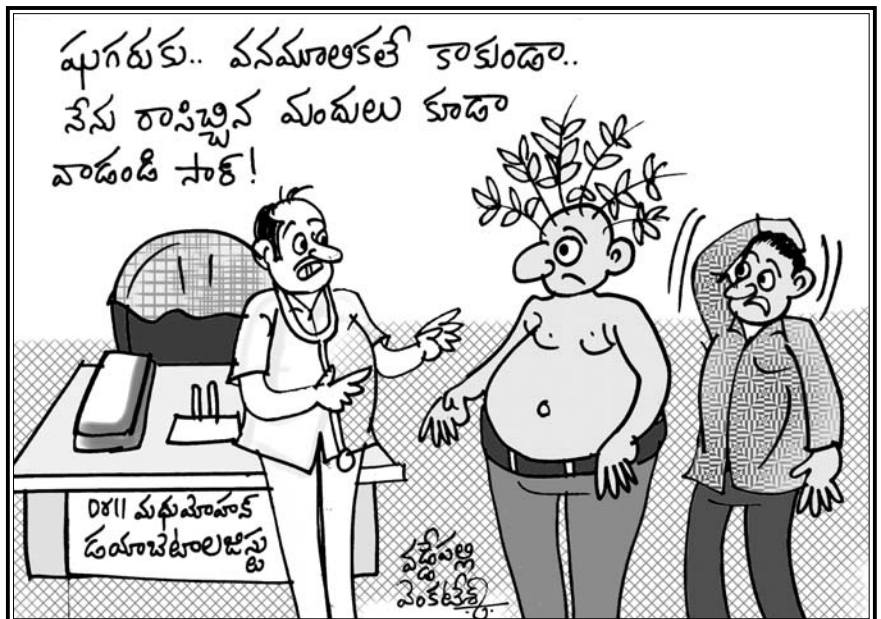
న్యాయస్థానం తాజా ఆదేశాల పట్ల రైతులు హర్షం వ్యక్తంచేశారు. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఇది గొప్ప విజయమని వ్యాఖ్యానించారు. మల్లన్నసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం 17,000 ఎకరాల భూమిని సేకరించింది. అయితే.. కొందరు రైతులు మాత్రం భూసేకరణ చేస్తున్న తీరుపై అభ్యంతరాలు వ్యక్తంచేశారు. అధికారులు తమ సందేహాలకు సమాధానాలు ఇవ్వకపోవడం, అనుమానాలు నివృత్తి చేయకపోవడంతో భూ సమీకరణను అంగీకరించ లేదు.

న్యాయస్థానం తాజా ఆదేశాల పట్ల రైతులు హర్షం వ్యక్తంచేశారు. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఇది గొప్ప విజయమని వ్యాఖ్యానించారు. మల్లన్నసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం 17,000 ఎకరాల భూమిని సేకరించింది. అయితే.. కొందరు రైతులు మాత్రం భూసేకరణ చేస్తున్న తీరుపై అభ్యంతరాలు వ్యక్తంచేశారు. అధికారులు తమ సందేహాలకు సమాధానాలు ఇవ్వకపోవడం, అనుమానాలు నివృత్తి చేయకపోవడంతో భూ సమీకరణను అంగీకరించ లేదు. అంతేకాదు.. రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించారు. ఫలితంగా 41 ఎకరాల భూమి వ్యవహారం పెండింగ్‌లో పడింది. అయితే.. మిగిలిన కొంతమంది రైతుల అభ్యంతరాలు పట్టించుకోని అధికారులు.. సాక్షాత్తు న్యాయస్థానం ఆదేశాలను కూడా పాటించలేదు. ఫలితంగా మళ్లీ కోర్టులోనే వాళ్లకు ఎదురుదెబ్బ తగిలింది. ఇది రైతుల

విజయమని పిటిషన్ దాఖలు చేసినవాళ్లు స్పష్టం చేశారు. అన్నం పెట్టే అన్నదాతలను లెక్క చేయకుంటే ఏం జరుగుతుందో కోర్టు ఆదేశాలతో మరోసారి తేలిపోయిందని గర్వంగా చెబుతున్నారు.

అయితే, ఈ మొత్తం వ్యవహారంపై రాజకీయ ఒత్తిళ్లపై చర్చ జరుగుతోంది. ప్రాజెక్టుల వ్యవహారంలో దుందుడుకుగా వ్యవహరిస్తున్న ప్రజాప్రతినిధులు.. న్యాయబద్ధమైన అంశాలను పట్టించుకోకుండా అధికారులపై ఒత్తిళ్లు తెస్తున్న కారణంగానే ఇలాంటి పరిణామాలు తలెత్తుతున్నాయన్న వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి. ఫలితంగా న్యాయస్థానంలో అధికారులకు చీవాట్లు తప్పడం లేదన్న అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అడవి రామాయణ రహస్యములు

20

ఇది గాయత్రీ జప మెట్లగును? అనగా రెండు కారణములు గలవు. ఒకటి “సనూర్యాయ... భూతేభ్యః ప్రాంజలిం కృత్వా చ కారగమనే మతిం” అని దేవతా ప్రార్థనా శ్లోకము ఈ శ్లోకములకు తర్వాత వచ్చుచున్నది. ఇంతవరకూ వివరింపబడిన శ్లోకములన్నియు గాయత్రీ పఠముగా సైతము అన్వయించును. రెండు - చారణా చరితే పథి, నాగవరాయతే, ప్రాదే నాగ అనునవి గాయత్రీకి కూడా వర్తించును. దేవీ భాగవతము 12వ స్కంధము 6వ అధ్యాయము చూడుడు. అది శ్రీమన్నారాయణుడు నారదునికి చెప్పిన గాయత్రీ సహస్రనామస్తోత్రము అందుండియే ప్రమాణములు తీసికొందును. 129 శ్లోకమున “మూలాధారా స్థితో ముగ్ధా.. మహిషాసురమర్దిసీ” అనియు 122వ శ్లోకమున “భుజంగవలయా భీమా” అనియు గాయత్రీ వర్ణింపబడినది. కనుక గాయత్రీ కుండలినీయే.

చారణా చరితే పథి ఆకాశమనుటకు గాయత్రీ ఆకాశము నందుండును. 141 శ్లోకము “విసతావ్యోమమధ్యస్థా” అనియు 38 శ్లోకము “భేచరీఖగవాహనా” అనియు వర్ణించినది. చారణులు అను విశేషమునకు ‘గాయంతం త్రాయతే’ గాయత్రీ అనగా గానము చేయుచున్న వారిని రక్షించునది గాయత్రీ. కంఠము గానస్థానము. అందున్న విశుద్ధ చక్రము శ్రుతి విషయగుణకమగు ఆకాశతత్వాత్మకము. అచ్చటనే వైఖరీ వాక్కు అభివ్యక్తమగును. కంఠము

గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ

నకు, గానమునకు ఆకాశమునకు, గాయత్రీకిని ఇట్టి సంబంధము కలదు. ఈ విశేషము గుర్తింపవలెను. 40వ శ్లోకమున గాయత్రీ “గాంధారీ గానలోలుపా” అనబడినది.

నాగవరాయతే అనుటకు 12వ శ్లోకము “భామినీ భోగినీ భాషా” అని గాయత్రీని వర్ణించినది. భోగినీ అనగా నాగిని. 144 శ్లోకము ఆమెను వరా అనినది. “వాసవీ వామజననీ వైకుంఠనిలయా వరా”.

ప్రాదే నాగ ఇవ అనుటకు ప్రాదము సుధా సింధువు గదా. గాయత్రీ అందుండును. 10వ శ్లోకము “అమృతార్ద్రన మధ్యస్థా పృజితా చాపరాజితా”.

గాయత్రీ యొక్క రహస్యరూపమే పంచదశీ మంత్రాధిదేవతయగు శ్రీ మహాశ్రీపుర సుందరి. కనుకనే ల.స.నా యందు గాయత్ర్యై నమః, సంధ్యాయై నమః.

ఇది సుందరాకాండమున గాయత్రీ జప ప్రకరణము.

* * *

వాల్మీకి మహర్షి రచన, వేసిన శబ్దమే వేయుచు, వాడిన శ్లోకమే వాడుచు, చెప్పిన విషయమే చెప్పుచు దీర్ఘముగా సాగిపోవుచుండు పౌరాణిక శైలిగలది అని చాలామంది అభిప్రాయము. సంగ్రహముగా ఉండక పోవుట, చిక్కదనము లేకపోవుట, భాషయందు అపాణినీయ పద్ధతులుండుట ఇత్యాది లక్షణములచేత ఇది పౌరాణిక పద్ధతి అనియు, కాళిదాసాదుల కవిత ఋషిలో ఉన్న లోపములను తొలగించి మెరుగులు పెట్టి తీర్చిదిద్దిన పద్ధతి అనియు, కాళిదాసాదుల కవిత ఋషిలో ఉన్న లోపములను తొలగించి మెరుగులు పెట్టి తీర్చిదిద్దిన పద్ధతి అనియు వారి అభిప్రాయము. ఇది ఒక భ్రమ. అందలి పరమార్థ మెప్పుడు గ్రహింపబడదో అప్పుడు ఇట్టి మిథ్యా దృశ్యము లన్నియు గోచరించు చుండును. కాని పరమార్థము గోచరించినప్పుడు ఈ పునరుక్తులు ఇత్యాది

లక్షణములు అవసరమనియు, ఋషి రచనయందు అనవసరమగునది ఒక్క అక్షరము కూడ లేదనియు తెలియును. వేదమున వ్యర్థమగు ద్విరుక్తి కలదా? వ్యర్థమగు దైర్ఘ్యము గలదా? వ్యర్థమగు శబ్దము గలదా? యోచింపుడు. వేదమంతయు మంత్రమయము. ఋషి రచన వేదమే అను విశ్వాసము కుదుర్చుకుని పిదప దానిని పరిశీలింపుడు. సర్వము విదితమగును. ఋషియందు ప్రధానముగా ఆరు లక్షణములు గలవు. ఒకటి - ప్రతి శబ్దము దాని పుష్పత్పత్తి రృష్టి యందుంచుకునియే వాడబడును. రెండు - శ్లోకములు వాడబడు చుండును. మూడు - సాధారణముగ ధ్వని కొరకే శబ్దములు వాడబడు చుండును. నాలుగు - కొన్ని శ్లోకములందు ఒకటికంటె ఎక్కువ పద్ధతులందు మార్చి, ఒకటి కంటె ఎక్కువ అర్థములు వచ్చునట్లుగా ఒక చిత్రమగు శబ్దవ్యూహముండును. అయిదు - ధ్వని ఉద్దేశించిన శబ్దము తరచుగా మూడు నాలుగు పర్యాయములు పునరుక్తమగును. ఆరు - వాక్యము రెండు శ్లోకపాదములందే ముగియునట్టి నియమము లేదు. ఇవన్నీ ఎట్టివో నేనిప్పుడే వివరింపను. నా రామాయణ వ్యాసములు - శ్రద్ధగా చదువువారికి, మొత్తముమీద ఇవన్నియు ఉన్నవని ఋజువు అగును. కాని పై ఆరు లక్షణము

గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ ఇతర పుస్తకాల

వివరాలకు :

Saatyaki S/o Seshendra Sharma ,

saatyaki@gmail.com ,

9441070985 , 7702964402

దాంపత్య జీవనం దైవకార్యం

లందును మూడవ నాల్గవ లక్షణములు అతి ప్రధానములు అని గుర్తించుకొనవలెను. ఇదియే రామాయణ పరమార్థమునకు ద్వారము.

కాళిదాస మహాకవి వాల్మీకి మానసపుత్రుడను నది జగద్విదితమే. దీనికి లక్ష కారణములున్నను అందు కొన్ని తెలిసిన మాత్రముననే ఈ భావము కలుగవచ్చును కదా! తెలియని కారణము లింకను ఉండవచ్చును గదా! ఆ తెలియని కారణములు రెండు చెప్పుటయే నా ప్రకృతోద్దేశము. ఆ రెండును నేను వెనుక ఆరింటియందు రెండు అతి ప్రధానములని చెప్పిన వాల్మీకియే లక్షణములే. అనేకార్థ స్ఫోరకశబ్ద వ్యూహ రచన కాళిదాసునందున్నట్లు ప్రతీతిలేదు. అట్లే వాల్మీకి గురించి లేదు. కాని ఇరువురి యందును కలదనియు, అది వాల్మీకి నుంచి కాళిదాసునకు సంక్రమించినదనియు చూపింతును చూడుడు -

రఘువంశము కలదుగదా, కాళిదాసుని ప్రసిద్ధ గ్రంథము, అందు ఒక శ్లోకము - “అథాధర్వనిధేస్తస్య విజిజారిపురః పురః అర్హ్యం అర్థపతిర్వాచం ఆదదే వదతాం వరః” ఈ శ్లోకము చిత్రమగు ఒక శబ్ద వ్యూహము. దిలీపుడు కులగరువగు వశిష్ఠుని ఆశ్రమమునకు పోయినప్పుడు అచ్చట ఆ రాజు ఆ ఋషిని కలుసుకొన్నప్పటి వృత్తాంతము. మల్లి నాథాదుల వ్యాఖ్యలు గలవు. సామాన్యముగా దీనికి చెప్పు అర్థము, చేయు అన్వయము - అంతటయు

అధర్వనిధి యగు వశిష్ఠుని ముందు శత్రుపుర విజేతయు, వక్త్రలందు శ్రేష్ఠుడను అర్థపతియు నగు దిలీపుడు అర్థయక్తమగు వాక్కును గైకొనెను. అనగా సార్థక వాక్కుతో మూడ్చెదను. ఇరువురను ఇచ్చట మహాసుభావులు గనుక వ్యర్థ సంభాషణ ఉండదని తాత్పర్యము. ఒకడు మునియైనచో మరొకడు రాజ్యాశ్రమముని (“రాజ్యాశ్రమమునిం మునిః” అని కవి). ఇచ్చట కాళిదాసు ఇరువురికిని సమాన ప్రతిపత్తి గలదని, వారి అంతరము అతి సూక్ష్మమని, ఆ తత్వము సామాన్య సంస్కారము గల వారికి అవేద్యమనియే సూచించుచున్నాడు. ఈ ప్రతిపత్తినే ఆ సందర్భమున అన్ని శ్లోకములందును వ్యంజితము చేసెను.

(సశేషం)

గృహస్థాశ్రమంలో ఒక స్త్రీ, ఒక పురుషుడు

కలిసి జీవించే విధానం అనాది నుండి వస్తోంది.

వారిద్దరి మైత్రి బంధం ద్వారా వచ్చే సంతానంతో

పితృబుణం, గురుబుణం, దేవబుణం

తీర్చుకోవాలని శాస్త్రాలు బోధిస్తున్నాయి. స్త్రీ,

పురుషులు అనుబంధానికి నైతికబలం,

సామాజికబలం, గౌరవ మర్యాదలు ఒకరివల్ల

మరొకరు పొందుతారు. దీన్నే వివాహబంధం

అంటున్నాం. పవిత్రమైన వివాహబంధం ద్వారా ఒక్క

టైన జంట సృష్టి కార్యాన్ని దైవకార్యంగా భావించాలి.

ఇందులో భర్త, భార్య వద్దకు వెళ్ళేనకటప్పుడు ఒక పవిత్ర

దేవాలయంకు వెళుతున్నట్లు భావించాలి. భార్య, భర్త చెంతకు చేరేటప్పుడు పరమాత్ముని

చేరుతున్నట్లు భావించాలి. దంపతులు కలిసేటప్పుడు ఒక భావదశ కావాలి. పవిత్ర భావన

కలగాలి. సంభోగ సమయంలో భగవంతుడు సృష్టి క్రియచేసి క్రొత్త జీవని జన్మించేస్తాడు.

అప్పుడు దంపతులు భగవంతునికి సమీపంలో ఉంటారు. వారు మార్గంగా ఒక నూతనజీవి

ఆవిర్భవిస్తోంది. దంపతులు జన్మదాతలవుతారు. భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్న భావనతో అత్యంత

పవిత్రమైన కార్యంగా భార్యభర్తల సంగమం జరగాలి. జ్ఞానాన్ని పొందడానికి సుజ్ఞాన జీవితం

గడపటానికి కామాన్ని భోగంగా గాక యోగంగా రూపొందించుకోవాలి. ఇద్దరు వ్యక్తుల

పరిపూర్ణమైన కలయిక ఎంత గాఢంగా ఉంటుందో, సంతానం కూడా అంత అద్భుతంగా

వుంటుంది. కలయిక తేలికగా అత్యల్పంగా ఉన్నప్పుడు, అందువల్ల కలిగే సంతానం అలాగే

ఉంటుంది. ఒక కళాకారుడు మత్తులో ఉన్నప్పుడు సుందర విగ్రహాలను తయారు చేయలేడు.

అశాంతి, క్రోధంతో ఉన్న సృత్యకారుడు సరిగ్గా అభినయించలేడు. ఇవన్నీ మానసిక స్థితులపై

ఆధారపడి ఉంటాయి. క్రోధం, నిరాశ, నిస్పృహ, అశాంతితో సృష్టికార్యం చేసినట్లయితే

సంతానం అదే స్థాయికి చెంది ఉంటుంది. సంభోగాన్ని సువ్యవస్థితంగా, ఆధ్యాత్మికంగా

సమాధికి ద్వారంగా రూపొందించేవరకు మంచి మానవుడు జన్మించేందుకు అవకాశమే లేదు.

భవిష్యత్తులోను సద్భావాల వ్యక్తుల పుట్టుక అనుమానంగానే ఉంటుంది. కనుకనే దాంపత్య

జీవితం దైవకార్యంగా భావించి దంపతులు మెలగాలని భారతీయ శాస్త్రాలు బోధిస్తున్నాయి.

ఎంతో ఉన్నతమైన భావాలతో రూపొందించిన హిందూ సంప్రదాయాలను అందరూ ఆచరిస్తే

సద్గుణాలతో కూడిన సమాజ నిర్మాణ కార్యం సులువుగా నెరవేరుతుంది. ధర్మబద్ధంగా కామం

కోరికలు ఉండడం సహజం. దానిని తీర్చుకునే ప్రయత్నం చేయడం కూడా సహజమే. కోరిక

అంటే కేవలం లైంగిక సంబంధమైనదే కాదు. పురుషార్థాలలో “కామం” ఒకటి. అయితే అది

ధర్మబద్ధంగా తీర్చుకోవాలని హిందుత్వం చెప్తోంది. కోరికలు తీర్చుకోవడానికి మానవుడు

పుట్టాడు. మానవుడు అంటే కోరికల పుట్ట. అవి అనుభవించడానికి మానవ జన్మ అని

పాశ్చాత్యుల భావన. హిందూ ధృక్పథం దీనికి పూర్తిగా భిన్నమైంది. సామాజిక జీవనానికి

భంగం కలుగుతుంటే మానవుడు కోరికలను అదుపులో పెట్టుకోవాలని చెప్తోంది. కోరికలను

అనుభవిస్తే కామాగ్ని శాంతించదు. అది మరింత తీవ్రంగా ప్రజ్వలిల్లుతుంది. ఎలాగంటే నెయ్యి

మొదలైన హవిస్సుల వలన అగ్ని మరింత రగలుగుతుంది. అందుకే కామాగ్నిని శాంతపర్చేందుకు

మనోనిగ్రహం కావాలి. దీనినే “దమం” అని చెప్పింది శాస్త్రం. ఆహారం తినుట, నిద్రపోవుట,

భయపడుట, దాంపత్య సుఖం అనుభవించుట, ఈ లక్షణాలు పశువులకు, మనుషులకు

సమానంగా ఉంటాయి. కానీ మనుషులు ధర్మబద్ధంగా వీటిని గ్రహిస్తారు. ఇది పశువుల కంటే

విశేష లక్షణం. ఆ ధర్మాలు ఆచరించనివాడు పశువుతో సమానమని శాస్త్రం చెబుతోంది. ★

అసలు నిజం

ఆత్మవత్ సర్వభూతేషు

ప్రతి ప్రాణిలోను పరమాత్ముడు ఒక్కడే నిండి ఉన్నాడు. భగవంతుడు స్వయంగా భగవద్గీతలో “మయా తత మిదం సర్వం జగదప్యక్త మూర్తిసా” అన్నాడు. అనగా ఈ సృష్టిలోని సమస్త ప్రాణుల్లో నేను ఆవృక్షుడనై నిండియున్నాను అని అర్థం. భగవద్గీతలో చెప్పినట్లుగా బ్రాహ్మణునిలో, చందాలునిలో, ఏనుగు, కుక్కలలో నైతం పరమాత్ముడే ఉంటాడని పండితులైనవారు భావిస్తారు. కాబట్టి అన్ని ప్రాణులు నమానవే. ఇందులో తారతమ్యాలు లేవు. ఉన్ననీచ భేదాలు లేవు. తనలో ఉన్న పరమాత్మే అన్ని ప్రాణుల్లో ఉన్నాడని గ్రహిస్తే అందరిలో పరస్పర ఆత్మీయభావం తప్పకుండా నిర్మాణమవుతుంది. హిందుత్వంలోని మహత్తు ఇదే. అందువల్లే పేదలు, దీనులు, హీనులు, పశుపక్ష్యాదులు మొదలైన సమస్త జీవరాశుల పట్ల హిందూ హృదయంలో కరుణ, జాలి, దయ ఆత్మీయత అత్యంత సహజంగా ఉంటుంది.

చీమలకు పిండివేయడం, చేపలకు ఆహారం వేయడం, పక్షులకు ధాన్యపు గింజలు ఇవ్వటం, పశువులను మేపడం, గోశాలలు నిర్మించడం, ఆకలిదప్పులతో ఉన్నవారికి అన్నపానాదులు ఇవ్వడం, భోజనం చేసే సమయంలో కుక్కకు రొట్టె వేయడం, తులసి, రావి చెట్లకు నీరు పోయడం వాటిని పూజించడం, నదులు, పర్వతాల పట్ల పవిత్రభావాన్ని కలిగి ఉండటం, వాటికి నమస్కరించడం, వాటి పవిత్రతను కాపాడడం, ఇవన్నీ హిందువుల ఆత్మీయతాభావానికి నిదర్శనాలుగా పేర్కొనవచ్చును. “ఆత్మవత్ సర్వభూతేషు” అనగా సమస్త ప్రాణుల్లో తనను దర్శించుకోవడమే. ఇదే హిందుత్వంలోని విశేష గుణం.

సుంఘసూక్ష్మం

పరిపూర్ణమైన దానం

తన చేసే కర్మ ద్వారా ఇతరులకు బాధ కల్గుతుందని భావిస్తే చెయ్యకుండా ఉండేది ఉత్తమ దానం. ఇచ్చే దానం తీసుకునే వారు అర్హులా కాదా అని ఆలోచించకుండా చేసేది దానంగా గుర్తించరు. అన్నిటిలో కెల్లా ఉత్తమ దానం అన్నదానం. రోగపీడితులకు ఆరోగ్యదానం చేస్తే వేయి యాగాలు చేసిన ఫలం దక్కుతుంది. కృతయుగంలో తపస్సు, త్రేతాయుగంలో జ్ఞానం, ద్వాపరంలో యజ్ఞం, కలియుగంలో దానం ద్వారా మూడు యుగాలలో చేసే తపస్సు, జ్ఞానం, యజ్ఞం ఫలాలని పొందవచ్చు.

అన్నదానం మహాదానం, విద్యాదానం మహత్తరం !

అన్నేన క్షణికాత్మప్తిః యావజ్జీవంతు విద్యయా !! అని మరో కోణంలో కూడా పెద్దలు తెలిపారు. అన్నదానం మహత్తరమైనది. కానీ దానికంటే విద్యాదానం ఇంకా ఎంతో గొప్పది. అన్నం వలన క్షణం మాత్రమే తృప్తి కలుగుతుంది. కానీ విద్యవలన అతను జీవితాంతం ఎంతో ఉన్నతంగా జీవించవచ్చునని భావం.

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

అక్షతలు ఆశీర్వాదం

పెద్దవాళ్లు “నూరేళ్లు హాయిగా జీవించమని”, పిల్లాపాపలతో కలకాలం చల్లగా ఉండాలని ఆశీర్వదిస్తుంటారు. పుట్టినరోజులు, శుభకార్యాల్లో అక్షతలు తలపై వేసి దీవిస్తారు. పసుపు రాసిన బియ్యాన్ని అక్షతలుగా చేసి ఆశీర్వదించడం హిందువుల ఆచారం. అక్షతలు అంటే క్షతములు కానివి, భగ్నం కాని బియ్యాన్ని అక్షతలు అంటారు.

రోకలి పోటుకు విరగనివి అని భావం. అంటే శ్రేష్టమైన బియ్యం అన్నమాట. అలాంటి బియ్యాన్ని పసుపు, నెయ్యితో లేక నూనెతో కలిపి అక్షతలు తయారు చేస్తారు. సవగ్రహాల్లో ఒక్కో గ్రహానికి ఒక్కో ధాన్యాన్ని దాన వస్తువుగా చెబుతుంటారు. ఆ రకంగా సవగ్రహాలలో చంద్రుడికి ప్రీతి కరమైన దాన వస్తువు బియ్యం. చంద్రుడు మనసుకు అధినాయకుడు.

మనిషి మనసు, బుద్ధి, గుణం వ్యవసం వీటన్నిటికీ చంద్రుడే కారణమని, మనిషిపై చంద్రుడి ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంటుందని పెద్దల నమ్మకం. అందుకే ఆ చంద్రుడికి సంకేతమైన బియ్యం కూడా మనిషి మనసుపై ప్రభావం చూపుతుందని, మనోధర్మాన్ని నియంత్రిస్తాయి అని గట్టిగా విశ్వసిస్తారు. నిండు గింజలైన బియ్యం వలె మీ జీవితాలు భగ్నం కాకుండా ఉండాలి. బ్రతికినన్నీ రోజులు సుఖఃసంతోషాలతో జీవించాలని తెలిపేందుకు అక్షతల ఉపయోగం. బ్రహ్మ విధిరాతను నుదురుపై వ్రాస్తాడు. జీవితంలో అనుభవం పొందిన పెద్దవారు, ధర్మాత్ములు ఇతరుల మేలు కోరేవారు తలపై అక్షతలు వేసి ఆశీర్వదిస్తే తలరాతలు కొంతైనా మారుతాయని నమ్మకం.

సైంటిఫిక్ గా చెప్పాలంటే బియ్యానికి విద్యుత్ శక్తిని గ్రహించే తత్వం ఉంది. దేహం ఓ విద్యుత్ కేంద్రం. విద్యుత్ సరఫరాలో హెచ్చు తగ్గులు సాధారణం. ఈ వ్యత్యాసాలు మనిషి మనసు మీద, ఆరోగ్యం మీద ప్రభావాన్ని చూపుతాయి. పెద్దలు అక్షతలు వేసి ఆశీర్వదించే సమయంలో, వారి దేహంలోని విద్యుత్తులో కొంత భాగం ఈ అక్షతలను తాకుతాయి. ఆశీస్సులు ఇచ్చే వాళ్ల నుంచి పుచ్చుకొనే వాళ్లకి కొంత విద్యుత్ బదిలీ అవుతుంది. అంతే కాదు మనిషి దేహంలో విద్యుత్ కేంద్రాలు ఇరవై నాలుగు ఉంటాయట. వాటిలో ప్రధానమైనది శిరస్సు. ఇది విద్యుదుత్పత్తి కేంద్రమే కాదు, విద్యుత్ ప్రసార కేంద్రం కూడా. తలపై అక్షతలు వేయడం ద్వారా వాటిలోని విద్యుత్ ను గ్రహించి దేహానికి ప్రసారం చేస్తుంది శిరస్సు. ఈ కారణంగా అక్షతల ద్వారా పెద్దలలో ఉండే సాత్విక గుణం పిల్లలకు లభిస్తుంది. ఇక పసుపు క్రిమి సంహారకం. పెద్దలు, విద్వాంసులు, గురువులు, తల్లిదండ్రులు శుభకార్యాల్లో అక్షతలు వేసి శిరస్సును తాకి ఆశీర్వదించడంలోని అంతర్యం, పరమార్థం ఇదే!

ఆధ్యాత్మికంగా చెప్పాలంటే జీవుడికి సంకేతం బియ్యమే. ‘అన్నాద్భవన్ని భూతాని’ అని భగవద్గీతలో మూడవ అధ్యాయంలో ఉంది. జీవులు అన్నం చేత పుడతారట. ఈ అన్నం తయారీకి ఉపయోగించే ధాన్యం బియ్యం. భగవంతునిపై అక్షతలు వేసి నమస్కరించడం అంటే, జీవుడు ఈ అన్నంలో పుట్టి, తిరిగి ఈ జీవుడిని భగవంతుడిలోకి చేర్చడమే.

దర్శన ఫలం

ఒకప్పుడు నారదుడు శ్రీ మహావిష్ణువు వద్దకు వెళ్లి 'నారాయణా! నాకో సందేహం ఉంది. తీర్చువా! అని అన్నాడు.

'ఏంటీ నారదా?'

'ఏంటేడు స్వామీ! భగవంతుని ప్రార్థించి జనం తరిస్తారు. కానీ నాలాంటి సాధుసన్యాసులు, మహర్షులవల్ల ఈ ప్రాణులకి ఏం లాభం కల్గుతోంది. వారెలాంటి ఫలాన్ని పొందుతారు?' నారదుని ప్రశ్నకు భగవంతుడు మనసులోనే నవ్వుకున్నాడు.

'నారదా! ఈ విషయాన్ని నీవే స్వయంగా చూసి తెలుసుకో. భూలోకానికెళ్లి మురికికూపంలో ఉన్న ఒక పురుగుని ప్రశ్నించు'.

వెంటనే నారదుడు ఆశుమేఘాల మీద ఆ క్రిమిని సమీపించి 'చూడు, నేను త్రిలోకసంచారి అయిన నారదుణ్ణి' నాలాంటి ముని దర్శనంవల్ల నీకేమి లాభం కలిగింది? అని ప్రశ్నించాడో లేదో, అది హఠాత్తుగా ప్రాణం విడిచింది.

పాపం బాధపడ్డా వైకుంఠానికికెళ్లి 'స్వామీ! నా ప్రశ్నకు ఆ క్రిమి జవాబీయకుండానే ప్రాణం వదిలింది' అని దిగాలుగా అన్నాడు.

'నారదా! ఏం పర్యాలేదు. అదిగో అక్కడే దూకుతున్న కప్పను అడుగు' అన్నాడు విష్ణుమూర్తి.

ఆ కప్పను సమీపించి ఇలా ప్రశ్న వేశాడో లేదో, అది కాస్తా హరీమని ప్రాణం విడిచింది. కంగారుగా మళ్లీ విష్ణువుని సమీపించాడు.

'అబ్బబ్బ నారదా! దేవర్షివి! ఇలా కంగారు పడ్డావేంటి? అక్కడ కూచున్న పావురాయిని అడుగు'.

పావురం ఆ ప్రశ్న వినగానే ప్రాణం కోల్పోయింది.

అలాగే నారదుని ప్రశ్న వింటూనే అవు దూడ కూడా నిర్జీవిగా మారింది. నారదుడు ఇలా అకాల మృత్యువాత పడ్డవాటిని చూసి తట్టుకోలేక

'హే పంకజనాథా! ఏమిటీ పరీక్ష? నా మీద నీ కోపాన్ని చూపు! కానీ అన్నెండు పున్నెండు ఎరుగని ఆ ప్రాణుల్ని ఎందుకు చంపుతున్నావు?' అని లబలబలాడాడు.

విష్ణువు అమాయకంగా మొహం పెట్టి 'అయ్యో నారదా! అనవసరంగా నా మీద అభాండాలు వేయకు. సరాసరి నీవు ఆ రాజుకి పుట్టిన చిన్నారి బాలుణ్ణి ప్రశ్నించు.'

'స్వామీ! ఆ రాజకుమారుడు చనిపోతే నాకింక పుట్టగతులుంటాయా? నీవే స్వయంగా ఏం జరుగుతుందో చూడు అన్నాడు నారాయణుడు.

తన రాజప్రసాదానికి వచ్చిన నారదుని భక్తి, గౌరవాలతో రాజు ఆదరించి తన చిన్నారి శిశువుని చూపాడు. సందేహిస్తూనే ఆ పసివాణ్ణి ప్రశ్నించాడు. ఆ శిశువు ఇలా అన్నాడు. 'మహర్షి నేనే ఆ పురుగుని, కప్పని, పావురాన్ని, ఆవుదూడని కూడా!' మీ దివ్యదర్శనంతో క్రిమి నుంచి ఇలా మానవ జన్మ ఎత్తి రాకుమారినిగా పుట్టాను. మీ సందేహం తీరిందా?' అని పలికాడు.

నారదుడు ఆనందంగా నారాయణ అంటూ అక్కడి నుండి కదిలాడు. ★

సీతే పారపాటు

రావణవధ అనంతరం సీతారాములు, తదితరులు పుష్పక విమానంలో అయోధ్యా నగరానికి తిరిగి వస్తున్నారు. దారిలో అగస్త్యముని ఆశ్రమం కనిపించింది. అప్పుడు రాముడు సీతతో "దేవీ! మనం అగస్త్యముని ఆశ్రమానికి వెళ్లబోతున్నాం. ఆయన భార్య లోపాముద్ర గొప్ప విదుషీమణి. ఆవిడ నిన్ను ఆశ్రమంలోకి తీసుకు వెళ్లాకా నిన్ను రావణుడు అపహరించడమూ, ఆ తరువాత జరిగిన సంఘటనలు అన్నీ చెప్పమంటుంది. ఏమయినా సరే వివరంగా చెప్పు. కానీ నేను సేతువును నిర్మించి సముద్రాన్ని దాటాను అని మాత్రం చెప్పకు" అని అన్నాడు. "ఎందుకో!" అని సీత అడిగింది. "ఎందుకంటే నువ్వు ఆ విషయాన్ని వివరంగా చెప్తే తరువాత చిన్నబుచ్చుకోవలసి వస్తుంది నీ ఇష్టం" అన్నాడు.

శ్రీరాముడు అన్నట్లుగానే అగస్త్యముని ఆశ్రమం చేరగానే లోపాముద్ర సీతాదేవిని ఆశ్రమంలోనికి తీసుకొని వెళ్లింది. ఎన్నో ప్రశ్నలు అడిగింది. మాటలలో పడి సీతాదేవి రాముడు చేసిన హెచ్చరికను మరిచిపోయి సేతు బంధనాన్ని కూడా వివరించి చెప్పింది. అది విన్న లోపాముద్ర "సీతా! శ్రీరాముడంతటి పరాక్రమశాలి ఒక్క బాణంతో ఆ సముద్రాన్ని ఎండగట్టి అవతల ఒడ్డు చేరవచ్చు కదా! ఈ సేతు నిర్మాణం ఎందుకు? సముద్రుని చేష్టలకి కోపగించి ఒక్క ఆచమనంతో సముద్రాన్ని మింగివేసిన మా ఆయనే ఎక్కువ పరాక్రమశాలిలా కనిపిస్తున్నారే!" అని అన్నది.

మాటల సందడిలో తను చేసిన పొరపాటు సీత గ్రహించింది. వెంటనే "నా రాముడు కూడా ఏడు సముద్రాలను ఎండగట్టించగల సమర్థుడే. కానీ సముద్రుడు నీ భర్త మాత్రం అవడం వల్ల దాన్ని స్పృశించేందుకు ఇష్టపడలేదు. బాణం వేయడం అంటే స్పృశించినట్లే! అదిగాక పనిపూర్తి చేశాక బాణం మళ్లీ తూణీరంలో చేరుతుంది. అందువలనే శ్రీరాముడు సేతువు నిర్మించారు" అని చెప్పి తన పొరపాటును సరిదిద్దుకుంది. ★

**“ఆచార్య చాణక్యదేనా?” సందేహం తీరనట్లు మళ్లీ
అడిగాడు చాణక్యదే.
అవునన్నట్లు తల ఊపాడతను.
వెనక్కి తిరిగి విశ్వవిద్యాలయం వైపు చూపించి, లోపలకు
వెళ్లమని సైగ చేసి చెప్పాడు చాణక్యడు.**

యవన సైనికులు గుర్రాలను ఆ వైపు దౌడు తీయించారు. వడివడిగా నడుస్తూ
ప్రధాన ద్వారం నుండి విశ్వవిద్యాలయం లోపలకు వెళ్లారు. తగులబడుతున్న
భవనంలో మండుతున్నాయి తాళపత్రాలు.

వాటిని వదిలిపెట్టి చాణక్యని కోసం గాలించడం ఆరంభించారు. ఎంత
గాలించినా దొరకలేదు. ఎట్టకేలకు తమ భాష తెలిసిన ఒక విద్యార్థి ద్వారా చాణక్యడి
పోలికలు చెప్పించుకున్నారు. అప్పుడు అర్థమయింది వారికి- తమను తప్పు దోవ
పట్టించింది చాణక్యదే అని.

ఆ తరువాత వారు వచ్చినంత వేగంగా వెనక్కి దారి తీశారు. నలుగురు నలు
దిక్కులకు వెళ్లి వెతికారు. వారి ప్రయత్నాలన్నీ విఫలం అయ్యాయి.

చాణక్యడి ఆచూకీ దొరకలేదు.

* * *

నెలరోజులు ప్రయాణం తరువాత పాటలీపుత్రం
చేరుకున్నాడు చాణక్యడు.

యవన సైనికుల నుండి తప్పించుకున్న తరువాత
ఇక గాంధార రాజ్యం తనకు క్షేమం కాదని అతడికి
అర్థమయింది. తనను పట్టుకోవటానికి యవన
సైనికులు ఆగమేఘాల మీద రావటం కూడా
చాణక్యడిని ఆశ్చర్యపరచలేదు. వినయుడు పంపిన
పావురాయి సందేశం అందుకున్నప్పుడే ఇలాంటి
పరిణామాన్ని ఆయన ఊహించాడు. కాకపోతే ఇంత
త్వరగా జరుగుతుందని అనుకోలేదు. అలగ్నాండర్
అన్ని రాజ్యాలను జయిస్తున్నాడంటే అందుకు కారణం

అతని సైన్య బలం మాత్రమే కాదు, రాజకీయ
పుటెత్తులు, తెలివితేటలు కూడా.

గాంధార నుండి బయటపడ్డాడే కానీ, ఎక్కడకు
వెళ్లాలన్న సమస్య ప్రశ్నార్థకంగానే ఉంది. పక్కనే
ఉన్న పెద్ద రాజ్యం పాంచాలం. కానీ ఒక సవస్య.
అంభి లొంగిపోవటంతో గాంధారాన్ని సామంత
రాజ్యం చేసుకున్న అలగ్నాండర్ చూపు పాంచాల
రాజ్యం మీద పడి తీరుతుంది. పాంచాల రాజు
వీరుడే. దేశభక్తుడే. కానీ, ఆయన సైన్యం పరిమితం.
యవన అపార సేనావాహిని ముందు కనీసం తన
సామ్రాజ్యాన్నయినా కాపాడుకోగలడో లేడో

అనుమానమే. తనకు కావలసింది అలాంటి వ్యక్తి
కాదు. అలగ్నాండరుకు ముచ్చెమటలు పట్టించే సైనిక
పాటవం ఉన్న పాలకుడు కావాలి.

అంతటి పాటవం ఉన్న రాజ్యం- మగధ.

అలగ్నాండరుకు మగధే సరిజోడు. విశాల
సేనావాహిని కలిగిన మగధ సామ్రాజ్యం తలచు
కుంటే అలగ్నాండరును నిలువరించటం పెద్ద పని
కాదని చాణక్యడు నిర్ధారించుకున్నాడు.

మగధ వైపు పడుతున్నాయి అడుగులు.
చక్రవర్తిని కలుసుకోవాలి. ఈ విధర్మీయ విపత్తుకు
వెనువెంటనే అడ్డుకట్ట వేయాలి. ఆలోచిస్తూనే
నడుస్తున్నాడు. మగధ పేరు తలపునకు రాగానే ఎన్నో
ఘట్టాలు మేధస్సును వెంటాడుతున్నాయి.

మగధ మామూలు రాజ్యం కాదు. పురాణకాలం
నుండి ప్రసిద్ధి. సీత వుట్టిన మిథిల మగధలోనే ఉంది.
మహాభారతంలో కృష్ణుడినే రణభూమి వదిలి వెళ్లేలా
చేసిన జరాసంధుడు పరిపాలించిన రాజ్యం.
మహావీరుడు, బుద్ధుడు జన్మించిన రాజ్యం. కవికుల
గురువు కాళిదాసు, సంస్కృత వ్యాకరణం రాసిన
పాణిని, కామసూత్ర రాసిన వాత్సాయనుడు
జన్మించిన రాజ్యం. ఆ మహా సామ్రాజ్యానికి రాజధాని
పాటలీపుత్రం. గంగాతీరాన వెలిసిన పాటలీపుత్రం
భూగోళం మీది పురాతన నగరాల్లో ఒకటి.
పురుషోత్తముడు పరిపాలిస్తున్న పాంచాల ప్రాంతం
పడమటి హద్దుగా, విశాల సముద్ర తీరం తూర్పు
హద్దుగా, హిమాలయ పర్వతాలే ఉత్తర హద్దుగా,
కృష్ణాతీరం దక్షిణ హద్దుగా విశాల మగధ సామ్రాజ్యం
విస్తరించి ఉంది.

పాటలీపుత్రం నందుల పరిపాలనలో ఉంది.

నవనందులలో ఆఖరివాడయిన ధననందుడు
ప్రస్తుతం పాటలీపుత్రాన్ని పరిపాలిస్తున్నాడు. అంతకు
ముందు పరిపాలించిన మహాపద్మనందుడు మహా
బలవంతుడు. రాజ్యాన్ని విశేషంగా విస్తారించ
చేశాడు.

అప్పట్లో భరత ఖండం పడహారు రాజ్యాలుగా
విడిపోయి ఉంది. ఆ పడహారు రాజ్యాల్లో అంగ,
కాశి, కోశల, మల్ల, వజ్జ, ఛేది, వత్స, శూరసేన,
మత్స్య, కురు, అస్మిక, అవంతి, కాంభోజ అనే
పన్నెండు రాజ్యాలను తన పరాక్రమంతో జయించి,
విశాల మగధ సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించి, పాటలీపుత్రం
రాజధానిగా పరిపాలిస్తున్నాడు.

మహాపద్మనందనుడు విశాల సామ్రాజ్యాన్ని స్థాపించి చక్రవర్తి కాగలిగాడు కానీ, ప్రజల మనసులు గెలవ లేకపోయాడు. సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించటం ఒక ఎత్తయితే, దానిని జనరంజకంగా పరిచాలిం చటం మరొక ఎత్తు. ఇక్కడే మహాపద్మ నందుడు విఫలమయ్యాడు.

మహాపద్మనందుని తరువాత సింహాసనం అధిరోపించిన ధననందుడికి రాజ్య విస్తరణ కాంక్ష లేకపోయినా ధనం మీద విపరీతమయిన కాంక్ష. ప్రజల మీద మోయలేని పన్నుల భారాన్ని మోపి తన కోశాగారాన్ని నింపుకున్నాడు. ఎన్ని రకాలుగా పన్నులు వేయవచ్చో అన్ని రకాలుగా పన్నులు వేశాడు. ఆఖరికి శిలల నుండు శిల్పాలు చేయటానికి కూడా పన్ను విధించాడు. పెరుగుతున్న తన సంపదను చూసి మురిసిపోతున్నాడే తప్ప, ప్రజలు తనను అనప్యాయించుకుంటున్నారని గుర్తించలేక పోయాడు.

అప్పటి మగధలో రాజకీయ పరిస్థితి పేలటానికి సిద్ధంగా ఉన్న అగ్ని పర్వతంలా ఉంది. అన్ని వర్గాల ప్రజలలో రాజు మీద వ్యతిరేకత పెరిగి పోయి ఉంది.

వస్తున్న దారిలో అనేక జనపదాలలో ప్రజల మనోగతం తెలుసుకున్న చాణక్యుడికి, ఇంత గొప్ప మగధ సామ్రాజ్యానికి ఇలాంటి పరిస్థితి ఎందుకు దాపురించిందో అర్థం కాలేదు. చిన్న నిప్పురవ్వ చాలు రాజుకుని ఈ సామ్రాజ్యాన్ని దహించి వేయటానికి అనుకున్నాడు చాణక్యుడు మనసులో.

‘సరయిన మంత్రి లేని లోటు రాజ్యంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది’ అనుకున్నాడతను మనసులో. మంత్రాంగం, యంత్రాంగం రెండూ చచ్చుపడ్డాయి. అతనికి అర్థంకాని విషయం ఏమంటే, తెలివి తేటలలో తనతో పోటీ పడగల ‘రాక్షసుడు’ అనే రాజనీతి పారంగతుడు నందులకు మంత్రిగా ఉన్నాడు, అయినా రాజ్యానికి ఈ దుస్థితి ఏమిటి? కానీ, మంత్రి మాట వాళ్లు వింటే కదా!

చాణక్యుడికి అందిన సమాచారం ఒక్కొక్కటి ఎంతో నిజమో నెమ్మదిగా అనుభవానికి వస్తున్నది. మగధలో పరిస్థితులు అధ్వానంగా ఉన్నాయి. అక్కడికి చేరుకోవటానికి చాణక్యుడు అష్టకష్టాలు పడ్డాడు. తీరా ఇప్పుడు రాజు సన్నిధికి చేరటం గగనమేనని పిస్తున్నది. తను వచ్చిన పని ఏమిటో అందరికీ వెల్లడించలేదు. అవతల ప్రమాదం ముంచుకు వస్తున్నది. తక్షణం నుండి వచ్చిన ఆచార్యుడినని చెప్పుకుని, పది రోజులు ఎదురుచూసిన తరువాత

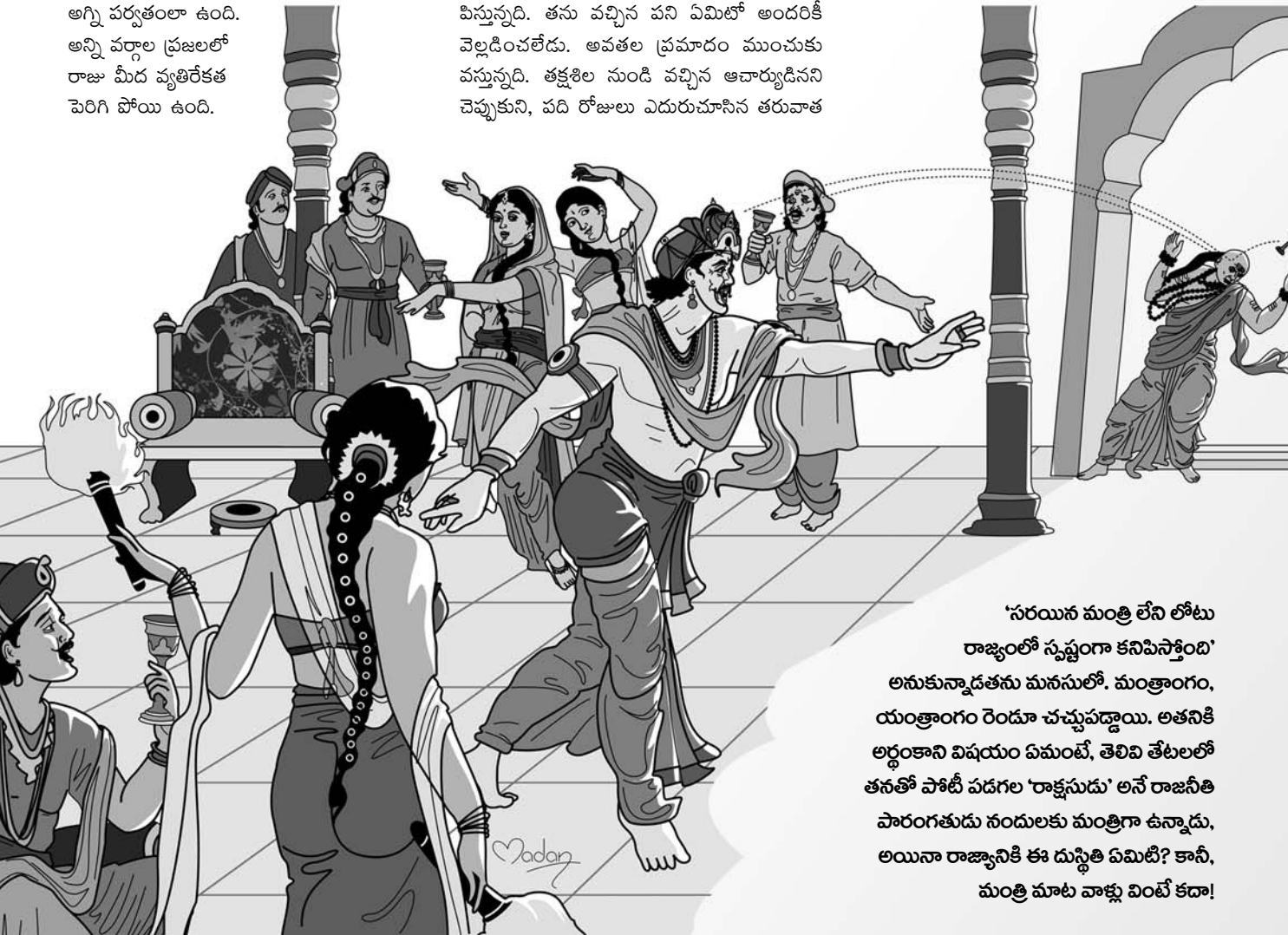

పుట్టగంటి గావీకృష్ణ

ధననందుడిని కలుసుకోవటానికి అనుమతి లభించింది.

రాజనీతి చర్చలు జరిగే కక్ష్యలో కాదు, నాట్య గోష్టులు జరిగే విలాస మందిరంలో కలుసుకోవాలని ఆదేశం. అక్కడే ధననందుడని చాణక్యుడిని కలుసుకున్నాడు.

తను ప్రవేశించగానే ఆ మందిరంలోని దృశ్యాన్ని చూసి చాణక్యుని కళ్లు ఎర్రబడిపోయాయి. మధిర మత్తులో ఉన్నాడు ధననందుడు. అందంగా అలంకరించుకున్న నాట్యకత్తెలు మహారాజు చేట్టూ

‘సరయిన మంత్రి లేని లోటు రాజ్యంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది’ అనుకున్నాడతను మనసులో. మంత్రాంగం, యంత్రాంగం రెండూ చచ్చుపడ్డాయి. అతనికి అర్థంకాని విషయం ఏమంటే, తెలివి తేటలలో తనతో పోటీ పడగల ‘రాక్షసుడు’ అనే రాజనీతి పారంగతుడు నందులకు మంత్రిగా ఉన్నాడు, అయినా రాజ్యానికి ఈ దుస్థితి ఏమిటి? కానీ, మంత్రి మాట వాళ్లు వింటే కదా!

కొద్దిగా ఎత్తుగా ఉన్న అరుగు పైకి ఎక్కి గొంతు పగిలేలా అరిచాడు చాణక్యుడు.

రాజధానివాసులంతా ఎక్కడివారక్కడ నిలిచి పోయారు, శంఖం పూరించినట్టు ఉన్న ఆ మాటకు.

“ఈ రోజు మగధ సామ్రాజ్య చరిత్రలోనే ఒక దుర్దినం.”

అత్రహవేశాలతో ఆపాదమన్నకం వణికిపోతూ, కందిపోయిన ముఖంతో, నిప్పులు కురిపిస్తున్న కళ్లతో ఉన్న చాణక్యుడిని చూసి, పరుగున వచ్చి చుట్టూ నిలిచారు జనం.

కొన్ని లిప్తులు మౌనం దాల్చాడు. మరింతగా పోగయ్యారు ప్రజలు. అప్పుడు కొంచెం ప్రశాంతంగా చెప్పడానికి యత్నించాడు చాణక్యుడు.

“మంచిమాట చెప్పటానికి వచ్చిన ఒక సద్రాహ్మణుడి రక్తం కళ్ల చూసి, అవమానించి నంద పాలకుడు సభ నుండి బయటకు పంపిన రోజు ఇది. ధననందుడికి తెలియదేమో, ఈ చర్యతో తన సామ్రాజ్యపు అంతిమ ఘడియలను ముందుకు తెచ్చుకున్నాడీ వ్యర్థ పాలకుడు. ఈ సామ్రాజ్యపు ఉన్నతిని కాంక్షిస్తూ ఎన్నో శ్రమదయాలకు ఓర్చి ఇంతదూరం వచ్చిన నేను, మీ అందరి సాక్షిగా ప్రమాణం చేస్తున్నాను. మగధ సామ్రాజ్యపు సింహాసనం నుండి ధూర్ధ ధననందుడిని దించే వరకు నా శిఖ ముడివేయను, జంధ్యం ధరించను!” అంటూ హూంకరించాడతను.

మరు నిమిషంలో మెడలోని జంధ్యాన్ని చేతుల్లో తెంపి విసిరేశాడు.

మగధ రాజును అంతం చేస్తానని శపథం చేస్తున్న ఆ అగంతకుడిని చూసి అప్పటికే అక్కడ పోగైనా జనసందోహం అగ్రహించలేదు. సరికదా, హర్షధ్వనాలు చేసింది. ఒక బ్రాహ్మణుడిలో అంతటి కోపాన్ని వారు అంతకు ముందెప్పుడూ చూసి ఎరుగురు.

అదొక ధర్మగ్రహమని వారికి వెంటనే అర్థమయింది.

కూడలిలో జరుగుతున్న తంతు గురించి మరుక్షణంలో ధననందుడికి చేర వేశారు వేగులు. కొంచెం మత్తు దిగింది.

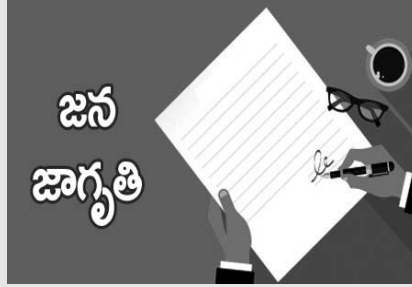
ఒక అర్భుక బ్రాహ్మణుడు తన సామ్రాజ్యాన్ని పడకొడతానని శపథం చేస్తున్నాడని తెలిసి అగ్గి మీద గుగ్గిలం అయ్యాడు ధననందుడు.

“వాడి తల తెచ్చి నా కాళ్ల దగ్గర పెట్టండి!” ఆజ్ఞాపించాడు.

భటులు హుటాహుటిన ఆ కూడలి చేరుకునే టప్పుటికి అక్కడెక్కడా చాణక్యుడు కనిపించ లేదు.

రెండు నెలల్లో రెండోసారి ఇద్దరు చక్రవర్తులకు కోపం తెప్పించిన చాణక్యుడికి ఇలా నిశ్శబ్దంగా తప్పించుకోవటం బాగా అలవాటయింది.

(సశేషం)

బుజ్జగింపు రాజకీయాలు మానుకోవాలి!

ఇన్ని రోజులు సీఎం విషయంలో నిశ్శబ్దంగా ఉన్న తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మున్సిపల్ ఎన్నికల అనంతరం నిర్వహించిన మీడియా సమావేశంలో కేంద్రంలోని బీజేపీని, సీఎంసీ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ దేశంలో ఎన్నో సమస్యలుంటే కేంద్రం ‘పనికిమాలిన చట్టాల’ను చేస్తోందని విమర్శించారు. అలాగే మనదేశానికి చెందిన ఎంతోమంది విదేశాలలో ఉపాధి పొందుతున్నారని, వారందరినీ ఆయా దేశాల నుండి తరిమికొడితే పరిస్థితి ఏంటని ప్రశ్నించారు.

అయ్యా! సీఎం గారు ముందుగా మీరొక విషయం గ్రహించాలి. మనదేశం నుండి ఇతర దేశాలకు వెళ్లిన వాళ్లందరికీ ఆయా దేశాలు పూర్వపరాలు పరిశీలించిన తర్వాతనే తమ దేశంలోనికి రావాచ్చని వీసాలు జారీ చేస్తేనే వెళ్లారు. అంతేకానీ అక్రమంగా చొరబడలేదు. కానీ బంగ్లాదేశ్, పాకిస్తాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ల నుండి మన దేశంలోనికి ఎంతోమంది అక్రమ చొరబాటు దారులు ప్రవేశించి ఇక్కడ తీవ్రవాద కార్య కలాపాలకు పాల్పడుతున్నారు. అంతేకాదు, మనదేశ యువతని సైతం జీహాదిస్టులుగా, సంఘ విద్రోహశక్తులుగా మారుస్తున్నారు. వీటన్నిటికీ అడ్డుకట్ట వేసేదే పౌరసత్వ సవరణ చట్టం (సీఎంసీ). ఈ చట్టాన్ని వ్యతిరేకించడమంటే దేశ విద్రోహ శక్తుల్ని ప్రోత్సహించడమే. ఆలోచించుకోవాలి!

అదే మీడియా సమావేశంలో కేసీఆర్ మరొక విషయం గురించి కూడా ప్రస్తావించారు. అదేమంటే ఇటీవల ఖైంసాలో జరిగిన ఘర్షణలు ఒళ్లు కొవ్వెక్కి ఒకరిపై మరొకరు చేసుకున్న దాడులట. ఒక సీఎం అయి ఉండి రాష్ట్రంలో చోటుచేసుకున్న ఘర్షణల పట్ల ఇంత బాధ్యాతా రాహిత్యంగా మాట్లాడటం ఏమాత్రం సబబు కాదు. ప్రభుత్వం, తన చేతిలో ఉన్న మీడియా మరుగున పరచినంత మాత్రాన నిజాలు దాగవు. సంక్రాంతి పండుగ సందర్భంగా ఖైంసాలో జరిగిన దాడులు ఒళ్లు కొవ్వెక్కి చేసుకున్నవి కాదు. కొంతమంది మత

ఛాందసవాదులు కావాలనే మతం వెర్రెక్కి హిందువులపై చేసిన అమానుష దాడులు. అక్కడ ఇప్పటికీ హిందూ కుటుంబాలు బిక్కుబిక్కుమంటూనే ఉన్నాయి. వాళ్ల రక్షణకు ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. ముస్లిం బుజ్జగింపు రాజకీయాలు ఇంకా ఎన్నాళ్లో సాగవు!

- జాహ్నవి,
జగిత్యాల

ఆదర్శాలకు తిలోదకాలు!

మహారాష్ట్రలో మూడు కాళ్ల కుర్చీ సుస్థిరం చేసుకోడానికి శివసేన అడుగుడుగునా తన ఆదర్శాలకు తిలోదకాలు ఇవ్వడం ఏవగింపు కలిగిస్తోంది. మొదట సీఎంసీ సమర్థించి సోనియా అమ్మ గారికి కోపం రాగానే సవరించుకుంది. సావర్కర్ కి భారతరత్న బిరుదు ఇవ్వాలని ప్రతిపాదించి యువరాజు వారికి కోపం రాగానే నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయింది. తుక్కా, తుక్కా గ్యాంగ్ కి తగిన బుద్ధి చెప్పాలని ప్రకటించి అంతలోనే వెనక్కి తగ్గింది. సాయి జన్మభూమి పత్రిలో 100 కోట్లతో గుడి కట్టిస్తామని చెప్పి షిర్డీ వాసులు ఆందోళనకు దిగగానే జన్మభూమి మాట ఎత్తకుండా పత్రిని అభివృద్ధి చేస్తామని నాలుక మడత పెట్టింది. దాంతో పత్రి వాసులు ఆందోళన మొదలుపెట్టారు. కిం కర్తవ్యమ్. కుర్చీని కాపాడుకోడానికి పులి ఎన్ని పిల్లి మొంగులు వేస్తున్నదో కదా! బాల్ రాక్రే ఆత్మశాంతించుగాక!

- శుభ,
కాకినాడ

దేశాభివృద్ధిలో భాగం కావాలి!

జనవరి 20 తేదీ సంచికలో ప్రచురితమైన ‘పెరిగిన కొద్దీ పెనుభూతం’ వ్యాసం అద్భుతంగా ఉంది. రచయిత దేశంలో మున్ముందు జరగజోయే ప్రమాదాలను కళ్లకు కట్టినట్లు చూపించారు. నిజాల్ని నిర్భయంగా రాసి నందుకు వ్యాసకర్తకు అభినందనలు. ఏదైనా ‘అతి’ మంచిది కాదు. తోటి మానవునిపై ప్రేమాభిమానులు చూపుతూ ఇతర మతాలని, వారి ధర్మాలను గౌరవిస్తూ, అన్ని జాతులు, మతాల వారు సమానంగా జీవనం సాగించన నాడే దేశం అభివృద్ధిలో దూసుకు పోతుంది. మతాలు ఎన్నయినా మానవత్వం ఒక్కటే. ప్రపంచంలో ఒక్క మతమే ఉండాలని ఎవ్వరూ కోరుకోవడం లేదు. కుహనా లోకిక వాదులు, సూడో సెక్యులరిస్టులు, మేధావులు ఇప్పటికైనా అసత్య ప్రచారాలు మానుకొని దేశాభివృద్ధిలో భాగస్వామ్యం కావాలి. లేకపోతే ప్రజలే తగిన బుద్ధి చెబుతారు.

- జొన్నాభట్ల సరసింహప్రసాద్,
హైదరాబాద్

నేలబారు హాస్యగాడి గగన

భారతీయ జనతా పార్టీనీ, నరేంద్ర మోదీనీ, ఆయన భావజాలాన్ని కించ పరచడానికి ఎంత చిన్న అవకాశం దొరికినా ఆబగా ఉపయోగించుకోవాలని చూస్తున్న కక్కురి జనం దేశంలో పెరిగిపోతున్నారు. బీజేపీ, మోదీ భావజాలానికి అంటే దొంగ సెక్యూలరిజానికి వ్యతిరేకంగా నిలబడడం, దేశ రక్షణను కాంక్షించడం, అవినీతి రహితంగా ఐదేళ్ల పాలన పూర్తి చేయడం వీటన్నిటికీ వ్యతిరేకులే. వీరికి మోదీ ఒక సమస్య. అలాగే వాళ్లవాళ్లకి నాయకత్వ సమస్య కూడా ఉంది. ఎంత యత్నించినా ఎవరూ దొరకడం లేదు. రాహుల్ గాంధీ కన్నుకొట్టడం, విదేశాలలో విశ్రాంతికి అగ్రులు చాచడంతో ఆయన ఏమిటో తెలిసిపోయింది. ముఖ్యమంత్రి అయి ఉండి రోడ్లెక్కి ఉద్యమాలు చేసే మమతా బెనర్జీలో కూడా బీజేపీయేతర పక్షాలు మోదీని నివారించగల నాయకురాలిని చూశారు. కానీ నమ్మకం కలగలేదు. అరవింద్ కేజ్రీవాల్ విషయం కూడా డిటో. ఊతకర్రలతో గాని లేచి నిలబడలేని కమ్యూనిస్టుల సంగతి సరేసరి.

చాలామంది నేటిజన్ల అభిప్రాయం కూడా గమనించాలి. వారు చెప్పినది- వారిలో చాలామంది అర్థబో శైలిని అంగీకరించడం లేదు. కానీ విమానంలో ఆయన ప్రదర్శించిన హుందాతనం కవ్రా పాలిట చెంపపెట్టు అంటున్నారు.

విమానంలో అర్థబో

కన్యాయుక్తమూర్తిలో కూడా మోదీని అడ్డుకోగల సత్తాని కొందరు ప్రాస్పెక్టివ్ బాధితులు చూడాలనుకున్నారు. అలాంటి సమయంలో వీరికి ఒక నేలబారు హాస్యగాడు ఇప్పుడు మోదీ భావజాలాన్ని అడ్డుకోవడానికి ఒక కొండలా కనిపిస్తున్నాడు. అతడి పేరు కునాల్ కప్రూ. ముంబైలో ఉండే ఈ కప్రూ స్టాండప్ కమేడియన్ నిన్న మొన్నటి వరకు ఏదో మోదీని విమర్శిస్తూ, హిందూత్వను విమర్శిస్తూ బతుకుతున్నవాడే. హఠాత్తుగా ఇప్పుడు మోదీ వ్యతిరేక శిబిరానికి సిద్ధాంతవేత్తగా అవతరించాడు. సెక్యూలరిస్టులకీ, ఉదారవాదులకీ, ముస్లిం మతోన్మాదులకీ, కాంగ్రెస్కీ, అంతిమంగా బీజేపీ వ్యతిరేకులకీ ఇప్పుడు కప్రూ అనేవాడు ఒక ఆశాజ్యోతి.

కప్రూ ఒక్కరాత్రిలో ఇంతటి ప్రముఖుడు ఎలా అయ్యాడు? జనవరి 28న ఇతడు ఇండిగో 6ఇ 5317 విమానం (ముంబై నుంచి లక్నో) ఎక్కాడు. అందులోనే రిపబ్లిక్ టీవీ ఎడిటర్ అర్థబో గోస్వామి కూడా ఉన్నారు. ఆయన్ను చూడగానే కప్రూ అనే స్టాండప్ కమేడియన్లోని కేటిగాడు నిద్ర లేచాడు. నీవు భయస్థుడివా? జాతీయవాదివా? చెప్పు జాతి తెలుసుకోవాలని అనుకుంటోంది! అంటూ చచ్చు పుచ్చు ప్రశ్నలు సంధిస్తూ 1.51 నిమిషాల వీడియో చిత్రించాడు. మీ జర్నలిజం సంగతి చెప్పండి! నేను కూడా టుక్డా టుక్డా గ్యాంగ్ సభ్యుడిని నన్ను కూడా గద్దించండి అంటూ కూడా వాగాడు. దానినే వైరల్ చేశాడు. అంతే, ఇంక వెరైటీసెట్టు మోదీ వ్యతిరేకులు, మోదీని సమర్థిస్తారనే పేరున్న అర్థబో వ్యతిరేకులు ఫోన్లకి పనిచెప్పారు. అందులో రాహుల్ మొదలు, భార్యని చంపేసి ఇంకా నీతులు వల్లించే శశిధరూర్ కూడా ఉన్నారు. కీలరిగి వాతపెట్టావ్

కప్రూ! శభాష్ అంటూ ప్రశంసలు కురిపించారు. ఇంతకీ కప్రూ అసలురూపం ఏమిటి?

‘2014 సంవత్సరానికి ముందు నన్ను నేను ఏనాడూ హిందువునని అనుకోలేదు. 2014 తరువాత నేను హిందువునన్న సంగతి గుర్తుకొచ్చిన ప్రతిసారి సిగ్గుతో చచ్చిపోయాను. కృతజ్ఞతలు మోదీగారూ!’ అని ఏప్రిల్ 15, 2018న టీవీలో చేసిన ఘనమైన ఇతడు. ఆ వెంటనే ఇతడికి దవడ పగిలేటట్లు స్పందనలు వచ్చాయి. శుభం, తమరు వెంటనే మతం మారిపోతే మంచిది అని ఒకరు, మంచి పిచ్చి డాక్టర్ను సంప్రదించు, లేదా సెక్స్ సైన్సెలెస్టునయినా సరే అని కొందరు టీవీలో చేశారు. వీళ్లు హిందువులు కదా, దున్నపోతు మీద వర్షం కురిసినట్లయింది. తరువాత ఎప్పుడో, ముస్లింల పెళ్లికి వెళితే నువ్వు ఎలాంటి కానుక ఇస్తావని ఎవరో అడిగారు. కప్రూ అత్యుత్సాహంతో ‘కండ్లమ్మో’ అని సమాధానం ఇచ్చాడు. అంతే, ఆ వర్గం దండెత్తింది. హడలిపోయి దానిని ఉపసంహరించుకున్నాడు. ఒక సందర్భంలో గాంధీనగర్లో ఈ హాస్యగాడి కార్యక్రమం ఏర్పాటుయింది. వెంటనే కొందరు వచ్చి ఆ ప్రదర్శన జరిగితే సహించేది లేదని హెచ్చరించారు. పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. ఆ కార్యక్రమం రద్దయింది. ఇతడు స్టాండప్ కామెడీ పేరుతో చేసేది హిందుత్వ మీద చౌకబారు ప్రేలాపన. మోదీ మీద పిచ్చి ప్రేలాపన. ఇతడి ఆదర్శ పురుషులలో కన్యాయుక్తమూర్తి ఒకడు. అలాగే విమానంలో అర్థబో మీద దండెత్తడానికి కారణం, రోహిత్ వేముల తన హీరో కావడమేనని కూడా బోడితలకీ, మోకాలికీ ముడిపెట్టాడు. ఇంకొక కారణం కూడా చెప్పాడు. రోహిత్ తల్లి కులం గురించి అర్థబో మాట్లాడడం కప్రూకి నచ్చలేదట.

ఈ సంఘటన జరిగిన వెంటనే కప్రూను ఆరుమాసాల పాటు ఇండిగో విమాన సర్వీసు నిషేధించింది. తరువాత ఎయిరిండియా, స్పెస్జెట్, గోఎయిర్ కూడా కప్రూను నిషేధించాయి. ఆ సందర్భంలోనే ఇతడి అసలు స్వరూపం బయటపడింది. ‘మోదీగారూ! నేను నడవవచ్చా? నా నడకను కూడా నిషేధిస్తారా?’ అని టీవీలో చేశాడు.

నిజానికి రాహుల్ గాంధీ, శశిధరూర్, ఇంకా ఎందరో కప్రూని ఆకాశానికెత్తేసి, సరదా తీర్చుకున్నారంటే కారణం, తమ తరపున అతడు మొరిగాడనే. రాహుల్ గాంధీ ఒకసారి అర్థబో గోస్వామితో ఇంటర్వ్యూకని వచ్చి తెల్లమొఖం వేశాడు. శశిధరూర్ భార్యను చంపేసిన సంగతిని చాలాకాలం అర్థబో ప్రస్తావిస్తూనే ఉన్నాడు. కప్రూని ఎందుకు నిషేధించారని కూడా తరువాత చాలామంది విమానయాన సర్వీసులను ప్రశ్నించారు. అప్పుడెప్పుడో ఫాస్ట్ ప్రజ్జాసింగ్ రాకూర్ సీటు కోసం అలిగితే 45 నిమిషాలు విమానం ఆలస్యంగా బయలుదేరింది. తరువాత ఎప్పుడో ఆర్జెడి నాయకుడు తేజస్వి యాదవ్ ఎన్ని చెప్పినా వినకుండా విమానంలో ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చాడు. ఇలాంటివి ఎన్నో జరిగాయి. అయినా కప్రూనే ఎందుకు లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు? అంటారు వీరంతా. ఆ విమానం ఫైల్ వాదన మరీ చిల్లరగా కనిపిస్తుంది. అతడు అర్థబో దగ్గరకు వచ్చి మాట్లాడుతూ ఉంటే, సిబ్బంది హెచ్చరించారనీ, వెంటనే అతడు వెనక్కి తగ్గడని అంటూడూ ఫైల్. అతడు చేసింది కొంచెం ఇబ్బందికరమే అయినా, లెవెల్ 1 అనీరూలీ ప్యాసెంజర్గా అయితే సత్కరించనక్కరలేదని ఆ ఫైల్ వాదన. ఆ క్షణంలో విమానం నడుపుతున్న తనను సంప్రదించకుండా ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవడం ఏమిటని కూడా ఫైల్ యాజమాన్యానికి టీవీలో ఏదో పెట్టాడు. మరొక చిత్రమైన టీవీలో గురించి కూడా తెలుసుకోవాలి. అర్థబోకు కీలరిగి వాతపెట్టడం నాకు సంతోషంగానే ఉంది. కానీ మన వ్యతిరేకత సక్రమంగానే ఉందా? అని ప్రశ్నించు కున్నాడొక నెటిజన్. అంటే ఈ కేటిగాడి వెనుకా మనం వెళ్లేదని తనను తాను ప్రశ్నించుకోవడం ఇందులో కనిపించడం లేదా? త్రాసులో ఒక పళ్లెం కిందకి వెళ్లెందంటే రెండోది పైకి వెళ్లినట్టే. పై త్రాసులో ఉన్నవాడు అర్థబో.

ఈ చర్యతో ఈ నేలబారు హాస్యగాడి ఉద్దేశం నెరవేరినట్టే కనిపిస్తోంది. కప్రూ

రోజురోజుకీ కరోనా మృతుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. ఈ వ్యాసం రాసే సమయానికి అధికారిక లెక్కల ప్రకారం చైనాలో కరోనా వైరస్ సోకిన వారి సంఖ్య 17,205. మృతుల సంఖ్య 361. మనదేశంలోని కేరళలో సైతం ముగ్గురు కరోనా వైరస్ బారినపడ్డారు.

చైనాలోని వుహాన్ నగరంలో తీవ్ర న్యూమోనియాతో బాధపడుతున్నవారి సంఖ్య బాగా పెరిగిందని డిసెంబర్ 31న ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఒక హెచ్చరిక జారీ చేసింది. జనవరి 7న చైనా అధికారులు ఒక ప్రకటన చేస్తూ దీనికి కారణం కరోనా వైరస్ అని వెల్లడించారు. ఈ వైరస్ SARS (severe Acute Respiratory Syndrome), MERS(Middle East Respiratory Syndrome) తరహాకు చెందినదని, దీనిని ఎన్కోవ్ 2019(1) అని పిలుస్తారని ప్రకటించారు. ఈ వైరస్ 2012 నవంబర్, 2013 మార్చిలో చైనాలో ఆరోగ్య అత్యవసర పరిస్థితికి కారణమైంది. రెండుసార్లు కలిపి ప్రపంచవ్యాప్తంగా దీనివల్ల 800 మందికి పైగా చనిపోయారు. ఏకంగా 50 బిలియన్ డాలర్ల ఆర్థిక నష్టం వాటిల్లింది. ఎన్కోవ్, సర్స్ వైరస్లు చైనా నుంచే పుట్టాయి. ఈ రెండింటి మధ్య పోలికలు ఏమిటన్నది అప్పుడే విశ్లేషణలు ప్రారంభమయ్యాయి. సర్స్ తో పోలిస్తే ఎన్కోవ్ వల్ల చనిపోయినవారి సంఖ్య తక్కువగా ఉంది.

నిర్లక్ష్య వైఖరే నిండా

సర్స్ వల్ల 15శాతం మంది చనిపోతే, ఎన్కోవ్ వల్ల ఇప్పటివరకు 3 శాతం మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఈ అంకెలు చూసిన తరువాత ఎన్కోవ్ అంత ప్రమాదకరమైనది కాదంటూ కొందరు అంటున్నారు. అయితే సర్స్ కంటే ఎన్కోవ్ వైరస్ ఎక్కువ ప్రాంతాలకు వ్యాపించింది. ఆఫ్రికా, దక్షిణ అమెరికాలను మినహాయితే మిగిలిన అన్ని ఖండాలకు ఈ వైరస్ వ్యాపించింది.

చైనా పరిశోధకుల ప్రకారం ఎన్కోవ్ వైరస్ తుమ్ములు, దగ్గు ద్వారా ఒకరి నుండి మరొకరికి వ్యాప్తి చెందుతుందని తేల్చారు. అంటే ఇది త్వరితంగా విస్తరిస్తుంది. సర్స్ వైరస్ కు ఇందుకు భిన్నమైనది. ఈ వ్యాధి లక్షణాలు 2 నుంచి 7 రోజుల్లో బయటపడుతాయి. ఇది అంటువ్యాధి కాదు. కానీ ఎన్కోవ్ వైరస్ లక్షణాలు బయటపడటానికి 10 నుంచి 14 రోజులు పడుతుంది. పైగా ఇది త్వరగా ఒకరి నుంచి మరొకరికి వ్యాపిస్తుంది. వ్యాధి త్వరగా బయటపడక పోవడం వల్ల ముందుజాగ్రత్తలు తీసుకునే అవకాశం తక్కువ. వైరస్ ను అదుపు చేయడం కేవలం ఆరోగ్య శాఖ చేతిలోనే ఉంటుంది.

దీంతో చైనా ప్రభుత్వం వైరస్ ను అదుపుచేయడానికి కఠిన చర్యలు చేపట్టింది. వుహాన్ తో పాటు మరో 12 నగరాలను వైరస్ కు మూల కేంద్రాలుగా గుర్తించి వాటిని పూర్తిగా మూసివేసింది. వుహాన్ నుంచి జరిగే సముద్ర ఉత్పత్తులు, మాంసం అమ్మకాలను నిలిపివేసింది. వైరస్ మొదటగా వీటి ద్వారానే వ్యాపించిందని భావిస్తున్నారు. కానీ దీనికి ముందే నూతన సంవత్సర వేడుకల కోసం చాలా మంది నగరాన్ని వదిలి వేరే ప్రాంతాలకు వెళ్లారు. వారి ద్వారా వైరస్ వ్యాపించే ప్రమాదం ఏర్పడింది. ప్రమాద

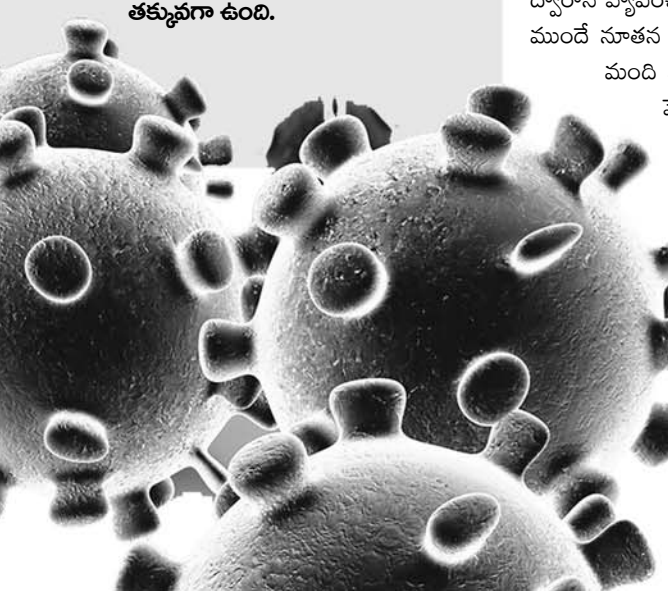
కరమైన అంటువ్యాధి వ్యాపిస్తున్నట్లు గుర్తించినా ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ -‘ఆరోగ్య అత్యవసర పరిస్థితిని’ ప్రకటించడానికి సమయం తీసుకుంది. ఈ చర్య ఐక్యరాజ్య సమితి సంస్థల పనితీరుపై చైనా ఆధిపత్యాన్ని మరోసారి బయటపెట్టింది. 2011లో చైనా అధ్యక్షుడు జినిపింగ్ భార్య ఫెంగ్ లియు యాన్ ను పక్షవాత నియంత్రణ

ప్రచారానికి ముఖ్యప్రచారకర్తగా నియమించడం, 2018లో ప్రపంచ ఆరోగ్య సమావేశాలకు తైవాన్ కు ఇచ్చిన ఆహ్వానాన్ని ఉపసంహరించుకోవడం వంటివి ఈ విషయాన్ని రుజువుచేశాయి. తైవాన్ 2009 నుంచి 2016 వరకు ఈ సమావేశాలకు హాజరైంది. అప్పుడు తైవాన్ ప్రభుత్వం చైనా అదుగులకు మడుగు లొత్తింది. కానీ ఆ తరువాత త్సాయింగ్ అప్పుడైతే బీజింగ్ అధికారాన్ని సవాలు చేశారో అప్పుడు ప్రపంచ సంస్థ నుంచి ఆహ్వానం అందకుండా పోయింది.

కరోనా వైరస్ వ్యాప్తిపై హెచ్చరికలను జారీ చేయడంలో జరిగిన జాప్యాన్ని సమర్థించుకున్న ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ వైరస్ వ్యాప్తిని అరికట్టడానికి చైనా చాలా చర్యలు చేపట్టిందని, ఎన్నడూ లేనట్లుగా ఏకంగా 2 కోట్ల మందిని కోరంబైన్ (ప్రత్యేక చికిత్సా శిబిరాలు)లో ఉంచిందని పేర్కొంది. చైనా బయట, మనిషి నుంచి మనిషికి ఈ వ్యాధి వ్యాపించినట్లు ఆధారాలు లేవని కూడా పేర్కొంది. కానీ ఈ వైరస్ బాధితుల సంఖ్య పెరగడంతో ‘అత్యవసర పరిస్థితి’ని ప్రకటించింది. అయితే దీనిని ప్రపంచ అత్యవసర పరిస్థితి అని మాత్రం ప్రకటించలేదు. ఆరోగ్య సంస్థ ప్రదర్శించిన ఈ ధోరణిని పలువురు విమర్శించారు. ఇటువంటి అసమర్థ ధోరణి వల్లనే 2014లో ఎబోల వైరస్ వ్యాపించి 2016నాటికి 11,300 మందిని పొట్టనపెట్టుకుందని చెబుతున్నారు.

ఎన్కోవ్ వైరస్ వ్యాప్తి గురించి వాషింగ్టన్ పోస్ట్ పత్రిక చేసిన ఇంటర్వ్యూలో ఇజ్రాయెల్ కు చెందిన జీవాయుధ విశ్లేషకుడు డాన్ షహోమ్ ఇది వుహాన్ లోని వైరాలజీ సంస్థ నుంచి వెలువడిందని అన్నారు. సైనిక, పౌర కార్యక్రమంగా చైనా జీవాయుధాల పరిశోధన సాగిస్తోందని ప్రపంచమంతటికీ తెలుసు. వుహాన్ జాతీయ జీవభద్రత ప్రయోగశాల చైనా సైన్స్ అకాడమీ కింద పనిచేస్తోంది. ఇందులో ఎబోల, నింఫ్ , క్రిమియా కాంగ్ వైరస్ వంటి వాటిపై పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. ఈ సంస్థకు చైనా సైన్యంతో (పీపుల్స్ లిబరేషన్ ఆర్మీ) సంబంధాలున్నాయి. అలాగే చైనాలో సైనిక, పౌర సంస్థలు కలిసి పనిచేస్తాయని, వేరువేరుగా ఉండవచ్చని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అందువల్ల సైనిక ప్రయోగశాలల్లో జరిపే ప్రయోగాలు భౌగోళిక, రాజకీయ ప్రభావాన్ని కూడా చూపుతాయి.

వుహాన్ జాతీయ జీవభద్రత ప్రయోగశాలకు ‘జీవ భద్రత ప్రయోగశాల -4’ సర్టిఫికేట్ ఉంది. 4వ

ముంచింది

స్థాయి వైరస్‌లపై ప్రయోగాలు చేయడానికి అనువైన, సురక్షితమైన ఏర్పాట్లు కలిగిన ప్రయోగశాలకు ఈ సర్టిఫికేట్ ఇస్తారు. ఈ ప్రయోగశాల భవనం సురక్షితమైనదిగా చైనా సైన్స్ అకాడమీ 2003లో ధృవీకరించింది కూడా. 2017 నుంచి ఇక్కడ బిఎస్ఎల్-4 తరహా వైరస్‌లపై ప్రయోగాలు జరుపుతున్నారు. ఆసియాలో మొట్టమొదటగా జీవజాల ప్రయోగశాలను జపాన్ 1981లో ఏర్పాటుచేసింది. ఆ తరువాత తైవాన్ ఈ తరహా ప్రయోగశాలలు రెండింటినీ నిర్మించింది. ఈ వైరస్‌ల మూలంగా మానవాళికి పెను ప్రమాదం సంభవించే అవకాశం ఉన్నదని తెలిసినప్పటికీ ఫ్రాన్స్, అమెరికా వంటి దేశాలు ఇలాంటి అనేక ప్రయోగశాలల్ని నిర్మిస్తూనే ఉన్నాయి. ఇలాంటి విషయాల్లో వెనకబడి ఉండడం తగదని భావించిన చైనా బిఎస్ఎల్-4 తరహా ప్రయోగశాలలను నిర్మించింది.

అయితే చైనా ప్రయోగశాలల గురించి పాశ్చాత్య శాస్త్రవేత్తలు పలు సందేహాలు, భయాలను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే అనేకసార్లు వీటి నుంచి సర్స్ వైరస్ లీకైన సందర్భాలున్నాయి. ఇలాంటి జంతు సంబంధమైన (జంతువుల నుండి మనుషులకు వ్యాపించే) వైరస్‌లను సురక్షితంగా వాడటంలో చైనా ఇప్పటికే అనేకసార్లు విఫలమైంది. ఇదే విషయాన్ని డమాస్కోస్‌లో ఉన్న క్రోమ్ జీవసరక్ష సంస్థ వ్యవస్థాపకుడు టిమ్ బ్రెవాన్ చెప్పతూ 'బిఎస్ఎల్-4 తరహా వైరస్‌లతో పనిచేయడానికి బహిరంగ, స్వేచ్ఛాయుత పరిస్థితులు అవసరమ'ని అన్నారు. అంటే సమాచారాన్ని ఇచ్చిపుచ్చుకోవడంలో పార దర్శకత, స్వేచ్ఛ ఉండాలి. కానీ చైనాలో అలాంటివేవీ ఉండవు. పైగా ఇలాంటి వైరస్‌లపై ప్రయోగాలు చేయడానికి జంతువులను ఉపయోగించడం పట్ల

అక్కడ నియమాలు ఏమాత్రం కఠినంగా లేవు. సమాచారాన్ని ఇతరులతో పంచుకునేందుకు ముందుకు రాకుండా చైనా మరింత రహస్యంగా తన కార్యకలాపాలు సాగిస్తోంది. హర్బిన్, బీజింగ్, కుమింగ్ వంటి నగరాల్లో కూడా ఇలాంటి ప్రయోగశాలలు నిర్మించింది. వుహాన్‌లోని ప్రయోగశాలకు 20 మైళ్ల దూరంలోనే సముద్ర ఉత్పత్తులను విక్రయించే మార్కెట్ ఉంది. ప్రయోగశాల నుంచి లీకైన వైరస్ జంతువులు, మనుషుల ద్వారా వ్యాపించడం వల్ల వుహాన్ వైరస్ వ్యాప్తికి ప్రధాన కేంద్రంగా మారి ఉంటుందని నిపుణులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. వైరస్ లీకేజీ పాశ్చాత్య కుట్రలో భాగమంటూ చైనా చేస్తున్న ప్రచారాన్ని ఎవరూ అంగీకరించడం లేదు. ఎందుకంటే వైరస్‌లతో ప్రయోగాల విషయంలో చైనా అనుసరించే నిర్లక్ష్య ధోరణి గతంలో అనేకసార్లు బయటపడింది. ఈ వైరస్‌ను అదుపు చేసే విషయంలో చైనా ప్రభుత్వం స్పందించిన తీరు, ప్రజలపై విధించిన ఆంక్షలను చూసి ప్రపంచం ఆశ్చర్యపోతోంది. ఈ ఆంక్షల పట్ల చైనా ప్రజానీకం అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేస్తోంది. వుహాన్ నగర పాలనా వ్యవస్థలో గందరగోళ పరిస్థితి నెలకొంది. వైరస్ ప్రమాదాన్ని గురించి సరైన సమాచారం తమకు తెలియజేయడంలో బీజింగ్ ఘోరంగా విఫలమైందంటూ నగర మేయర్ ఆరోపించారు. ఆసుపత్రుల్లో మందులు లభించడం లేదు. చైనా అనుసరించే రహస్య విధానాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని సమస్య తీవ్రత ఎక్కువై ఉంటుందని నిపుణులు అంచనా వేస్తున్నారు. వివిధ దేశాలు తమ పౌరులను అక్కడ నుంచి ఖాళీ చేయిస్తున్నాయి. చైనాలో దేన్నిపడితే దాన్ని తినే అలవాటు వల్లనే ఇలాంటి ప్రమాదాలు ముంచుకొస్తున్నాయని మలేసియా వంటి దేశాలు చెబుతున్నాయి.

గతంలో సర్స్ వైరస్ వ్యాపించినప్పుడు చైనా ఆ విషయాన్ని మూడు నెలల తరువాత బయటపెట్టింది. ఈసారి కూడా తమ ప్రభుత్వం వైరస్ వ్యాప్తిని గురించి తమకు నిజాలు చెప్పడంలేదని ప్రజలు అనుమానిస్తున్నారు. సర్స్ వైరస్ వ్యాపించినప్పుడు చైనా ఆర్థిక వ్యవస్థ చాలా బలంగా ఉంది. కాబట్టి తక్కువ ఆర్థిక నష్టంతో బయటపడగలిగింది. కానీ ఇప్పుడు ఆ దేశం ఆర్థిక మాంద్యంతో సతమత మవుతోంది. దీనికి తోడు వైరస్ వ్యాప్తిని అరికట్టేందుకు పర్యాటక, వాణిజ్య రంగాలపై ఆంక్షలు, దైనిందిన కార్యకలాపాలను నియంత్రించడం వల్ల ఆర్థిక వ్యవస్థ మరింత క్షీణించే ప్రమాదం ఉంది. డిమాండ్ తగ్గడంతో చమురు ధరలు తగ్గాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా స్టాక్ మార్కెట్లు కూడా డీలా పడ్డాయి.

ఎన్కోవ్ వైరస్ విరుగుడుకి వ్యాక్సిన్ కనిపెట్టామని హాంకాంగ్ శాస్త్రవేత్తలు ప్రకటించారు. అయితే దీనిని జంతువులపై ప్రయోగించి చూడటానికి సమయం పడుతుంది. ఆస్ట్రేలియా శాస్త్రవేత్తలు వైరస్‌ను వునర్ సృష్టించారు. దీనివల్ల వైరస్ ద్వారా కలిగే వ్యాధి లక్షణాలను ముందుగా తెలుసుకోవడానికి, వ్యాక్సిన్ అభివృద్ధి చేయడానికి వీలు కలుగుతుంది. ఈ దిశగా చైనా, అమెరికాలు కూడా ప్రయోగాలు వేగవంతం చేశాయి. చైనా, అమెరికా వాణిజ్య ఒప్పందం మూలంగా చైనా ఆర్థిక వ్యవస్థ తిరిగి పుంజుకునే అవకాశం ఉందని భావిస్తున్న సమయంలో కరోనా వ్యాప్తి ఆ ఆశలపై నీళ్లు చల్లింది. అంతేకాదు, చైనా ప్రభుత్వ పనితీరులో లోపాలను బయటపెట్టింది. అలాగే జిన్‌పింగ్ శక్తిసామర్థ్యాలపై కూడా సందేహాలు కలిగించింది. అన్నింటికంటే ఎక్కువగా ఇప్పుడు చైనా జీవాయుధ కార్యక్రమంపై ప్రపంచం దృష్టి పడింది.

ఫిబ్రవరి 1న కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ 2020-21 వార్షిక బడ్జెట్ను లోక్సభలో ప్రవేశపెట్టారు. అక్కడి నుంచి 'కోటికి కొబ్బరి చిప్ప దొరికింది' అన్నట్లుగా మీడియాలో 'కేంద్రం అన్యాయం-రాష్ట్రం నిర్వాకం' అంటూ చర్చ జోరందుకుంది. నిజానికి కేంద్ర బడ్జెట్కు ముందు నుంచీ రాష్ట్రానికి ఎలాంటి ప్రయోజనాలుంటాయి? ఏ మేరకు మేలు జరుగుతుందనే విషయంగా చర్చలు, విశ్లేషణలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. మంచిదే. ఇలాంటి చర్చలు జరగవలసిందే. అయితే, కేంద్రం రాష్ట్రానికి ఏమిచ్చింది, ఏమి ఇవ్వలేదు అనే దగ్గరే చర్చ ఆగిపోతే.. అది నిష్పక్షపాత చర్చ అవుతుంది. అలాగే రాజకీయ ప్రయోజనాలు, రాజకీయ విమర్శలు కేంద్రంగా జరిగే చర్చలు కూడా అంతే. అలాంటి చర్చలు ఒకరిని ఒకరు దుమ్మెత్తిపోసుకునేందుకు ఉపకరిస్తాయే కానీ, రాష్ట్రానికి మేలుచేయవు. ఆత్మవంచన, పరనింద పంథా మారితేనే ప్రగతి సాధ్యం అనే సత్యాన్ని విస్మరించి జరిగే చర్చల వలన ప్రయోజనం ఆశించడం అవివేకం, లేదంటే అజ్ఞానమే. అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ ఇప్పుడు అదే జరుగుతోంది. నిజానికి ఇప్పుడే కాదు, రాష్ట్ర విభజన నాటి నుంచి అదే జరుగుతోంది. ప్రాంతీయ, రాజకీయ విద్వేషాలు, వ్యక్తిగత సామాజిక ప్రయోజనాల ఆధారంగా కేంద్ర 'బడ్జెట్'ను విశ్లేషించడం, విమర్శలు చేయడం కనిపిస్తోంది. అలాగని, కేంద్ర 'బడ్జెట్'లో రాష్ట్రానికి నేరుగా ప్రయోజనం జరగాలని కోరుకోవడం, ప్రాధాన్యం ఉండాలని ఆశించడం తప్పని కాదు. కానీ, అందుకు ఉండే పరిమితులను గుర్తించకపోవడం మాత్రం సరికాదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఏర్పడిన ఆర్థిక మందగమనం నేపథ్యంలో కేంద్రానికి ఉన్న పరిమితులను గుర్తించకుండా నెపాన్ని కేంద్రంపైకి, కాదంటే రాజకీయ ప్రత్యర్థులపైకి నెట్టేసే ప్రయత్నం చేయడం అయితే అసమంజసం.

పంథా మారితేనే

కేంద్ర బడ్జెట్లో ప్రధానంగా జాతీయ అంశాల ఆధారంగా ప్రాధాన్యాల నిర్ణయం జరుగుతుంది. ఇది సహజం. కేంద్రంలో ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నా అదే జరుగుతుంది. కానీ, మన రాష్ట్రంలో మాత్రం 'మా ఇంటికొస్తే మాకేం తెస్తావ్.. మీ ఇంటికొస్తే మాకేం పెడతావ్' అన్న రీతిలోనే రాజకీయ పార్టీల అలోచనలు సాగుతున్నాయి. ఇందుకు మీడియా 'పంటలు' తోడై, కేంద్రం అన్యాయం చేసిందనే అర్థం లేని వితండ వాదనలు, కువిమర్శలు సాగిపోతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం (అంటే అక్రమాస్తుల కేసుల నుంచి రక్షణ పొందేందుకు) రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను తాకట్టు పెట్టారు, బలిచ్చారు అనే

విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలూ, అనవసర వివాదాలు తెరపైకి వస్తున్నాయి. దీంతో అసలు విషయం పక్కదారి పడుతోంది. గతంలో, అంటే 2018 'బడ్జెట్' ప్రవేశపెట్టిన తరువాత అప్పటి వరకు మిత్రపక్షాలుగా ఉన్న బీజేపీ, టీడీపీ మధ్య విభేదాలు మొదలయ్యాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి న్యాయం చేయడం లేదన్న సాకుతోనే చంద్రబాబు నాయుడు బీజేపీతో తెగతెంపులు చేసుకున్నారు. ధర్మపొరాట దీక్షల పేరిట రాష్ట్రంలో, ప్రతిపక్షాల ఐక్యత పేరిట జాతీయ స్థాయిలో బీజేపీని, ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీని అప్రతిష్టపాలు చేసేందుకు చంద్రబాబు చాలా ప్రయత్నం చేశారు. చివరకు ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం మీద కాంగ్రెస్ పార్టీతో కలిసి అవిశ్వాస తీర్మానం పెట్టి వరకు వెళ్లారు. ఆ తర్వాత ఏం జరిగింది అన్నది చరిత్ర. ఎన్నికలలో ఓటమి తర్వాత.. 'చేతులు కాలిన తర్వాత ఆకులు పట్టుకున్నట్లుగా' తెలుగుదేశం పార్టీ, చంద్రబాబు నాయుడు చేసింది (బీజేపీతో తెగతెంపులు చేసుకోవడం) తప్పని పార్టీ వేదికలపై విచారాన్ని వ్యక్తపరిచారు. ఇక్కడ అప్రస్తుతమే కావచ్చు గానీ, 2018లో కేంద్ర బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన వెంటనే అప్పటి రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు బడ్జెట్ బాగుంది, రాష్ట్రానికి మేలుచేసే విధంగా ఉంది

అని మీడియా సాక్షిగా పేర్కొన్నారు. అయితే, ఆ తర్వాత చంద్రబాబు నాయుడు 'స్టాండ్' మారడంతో యనమల మాట మార్చారు. అంటే, యనమల అయినా, ఇంకొకరు అయినా చేసే విశ్లేషణలకు రాజకీయ ప్రయోజనాలే ప్రాతిపదిక గానీ, ఆర్థిక అంశాలు, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు ప్రాతిపదిక కాదని అర్థమవుతుంది. ఇప్పుడు కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ, ఆ పార్టీకి కొమ్ము కాస్తున్న మీడియా, పత్రికలు 2020-21 బడ్జెట్లోనూ రాష్ట్రానికి తీరని అన్యాయం జరిగిందని ప్రజలను నమ్మించి ఆ విధంగా రాజకీయ ప్రయోజనం పొందాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మేధావుల మునుగు వేసుకున్న రాజకీయ జేహారులు కేంద్ర 'బడ్జెట్'ను ప్రాంతీయ, రాజకీయ ప్రయోజనాల కోణంలో విశ్లేషిస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికే కాదు, మొత్తంగా దక్షిణాది రాష్ట్రాలకే తీరని అన్యాయం జరిగిందనే విధంగా విశ్లేషణలు వినిపిస్తున్నాయి. అలాగే, ప్రభుత్వ అనుకూల మీడియా శృతి మార్చి మరో రాగంలో అదే పాటను పాడుతోంది. ఆత్మవంచన, పరనిందలలో అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలు, ఆయా పార్టీల అనుకూల పత్రికలు, మీడియా ఒకరితో ఒకరు పోటీపడుతున్నారు. ఆత్మానందం పొందుతున్నారు. అందుకు రాష్ట్ర ప్రజలు మూల్యం చెల్లించవలసి వస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలోనే, కేంద్ర బడ్జెట్లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్కు కేటాయింపులు తగ్గడానికి ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి బాధ్యత వహించాలని మాజీ ఆర్థిక మంత్రి, మండలిలో ప్రతిపక్ష నాయకుడు యనమల రామకృష్ణుడు బడ్జెట్ చర్చను ట్యూన్ చేశారు. గుడ్డెడ్డు

చేలో పడ్డట్లు, చర్చ ఆ దిశగానే కొట్టుకుపోతోంది. పనిలో పనిగా మళ్లీ ఎప్పుడో ముగిసిపోయిన 'ప్రత్యేక హోదా' ప్రస్తావన తీసుకొచ్చారు. పార్లమెంట్‌లో మళ్లీ మరో మారు కేంద్రం నోటి నుంచి, అది 'ముగిసిన అధ్యాయం' అనే మాట చెప్పించుకున్నారు.

సరే, ఈ విషయాలు చర్చకు అనర్హమా అంటే కాదు, ఇవన్నీ కూడా చర్చించవలసిన అంశాలే కావచ్చు. కానీ, గతంలో నెలల తరబడి చేసిన ఇలాంటి చర్చల వలన చివరికి సాధించింది ఏమిటి? ఇప్పుడు ఏమి సాధించాలని చేస్తున్నాం? అనే విషయంలో స్పష్టత లేకుండా పాడిన పాటనే అదే అవశ్యతిలో ఎన్ని సార్లు పాడినా ప్రయోజనం ఏముంటుంది? అన్నదే ప్రశ్న. నిజానికి, ఈ చర్చల

విభజన నాటికి రూ.1,48,743 కోట్లుగా ఉన్న అప్పులు రెండు సంవత్సరాల కాలంలో రూ.2,01,314 కోట్లకు పెరిగాయి. 2018-19 రాష్ట్ర బడ్జెట్ నాటికి అది రూ.2,49,435 కోట్లకు చేరింది. అంటే నాలుగేళ్లలో 67 శాతం పెరిగింది (గత జూన్‌లో కాంగ్రెస్ రాజ్యసభ సభ్యుడు కేవీపీ రామచంద్రరావు ప్రశ్నకు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ సమాధానం ఆధారంగా). ఈ రుణాలను వడ్డీతో నహా తీర్చాలంటే, మరో 20 ఏళ్లు పడుతుందని, అది కూడా కొత్త అప్పులు చేయకుండా ఉంటేనే అని ఆర్థిక నిపుణులు లెక్క కడుతున్నారు.

నిజానికి ఇలాంటి క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో అధికారంలోకి వచ్చిన పార్టీ, ముఖ్యమంత్రి ఎవరైనా, గాడి తప్పిన

రాజనాల బాలకృష్ణ

జిల్లా అధికారులు ఆ విధంగా పనులు కూడా ప్రారంభించారు. గతంలో అమరావతి రాజధాని కోసం చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అనుసరించిన ల్యాండ్ ఫూలింగ్ పద్ధతిలోనే అసైన్డ్ భూములు తీసుకుని, ఎకరానికి 900 గజాలు అభివృద్ధి చేసిన భూమి ఇస్తామని అధికారులు పేర్కొన్నారు. గ్రామసభలు నిర్వహించి గతంలో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అడుగు జాడల్లో సామదాన దండోపాయలు ప్రయోగించి భూ సేకరణకు నడుం బిగించారు. ఒక్క విశాఖ జిల్లాలోనే కాదు, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఇదే తంతు. దేవాలయ భూములు నహా ప్రభుత్వ భూములను విక్రయించే పనిలో ప్రభుత్వం తలమునకలైంది.

ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ఆర్థిక విధానాల కారణంగా పరిశ్రమలు వెనక్కి పోతున్నాయి. ప్రభుత్వ ఆదాయం తరిగిపోతోంది. మరోవైపు సుస్థిర ఆర్థిక అభివృద్ధి, చిరకాల సమస్యలకు శాశ్వత పరిష్కారాలే లక్ష్యంగా నూతన పంథాలో సాగుతున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం.. జగన్ ప్రభుత్వం సంక్షేమం పేరున సాగిస్తున్న ఓటు బ్యాంకు ఆర్థిక (తాయిలాల) విధానాలను సమర్థిస్తుందని ఆశించలేం. ఇలాంటి పరిస్థితిలో కేంద్ర బడ్జెట్ నేపథ్యంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిపై జరిగే చర్చ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న వాస్తవ పరిణామాలతో మొదలు కావాలి. అంతేకాదు, రాష్ట్రాన్ని ఆర్థికంగా దెబ్బతీయడంలో, ఒకరు ఎక్కువ, ఒకరు తక్కువ అని కాకుండా ఇద్దరూ ఇద్దరే, ఎవరి శక్తి మేరకు వారు రాష్ట్రాన్ని తిరోగమన దిశగా తీసుకుపోయారు, పోతున్నారు అనే స్పృహతో చర్చ జరిగితే, ఎంతోకాంత ప్రయోజనం ఉంటుంది. ముఖ్యంగా ఆర్థిక క్రమశిక్షణ, ఓటు బ్యాంకు ఆర్థిక విధానాల విషయంలో రాష్ట్రం తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకోకుండా, కేంద్రాన్ని దూషిస్తే ప్రయోజనం ఉండదు. ఒక్క ప్రభుత్వం, ప్రతిపక్షం మాత్రమే కాదు, ప్రజలు కూడా ఆత్మపరిశీలన చేసుకుంటే అది అందరికీ మంచిది. ప్రాంతీయ పార్టీల మాయలో పడి ఆత్మచంచన, పరనిందకు పాల్పడితే; జాతీయ పార్టీలను, జాతీయ భావాలను దూరం చేసుకుంటే అది ఒక్క రాష్ట్రానికే కాదు దేశానికే మంచిది కాదు. ఇప్పుడు రాష్ట్రానికి అయినా, దేశానికి అయినా కావలసింది జాతీయవాదం, ఒకే దేశం, ఒకే విధానం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

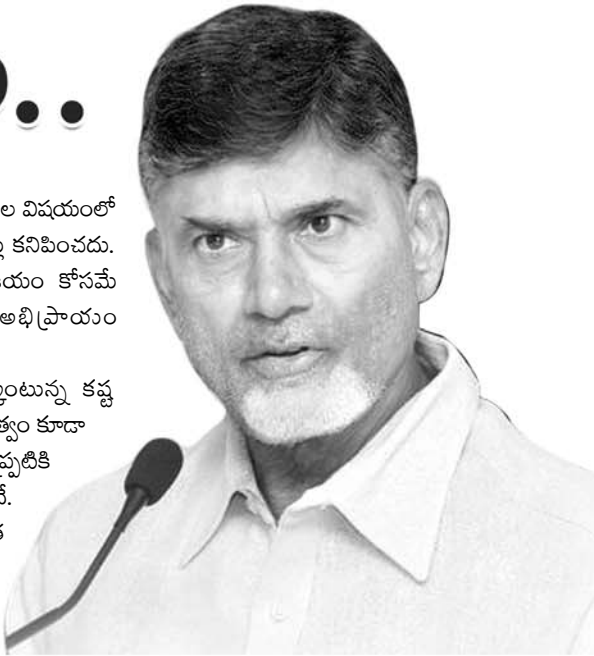
ప్రగతి..

తీరును గమనిస్తే, రాష్ట్ర ప్రయోజనాల విషయంలో ఎవరికీ ఎలాంటి పట్టింపు ఉన్నట్లు కనిపించదు. కేవలం ఎన్నికలు, ఓట్లు, రాజకీయం కోసమే చర్చలు సాగుతున్నాయన్న అభిప్రాయం ఏర్పడుతుంది.

మరోవైపు, రాష్ట్రం ఎదుర్కొంటున్న కష్ట నష్టాలకు కొంతవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా కారణమని స్థానికులు ఆరోపిస్తున్నప్పటికీ ప్రధాన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదే. రాష్ట్ర విభజన ఘడియ నుంచి పాత పేరుతో ఏర్పడిన కొత్త రాష్ట్రంలో, ఎవరూ అవునన్నా, ఎవరూ కాదన్నా ఆర్థిక క్రమశిక్షణ అనేది పూర్తిగా కనుమరుగై పోయింది.

విభజన అనంతరం అక్షర క్రమంలో అగ్ర స్థానాన్ని నిలుపుకున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక పరిస్థితి చంద్రబాబు ఐదేళ్ల పాలనలో పూర్తిగా గాడి తప్పింది. హైదరాబాద్ సెక్రటేరియట్‌లో మార్పులు చేర్పుల కోసం మొదలైన 'దుబార' వ్యయం; కోట్లలో ప్రజాధనం ఖర్చు చేసి ఢిల్లీ నుంచి గల్లీ వరకు 'ధర్మపోరాటం' పేరిట సాగించిన రాజకీయ అధర్మ నాటకం వరకూ కొనసాగింది. నిజానికి హైదరాబాద్ నుంచి అడుగు బయట పెట్టడంతోనే రాష్ట్రం దిశ, దశ మారింది. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి పక్కదారి పట్టింది. ఇక అక్కడి నుంచి రాజధాని గ్రాఫిక్స్, రంగుల కలలు, భూభాగోత్సలు, కాంట్రాక్టులు, కుంభకోణాలతో రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి పట్టాలు తప్పి, అప్పులు, చిప్పులు దిశగా పరుగులు తీసింది. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తొలి రెండేళ్లలో (2015-17) 35 శాతం పెంచింది. రాష్ట్ర

ఆర్థిక పరిస్థితిని పట్టాలపైకి తెచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి. అప్పుల భారాన్ని తగ్గించుకుంటూ, ఆదాయ మార్గాలను పెంచుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. కానీ, చంద్రబాబు నుంచి అధికార పగ్గాలు చేపట్టిన జగన్ రాజకీయ, పరిపాలన విషయంలోనే కాదు ఆర్థిక నిర్వహణలోనూ చంద్రబాబు అరాచకాలతో పోటీపడుతున్నారు. చంద్రబాబు పెంచి పోషించిన అప్పులను జగన్ మరో 16 శాతం మేర పెంచి, ఇక అప్పుచేసే వెసులుబాటు లేక కావచ్చు, భూముల మీద పడ్డారు. ప్రభుత్వ భూములు, చివరకు పేదలకు గతంలో ఇచ్చిన అసైన్డ్ పట్టా భూములను సైతం వెనక్కి తీసుకుని విక్రయించి ఖజానా నింపుకునే పనిలో పడ్డారు. పేదల గృహ నిర్మాణం పేరిట, ఒక్క విశాఖపట్నం చుట్టూపక్కల ఆరు వేల ఎకరాలకు పైగా భూ సమీకరణ చేపట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

పరిశోధన

కొమ్ముల వెంకటేశ్వర్లు

పాపం

కటసూర్యనారాయణ

ఇది నాలోపది రవికాంత్కి, ఈ పదిహేనేళ్ల జీవితానికే. అదీ తన సొంత వాళ్లకు సంబంధించి. అందరూ శోకసముద్రంలో మునిగి

తేలుతున్నారు. కానీ రవికాంత్ కంటిలోంచి ఒక్క చుక్క కూడా రావటం లేదు. అలా మౌనంగా శూన్యంలోకి చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు. రవికాంత్ పరిస్థితి చూసి బంధుమిత్రులందరూ తీవ్రంగా భయపడుతున్నారు. రవికాంత్ మంచి తెలివైన వాడే కాదు, తన స్థాయికి మించి ఆలోచనలు కలిగినవాడు. అందుకే ఇదేవిధంగా ఉంటే ఏమైపోతాడో అని వాళ్లందరి ఆందోళన.

“ఒరేయ్! రవీ ఇలా ఏమీ ఎంగిలిపడకుండా ఎంతసేపని ఉంటావు?” రవికాంత్ మూడో చిన్నాన్న బతిమాలుతున్నాడు. కానీ ఆ మాటలేవీ రవికాంత్ వినే పరిస్థితిలో లేదు. కానీ రవికాంత్ వాళ్లనుకొనేంత దౌర్భల్యుడు కాదు, తన ఆలోచనలన్నీ ఒకే ఒక అంశంపై కేంద్రీకృతమై ఉన్నాయి. అదే ఆత్మహత్య, ఆత్మహత్య, ఆత్మహత్య, ఆత్మహత్య... నాలుగు ఆత్మహత్యలు ఇప్పటికీ. కాలం కలిసి రాక వరుసగా రెండేళ్ల నుంచి పంట నష్టాలు, అప్పుల వాళ్ల ఒత్తిడి, తీవ్రమైన మానసిక ఒత్తిడి తట్టుకోలేక ఇప్పుడు నాన్న ఆత్మహత్య. సరిగా రెండేళ్ల క్రితం అక్క తన ప్రేమించిన అబ్బాయితో పెళ్లి చేయటానికి అమ్మా, నాన్నలు అంగీకరించకపోయేసరికి ఉరి వేసుకుంది. అంతకుముందు రెండో చిన్నాన్నకి చిన్నపాటి అనారోగ్యం, దానికే బెంగపెట్టుకుని మానసికంగా కృంగిపోయి ఒకరోజు పురుగుమందు తాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. తనకు తెలిసీ తెలియని వయస్సులో చిన మావయ్య, అప్పటి వరకు హాస్టల్ అలవాటు లేకపోయినా బలవంతంగా హాస్టల్లో ఉంచి చదివించే సరికి ఇంటిపై బెంగ, చదువు ఒత్తిడి తట్టుకోలేక ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని అమ్మ చాలాసార్లు తన దగ్గర బాధపడింది.

* * *

రవికాంత్ ఆలోచిస్తున్నాడు. ఈ నాలుగు ఆత్మహత్యలు పరిష్కారం ఏమౌత్రం లేని సమస్యలేనా? నిరంతరం అదే ఆలోచన. ఆలోచిస్తే కచ్చితంగా ఆ నాలుగు ఆత్మహత్యలు పరిష్కారం ఏమంత లేని సమస్యలు అనిపించలేదు తనకి, ఎందుకంటే తన నాన్న ఆత్మహత్యే తీసుకుంటే.. నాన్న వాటాకు పన్నెండేకరాల భూమి ఉంది. ఒక ఎకరం భూమి అమ్మినా ఆ అప్పులన్నీ తీరిపోతాయి, ఆ వైపుగా మరి నాన్న ఎందుకు ఆలోచించలేక పోయాడో! ఇక అక్క విషయానికొస్తే, అమ్మానాన్నలు అక్క అనుకున్నంత దుర్మార్గులు కాదు. కానీ మొదటి సారిగా తెలిసిన విషయం కనుక గట్టిగా మందలించారు, కాస్త ఓపిక చేసుకుని కొంత కాలం గడిపితే కచ్చితంగా అర్థం

చేసుకునే ఉండేవారు. పోనీ అంతగా ఇష్టపడకపోతే అమ్మానాన్నలను ఎదిరించి పెళ్లి చేసుకుంటే కూడా ఏ తల్లితండ్రులకైనా ఆ కోపం కొంతకాలమే ఉంటుంది కనుక తరువాత సర్దుకుపోయిందేవారు. ఇక చిన్నాన్న విషయానికొస్తే తనకు తాను కాస్త మనోదైర్యాన్ని తెచ్చుకుని ఉంటే తప్పక ఆత్మహత్య చేసుకుని ఉండేవాడు కాదు. ఎందుకంటే తన చిన్నపాటి అనారోగ్యానికి చాలా చక్కని మందులున్నాయి. చిన మావయ్యకి సంబంధించి తన ఒంటరితనం గురించి, చదువు మీద ఉన్న ఒత్తిడి గురించి మనసు విప్పి ఆత్మీయుల దగ్గర బాధను పంచుకుని ఉంటే ఆత్మహత్య చేసుకుని ఉండేవాడుకాదు. కానీ ఏ ఒక్కరూ అలా ఎందుకు చేయలేకపోయారు? అది తనకు వచ్చిన బాధ కాదు కాబట్టి ఇన్ని విధాలుగా సమర్పించుకుంటున్నానా! ఆలోచించగా, ఆలోచించగా ఒక్కటి మాత్రం అర్థం అయ్యింది. ఈ నలుగురే కాదు, ఆత్మహత్య చేసుకునే వారు ఎవరయినా క్షణికావేశంలో తీసుకునే నిర్ణయం అని అర్థమయింది. కానీ ఆ క్షణికావేశం ఎప్పుడో ఎలా తెలిసేది?

* * *

“ఒరేయ్! కన్నా ఎం.పి.సి. తీసుకోరా, ఇంజనీరింగ్ చదివి సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్గా స్థిర పడొచ్చు” అమ్మ మాటలకు అడ్డుపడ్డాడు రవికాంత్.

“అమ్మా! నేను ఒక లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించుకున్నాను. ఆ లక్ష్యానికనుగుణంగా నేను బై.పి.సి. తీసుకుని నీట్లో మంచి ర్యాంకు తెచ్చుకుని ఎయిమ్స్లో ఎం.బి.బి.ఎస్. చేసి పి.జి. ఎంట్రన్స్ రాసి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ ఎం.డి. (సైకియాట్రీ) చేసి సైకియాట్రీలో రీసెర్చ్ చేసి ఆ లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చు కుంటా” చాలా స్థిరంగా, ధృఢంగా తన నిర్ణయాన్ని తెలిపాడు రవికాంత్.

* * *

అనుకున్న విధంగానే రవికాంత్ ఎం.బి.బి.ఎస్. చేసి ఎం.డి. (సైకియాట్రీ) చేసి సైకియాట్రీలో పిహెచ్.డి. చేసాడు. ఇప్పుడు తన జీవిత లక్ష్యమైన “ఆత్మహత్య ఆలోచన రాకుండా చేయడమేలా?” అనే దానిపై దృష్టిని కేంద్రీకరించాడు. దానిలో భాగంగా మనుషుల సంతోషాన్ని నిర్ణయించే నాలుగు రకాలైన హార్మోన్స్ అయిన ఎండార్లిన్, డోపమైన్, సెరెటోనిన్, ఆక్సిటోసిన్లపై లోతైన అధ్యయనం చేసాడు. వ్యాయామం చేసినపుడు, నవ్వినపుడు ఎండార్లిన్ హార్మోన్ విడుదలయి ఆనందాన్ని, ఉల్లాసాన్ని కలుగజేస్తుంది. చిన్న, పెద్ద లక్ష్యాలు సాధించినప్పుడు ప్రశంస లభిస్తే డోపమైన్ హార్మోన్ విడుదలయి మనసుకు సంతృప్తిని కలుగ

చేస్తుంది. ఉపకారం చేసినప్పుడు గాని, మన వల్ల వేరొకరు ఆనందపడి నపుడు సెరటోనిన్ హార్మోన్ విడుదలయి మనకి సంతోషాన్ని కలుగ చేస్తుంది. మనం తోటివారితో అనుబంధాన్ని పెంచుకున్నా, స్నేహితులనో, కుటుంబ సభ్యులనో ఆలింగనం చేసుకున్నప్పుడు ఆక్సిటోసిన్ విడుదలయి ప్రేమ పుడుతుంది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ప్రతి రోజు కొద్ది సమయం వ్యాయామం చేయటం ద్వారా, హాస్య పుస్తకాలు చదవటం ద్వారా చిన్న, పెద్ద విజయాలు సాధించిన ప్రతిసారి ప్రశంసించడం ద్వారా, ప్రతి రోజూ ఒకరికైనా ఏదో రీతిలో ఉపయోగపడిన, స్నేహితులనో, బంధువులనో, రక్తసంబంధీకులనో ఆత్మీయ ఆలింగనం చేసుకోవడం ద్వారా ఎండార్ఫిన్, డోపమైన్, సెరటోనిన్, ఆక్సిటోసిన్ హార్మోన్స్ విడుదలయి మనసు ఉల్లాసంగా, ఆనందంగా, సంతృప్తిగా, సంతోషంగా ఉంటుంది. అయితే ఇప్పుడు సమస్యమిటంటే ప్రతిరోజూ ప్రతి ఒక్కరూ ఈ విధంగా చేసే అవకాశాలు ఉండకపోవచ్చు, మరి అటువంటి సందర్భాలలోనే మనసుని తీవ్రంగా బాధించే సంఘటన ఎదురైతే క్షణికావేశంలో ఆత్మహత్య నిర్ణయాన్ని తీసుకోవచ్చు. కనుక ఈ నాలుగు హార్మోన్స్ విడుదలయ్యేలా మెదడులో ఏ కేంద్రాలు పనిచేస్తాయో వాటిని ఉత్తేజపరిచేటటువంటి మందుని కనుక్కుంటే ప్రతి ఒక్కరూ ఎల్లప్పుడూ ఆనందంగా, సంతోషంగా, హుషారుగా, సంతృప్తిగా ఉంటారు, ఆ సందర్భంలో ఇక ఆత్మహత్య ఆలోచనే వచ్చే అవకాశముండదు. ఆ దిశగా తన పరిశోధనలు కొనసాగించి దానిలో భాగంగా ముందుగా జంతువులపై పరిశోధనలు చేసి సంతృప్తికరమైన ఫలితాలు పొందాడు. తదుపరి మనుషులపై

చేయడానికి అనుమతి పొంది అటువంటి మందుని తయారు చేసి మనుషులపై ప్రయోగించి సత్యలితాన్ని పొందాడు. అయితే తన పరిశీలనలో ఇప్పుడు ఇంకో కొత్త సమస్యను ఎదుర్కొన్నాడు.

* * *

అలా ఆ మందుని మనిషిపై ప్రయోగించిన తరువాత నుంచి ఆ వ్యక్తి ఎల్లప్పుడూ సుఖసంతోషాలతో మునిగితేలుతూ విచ్చలవిడిగా తయారవడం గమనించాడు. అందువల్ల ఇదీ సరైన ప్రత్యామ్నాయం కాదనిపించింది. కాబట్టి కనుగొనే మందు, ఏ విధంగా ఉండాలంటే ఈ మధ్యకాలంలో టైర్లెస్ ట్యూబ్స్లో ఉండే సాల్యూషన్ మాదిరిగా పంక్చర్ అయినప్పుడు పంక్చర్ అయిన చోటుకి సాల్యూషన్ చేరి ఆ పంక్చర్ని క్లోజ్ చేసే రీతిలో మెదడులో ఆత్మహత్య ఆలోచన ప్రేరేపించే కేంద్రం ఉత్తేజితమైనప్పుడు, అప్పటికే మెదడులో ప్రవేశపెట్టిన మందు డీ-ఆక్టివేట్ చేసే విధంగా, అంతవరకు ఆ మందు నిద్రాణ స్థితిలో ఉండేటటువంటి మందును తయారుచేయాలని నిర్ణయించి అహర్నిశలు ఆ దిశగా కృషి చేసి మందును తయారుచేసాడు. ముందుగా జంతువులపై, ఆపై మనుషులపై ప్రయోగించి విజయవంతమైన తర్వాత ప్రభుత్వ అనుమతి పొందాడు. పోలియో, వేక్సిన్ మాదిరి అందరికీ ఆ మందుని పంపిణీ చేశారు.

* * *

ఇప్పుడు ఏ ఒక్కరూ ఆత్మహత్యా ప్రయత్నంతో చనిపోయిన వారు దేశంలో కనిపించటం లేదు. రవికాంత్ ఆనందానికి అంతలేదు ఎందుకంటే తనలో నిరంతరంగా సెరటోనిన్ హార్మోన్ ఉత్పత్తి అవుతూనే ఉంది.

ఒక పద్మశ్రీ

ఉర్దూ రాజ్యమేలుతున్న కాలంలో

సంస్కృతంలో పాండిత్యం సంపాదించిన ఘనుడు శ్రీభాష్యం విజయసారథి. ఈ ఏటి పద్మశ్రీ పురస్కారానికి ఎంపికయిన వారిలో విజయసారథి ఒకరు. 1937, మార్చి 10న కరీంనగర్ జిల్లా చేగుర్తిలో విజయసారథి జన్మించారు. తల్లి గోపమాంబ, తండ్రి సరసింపాచార్యులు. అమ్మ నుంచే విజయసారథి సంస్కృతం, సంగీతం కూడా నేర్చుకున్నారు. సంస్కృతం చదివితే

లోకి వ్యవహారాలు

ఒంట పట్టపన్న అభిప్రాయాన్ని అబద్ధమని తేలుస్తూ ఆయన నిజాం వ్యతిరేక పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. వామపక్షం వైపు మొగ్గి పోలీసుల దృష్టిలో కూడా పడ్డారు. అమ్మ ఒడిలో సంస్కృతం నేర్చుకుంటున్న తరుణంలోనే తిరుప్పావైని శ్రీప్రథమ్ పేరుతో సంస్కృతంలోకి అనువదించారాయన. అంటే ఏడేళ్ల వయసులో. అది రాగతాళ యుక్తంగా పాడుకొనడానికి అనువుగా ఆయన రాసుకున్నారు. బాసరలో వాగ్గేవిని స్తుతిస్తూ రాసిన శ్లోకం శ్రీవిశ్వేశ్వర సంస్కృతాంధ్ర కళాశాలకు ప్రార్థన గీతమైంది. అలాగే వేదాలలోని సూక్త ప్రక్రియను వర్తమాన సమాజ చిత్రణకు ఉపయోగించారాయన. సంస్కృత వసు చరిత్ర సమీక్ష, న్యాయ వైశేషికాలు, సాంఖ్యయోగాలు వంటి రచనలు ఆయన చేశారు. దేవభాషలో ఆయన శతాధిక గ్రంథకర్త. పదహారు సంవత్సరాల ప్రాయంలో విశాదలహరి, శబరి పరివేదనం, వంటి ఖండకావ్యాలను వెలయించారు. నాలుగున్నర దశాబ్దాల పాటు అధ్యాపక వృత్తిలో ఉండి ఎందరికో సంస్కృత భాషాభిక్ష పెట్టారు. ఆయన తనకు ఇష్టమైన కవి బాణభట్టు అని, ఆయన రాసిన 'కాదంబరి' అభిమాన గ్రంథమని ఒక ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు. అరవై శ్లోకాల విజయసారథి స్వీయరచన 'భారత భారతి' సామాజిక పోకడల మీద వ్యాఖ్యానం. సుప్రభాతాలు, స్తోత్రాలు, భక్తి రచనలు, విమర్శ, అధిక్షేప కవితవ్వం అన్నీ కలిపి 150 వరకు రచనలు ఉన్నాయి. భాషను నేర్వడమే కాదు, దానిని ఆరాధించిన రసజ్ఞుడు విజయసారథి.

నియంత్రించకపోతే తప్పదు భారీమూల్యం!

ప్రపంచవ్యాప్తంగా సముద్రాలలో చాలా పెద్ద మొత్తంలో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు డంప్ చేయడం పర్యావరణవేత్తలను విస్తుపోయేలా చేస్తోంది. భూగోళంలో మూడింట రెండు వంతులు సముద్రమే. అంటే మూడింట రెండు వంతుల భూగోళం మనకి తెలియకుండానే ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలతో నిండిపోతోంది. మానవ తప్పిదాల వల్ల పర్యావరణపరంగానే కాదు, ఆర్థికంగా, ఆరోగ్యపరంగా ఇంకా అనేక రకాలుగా మానవజాతి భవిష్యత్తులో భారీ మూల్యాన్ని చెల్లించాల్సిన ఉపద్రవం ఎంతో దూరంలో లేదని పర్యావరణ నిపుణులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

మనం ఇవాళ ఏ దశకు వచ్చామంటే, పర్యావరణపరమైన ఎలాంటి ఉపద్రవాన్ని కూడా తప్పించుకోవడం మనకి అసాధ్యం. ఒక సామాన్య వ్యక్తి కూడా ఉపేక్షించి ఊరుకోలేనంతగా సముద్రాలలో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు పేరుకుపోయాయి. 'ఆగ్నేయ ఆసియాలోని బాలి దేశంలోను, లాటిన్ అమెరికాలోని కరీబియన్ సముద్రతీరంలోను పెద్ద ఎత్తున ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు డంప్ చేశారు. సాగరతీరాల వద్ద ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు డంప్ చేయడం వల్ల ప్రకృతి ఉత్పాతాలు సంభవించిన సంఘటనలు శ్రీలంకలో చోటుచేసు కుంటున్నాయి" అని Dr. Malcolm Hudson అంటారు. ఈయన ఇంగ్లండులోని Southampton Universityలో ఎన్విరాన్మెంటల్ సైన్సెస్ విభాగంలో అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్గా పనిచేస్తున్నారు.

ప్రతి ఏటా 80 లక్షల టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు సముద్రంలో డంప్ చేస్తున్నారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఐదు కోట్లకుపైగా మైక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు సముద్రాలలో పేరుకుపోయాయి. ఒక్క పసిఫిక్ మహా సముద్రంలోనే

లక్షా ఎనభై వేల కోట్లకు పైగా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు డంప్ చేశారు. దీనినే 'The Great Pacific Garbage Patch' అని వ్యవహరిస్తారు. 6 లక్షల 17 వేల చదరపు మైళ్ల మేరకు ఇక్కడ ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు పేరుకుపోయాయి. ఇది ఫ్రాన్స్ వైశాల్యం కన్నా మూడు రెట్లు పెద్దది. ప్రపంచ పర్యావరణవేత్తలను కలవరపెడుతున్న అతి భయంకరమైన సమస్య ఈ The Great Pacific Garbage Patch. 'ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సముద్రాలలో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల డంపింగ్ ఇలాగే కొనసాగితే 2050 వచ్చేనాటికి సముద్ర జలాలలో చేపల కన్నా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల ఐరువే అధికంగా ఉంటుంది.' అని ఐక్యరాజ్య సమితి కోసం Ellen MacArthur Foundation రూపొందించిన నివేదిక పేర్కొంటోంది.

పెద్ద ఎత్తున డంప్ చేస్తున్న ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు సాగర జీవాల మనుగడపై దుప్రభావాన్నే చూప నున్నాయి. చిన్నా పెద్దా సాగర జీవాలన్నీ మెత్తగా ఉండే ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఆహారమనుకొని మింగేస్తు న్నాయి. ఫలితంగా ఆ వ్యర్థాలు అరగక, వాటి పొట్టల్లో చిక్కుకొని చనిపోతున్నాయి. అంతేకాదు, ఎన్నో సముద్ర పక్షులు కూడా ఆహారమనుకొని సముద్రంపై తేలియాడే ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను తిని మృత్యువాత పడుతున్నాయి. ఆస్ట్రేలియాలోని లార్డ్ హావ్ ద్వీపంలోని ప్రతి పక్షి పొట్టలోను ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు పేరుకున్నాయని టాస్మానియా యూనివర్సిటీకి చెందిన జెస్సీఫర్ లావెర్స్ అంటారు. ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల వల్ల ప్రపంచవ్యాప్తంగా సాగరతీర ప్రాంతాలు

కలుషితం కావడం ఒక్కటే సమస్య కాదు. ఈ కాలుష్యం తీరప్రాంతాల జనజీవనంతో పాటు ఆయా దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థలపైన కూడా తీవ్ర ప్రభావం చూపిస్తోంది.

'తీరప్రాంతాలు కలుషితం అవుతుండడం వల్ల ప్రతి ఏటా 13 వందల కోట్ల డాలర్ల విలువైన ప్రకృతి వనరులను మనం నష్టపోతున్నాం. తీరప్రాంతాలను శుభ్రం చెయ్యాలన్నా అక్కడి చెత్తను మరో చోట వేయాలన్నా కూడా పెద్ద మొత్తంలో ధనాన్ని వెచ్చించాల్సి ఉంటుంది. ఒక్క ఆసియా-పసిఫిక్ తీర ప్రాంతాలలోనే వివిధ పరిశ్రమలపై ఈ కాలుష్య భారం సగటున ఏడాదికి 117 కోట్ల డాలర్లు పడుతోంది' అని World Finance అనే ఆన్లైన్ త్రైమాసిక పత్రికకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో Judith Schäli అన్నారు. ఈమె World Trade Institute లో పనిచేస్తున్నారు.

ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల వల్ల సముద్రంలోని ఆరోగ్యకర వాతావరణం దెబ్బతింటోంది. ఇది అక్కడి మత్స్య సంపదను నష్టపరుస్తోంది. ఇది మత్స్య పరిశ్రమలకు పెద్ద దెబ్బ. దీని ప్రభావం ఆయా దేశాల ఆర్థిక వ్యవస్థ లపై తప్పక ఉంటుంది. సముద్రంలో తేలియాడే ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల వల్ల చేపలు పట్టడానికి వెళ్లే పడవల యంత్రాలు దెబ్బతింటున్నాయి. ఆ పడవలకు మరమ్మత్తులు చేయించడం, లేదా వాటి స్థానంలో కొత్త యంత్రాలను, పడవలను కొనడం చాలా ఖర్చుతో కూడిన పని. ఇక పెద్ద పడవల విషయానికి వస్తే ఎప్పటికప్పుడు వాటి ప్రొపెల్లర్లలో చిక్కుకున్న

ప్రొ. దుర్గిరాల రాజకీశర్
8008264690

ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను తొలగించడం, చేపలు పట్టడానికి ఉపయోగించే వలలను శుభ్రం చేయడం అదనపు వ్యయభారాన్నే కలిగిస్తాయి. సముద్ర కాలుష్యం వల్ల పెద్ద సంఖ్యలో చేపలు చనిపోతుండడం మత్స్య పరిశ్రమకు భారీ నష్టాన్నే కలిగిస్తోంది. దొరికిన చేపలు కూడా చిక్కిపోయి, అనారోగ్యంతో ఉంటున్నాయి. అంటే కలుషిత సముద్ర జలాలు చేపల ఉనికిని దెబ్బతీస్తూ మత్స్య పరిశ్రమకు నష్టం కలిగిస్తున్నాయన్నమాట.

మత్స్య పరిశ్రమ తరువాత ప్రపంచంలో తీర ప్రాంత కాలుష్యం వల్ల నష్టాలకు గురవుతున్న మరో పరిశ్రమ పర్యాటకం. కాస్తంత విరామం దొరికితే చాలు ఎవరైనా వెళ్లాలనుకునే ప్రదేశం 'బీచ్'. అందుకనే పలుదేశాల్లో సాగరతీర నగరాలలో సముద్రానికి అభిముఖంగా పెద్ద పెద్ద హోటళ్లు వెలిసాయి కూడా. కానీ ఇటీవలి సంవత్సరాలలో సాగరతీరాలలో ఎంతగా చెత్త పేరుకుపోతోందంటే ఆ ప్రదేశాలను ఒకసారి సందర్శించడానికి వచ్చేవారు ఇక మళ్లీ ఆ ప్రాంతాలలో అడుగుపెట్టడంలేదు. కరీబియన్ దీవులలోను, థాయిలాండ్‌లోని సాగర తీరాలలోను ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు కుప్పలు కుప్పలుగా పేరుకుపోయి అక్కడ అడుగు పెట్టడమే దుర్భరం అన్నట్లు తయారయ్యింది పరిస్థితి. ఇక కొత్త ప్రదేశాలకు వెళ్లిన మధురానుభూతి పర్యాటకులకు ఏముంటుంది? ఇది పర్యాటక పరిశ్రమలను ఆర్థికంగా దెబ్బతీస్తోంది. దక్షిణ కొరియాలోని సాగరతీరాలను సందర్శించేవారి సంఖ్య 2010 కన్నా 2011లో ఐదు లక్షలు తగ్గింది. దీని వల్ల ఆ దేశానికి 2011లో 3కోట్ల 40 లక్షల డాలర్ల నష్టం వాటిల్లింది.

నదులు, సరస్సుల వలె సముద్రాలు ఏ ఒక్క దేశానికో పరిమితం కావు. అవి భూగోళమంతా విస్తరించి వివిధ దేశాలను, ఖండాలను అనుసంధానం చేస్తుంటాయి. సాగర జలాలపైన, వనరులపైన అన్ని దేశాలకూ భాగస్వామ్యం ఉంది. వచ్చిన ఇబ్బంది ఏమిటంటే ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు సముద్రంలో డంప్ చేసినా సరే ఆ వ్యర్థాలు

సముద్ర జలాలపై తేలుతూ సుదూర దేశాలకు కూడా కొట్టుకొని పోతుంటాయి. తీరప్రాంత పర్యాటకం మీద, మత్స్య పరిశ్రమ మీద ఆధారపడిన ఆర్థిక వ్యవస్థలు కలిగిన దేశాలకు ఈ ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం వల్ల ఎక్కువగా నష్టం వాటిల్లుతోంది. కేవలం తీర ప్రాంతాలలోని నగరాలలోని పరిశ్రమల వల్లనే కాదు, అక్కడి ప్రభుత్వాలు, స్థానిక సంస్థలు తగిన శ్రద్ధ వహించకపోవడం వల్ల, ప్రజలలో అవగాహనలేమి వల్ల కూడా సముద్ర జలాలు కలుషితమవుతున్నాయి.

అయితే సాగరతీరాలలోను, సముద్రంలోను పేరుకుపోతున్న ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల గురించి ఇప్పటి దాకా మనకు తెలిసింది సగమే. మనకి తెలియని మరో సగం ఉంది. అది మైక్రోప్లాస్టిక్ గురించి. ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు శిథిలం కావడం వల్ల కాని లేదా కాన్పాటిక్ పరిశ్రమలు తమ ఉత్పత్తులలో వాడే రసాయనాల వల్ల గానీ 'మైక్రో వ్యర్థాలు' ఉత్పన్నమవుతాయి. ఈ మైక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలే వర్ష జలాల వడపోతకు చిక్కవు, పైగా సాగర జలాలకు ఏవిధంగానూ పూర్ణలేని నష్టాన్ని కలుగజేస్తున్నాయి. ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు రెండు రకాలు. అవి మేక్రోప్లాస్టిక్, మైక్రోప్లాస్టిక్. మేక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు కంటికి కనిపించేవి. వాటిని తొలగించడం, రీసైకింగ్ చేయడం కష్టమైనా పనే కాని అసాధ్యం కాదు. అదే మైక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల విషయానికి వస్తే అవి కంటికి కనపడని అతి సూక్ష్మమైనవి. మైక్రోస్కోపిక్ వడపోతకు కూడా ఇవి అందవు. అందువల్ల వీటివల్ల వచ్చే దుష్పరిణామాలను కూడా మన గుర్తించలేం. ఊహించలేం. మేక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు పెరిగే కొద్దీ అందుకు ఎన్నో రెట్లుగా మైక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల దుష్పరిణామాలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి కూడా. ప్రతిరోజూ అన్ని రకాల సాగరజీవాల పొట్టలలోకి చేరడమే కాదు, వాటి శరీరమంతా మైక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు వ్యాపిస్తున్నాయి. ఈ వ్యర్థాలు చివరికి ఆ జీవాలను ఆహారంగా తీసుకుంటున్న మనుషుల పొట్టలలోకి చేరి, తరువాత వారి శరీరంలోకి వ్యాపిస్తున్నాయి. ఈ వ్యర్థాలనుండి వెలువడే రసాయనాలు విషపూరిత

మైనవి. వీటికి రంగు, వాసన ఉండవు. వీటి కారణంగా సాగరతీర ప్రాంతాలకు, సాగర జీవాలకు, మానవుల ఆరోగ్యానికి ఎలాంటి ఇబ్బందులు వస్తాయన్న విషయమై విస్తృత స్థాయిలో పరిశోధనలు జరగవలసి ఉంది. మైక్రోప్లాస్టిక్ వల్ల ఉత్పన్నమవుతున్న సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకుని కాన్పాటిక్ పరిశ్రమలు మైక్రోబీడ్స్ ఉపయోగించరాదంటూ జనవరి 2018లో ఇంగ్లాండ్ ఒక చట్టం చేసింది. అయితే సమస్య ఇక్కడితో ఆగిపోలేదు. ఇంగ్లండ్‌లోని కాన్పాటిక్ పరిశ్రమలే కాదు, ఇతర దేశాలలోని కాన్పాటిక్ పరిశ్రమలు, ఇతర పరిశ్రమల నుండి కూడా మైక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు వెలువడుతున్నాయి. వాటన్నింటిపైన దృష్టి పెట్టినప్పుడే మైక్రోప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలపై కొంతైనా నియంత్రణ సాధ్యమవుతుంది.

Boomy McBoomface

ఇప్పటికే భూమిలోనూ, సముద్రాలలోనూ, ఇతర జల వనరులలోనూ అనేక రకాలుగా పేరుకుపోయిన ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను తొలగించే పనులు ముమ్మరంగా మొదలయ్యాయి. ఎంత పెద్ద మొత్తంలో నిధులు వెచ్చించినా, ఉద్దేశం మంచిదే అయినా సరే ఈ పనులన్నీ కొంతమంది స్వచ్ఛంద కార్యకర్తలు సాగరతీరాలలో ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఏరివేయడం, మరికొన్ని ఇతర కార్యక్రమాలకే పరిమితమై ఉంటాయి. డచ్ దేశస్థుడైన బోయన్ స్లాట్ ఒక విన్నూత్నమైన కార్యక్రమాన్ని మొదలుపెట్టాడు. పసిఫిక్ మహాసముద్రంలో లక్షల టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు పేరుకుపోయాయి. (ది గ్రేట్ పసిఫిక్ గార్బేజ్ పాచ్). స్లాట్ స్థాపించిన సంస్థ మే 11, 2017న పసిఫిక్ మహాసముద్రంలో పేరుకుపోయిన వ్యర్థాలను వెలికితీసి రీసైకింగ్ చెయ్యడానికి పెద్దయెత్తున చర్యలను చేపట్టింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని వారు 'Boomy McBoomface' అని పిలుచుకుంటారు. రాబోయే ఐదేళ్లలో నలభై వేల మెట్రిక్ టన్నుల ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను పసిఫిక్ సముద్రం నుండి వెలికి తీయాలని బోయన్ స్లాట్ సంస్థ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

సాగరగర్భంలో ఎక్కడెక్కడ ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలు భారీగా పేరుకుపోయాయో అక్కడ సాగర జీవాల మనుగడకు పెద్ద ముప్పు ఉంది. కాబట్టి సముద్రాలలో

పేరుకుపోయిన ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను వెలికితీయాలన్న ఆలోచన, ప్రయత్నమూ అందరూ అహ్వానించాల్సిన విషయమే. అయితే ఇక్కడ మరో సమస్య తలెత్తుతోంది. అదేమిటంటే అంత శ్రమ పడి సముద్రంలో టన్నుల కొద్దీ పేరుకుపోయిన ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను ఒడ్డుకు తెచ్చి ఏం చేస్తారు? ఆ వ్యర్థాల నిర్వహణ విషయంలో ఎలాంటి ప్రణాళికలు ఉన్నాయి? అదే సమయంలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా కొత్త కొత్త ప్లాస్టిక్ ఉత్పత్తులు, వాటి నుండి ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలూ వెలువడుతున్నాయి. చూస్తుంటే ఇది చాలా సంక్లిష్టమైన వ్యవహారమే!

బాధ్యత అందరిదీ!

ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాలను కొన్ని దేశాలు పెద్ద మొత్తంలో, మరి కొన్ని దేశాలు తక్కువగా సముద్రాలలో డంప్ చేస్తుండవచ్చు. కానీ ప్రపంచవ్యాప్తంగా సాగరతీర నగరాలన్నీ ఈ ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం వల్ల ఒకే రీతిలో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నాయి. ఈ కాలుష్యం పట్ల ఏమాత్రం ప్రమేయం లేని దేశాల ప్రజలు కూడా అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. నేడు ప్రపంచాన్ని ఆవరించిన ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం భవిష్యత్తు పట్ల భయాందోళనలు కలిగిస్తున్నది. ఈ సమస్య మరింత తీవ్రతరం కాకుండా తత్పర చర్యలు చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతి ఒక్కరూ ప్లాస్టిక్ వస్తువుల వినియోగం విషయంలో విజ్ఞత చూపాలి. ప్లాస్టిక్ అంటేనే అదేదో పెనుభూతం, దాని ఉత్పత్తిని నిలిపివేయాలి అంటూ ఆవేశపడిపోవడంలో అర్థం లేదు. పర్యావరణానికి నష్టం కలిగించని రీతిలో ప్లాస్టిక్ వస్తువులను వినియోగించడం, వాటి వ్యర్థాలను తగిన పద్ధతిలో రీసైకింగ్ చేయడంపై మనం శ్రద్ధ చూపాలి. ఒకసారి వాడి పారేసే ప్లాస్టిక్ వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయడం కాకుండా, మళ్లీ మళ్లీ వాడుకునేలా దీర్ఘకాలం మన్నే విధంగా ప్లాస్టిక్ వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయడంపై దృష్టి పెట్టడం ద్వారా పర్యావరణ కాలుష్యాన్ని కొంత వరకూ నివారించవచ్చు.

ప్లాస్టిక్ వస్తువుల మార్కెట్లో ప్రమేయం ఉన్న వ్యాపార సంస్థలు కన్యూమర్ వస్తువుల ఉత్పత్తి, వాటి వినిమయం విషయంలో వినియోగదారుల ఆలోచనా ధోరణిని తమకు అనుకూలంగా మలచుకుంటున్నాయి. ఇందుకోసం ఆ సంస్థలు ఎంచుకున్న మార్గం ఎలక్ట్రానిక్, సోఫల్ మీడియాలు, పత్రికల ద్వారా పెద్ద ఎత్తున అదరగొట్టేసే వ్యాపార ప్రకటనలు. వివిధ ఉత్పత్తులను ఆ ప్రకటనలలో అందమైన ప్లాస్టిక్ ప్యాకింగ్ లలో చూపించే పద్ధతి వినియోగదారుని ఆలోచనలను మరోవైపు మరలకుండా కట్టిపడేస్తున్నాయి. అసలు వినియోగదారుడు అవసరం ఉన్నా లేకపోయినా సరే ఏ వస్తువులు కొనాలన్న విషయాన్ని ఈ వ్యాపార ప్రకటనలే నిర్దేశిస్తున్నాయి. ఫలితంగా సగటు వినియోగదారుడు

ప్రపంచవ్యాప్తంగా సాగరతీర నగరాలన్నీ ఈ ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం వల్ల ఒకే రీతిలో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నాయి. ఈ కాలుష్యం పట్ల ఏమాత్రం ప్రమేయం లేని దేశాల ప్రజలు కూడా అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. నేడు ప్రపంచాన్ని ఆవరించిన ప్లాస్టిక్ కాలుష్యం భవిష్యత్తు పట్ల భయాందోళనలు కలిగిస్తున్నది.

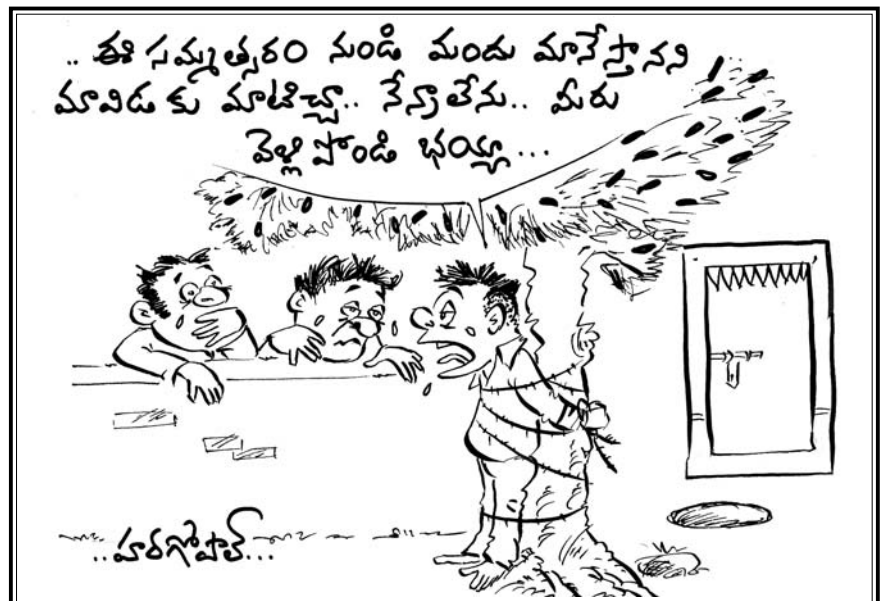

తాను ప్రకటనలలో చూస్తున్న వస్తువును స్వంతం చేసుకోవడంపై దృష్టి పెడుతున్నాడే కాని, దాని ప్లాస్టిక్ ప్యాకింగ్ ని బయట పారేయడం వల్ల పర్యావరణం కలుషితమవుతోందన్న విషయమే ఎవరికీ పట్టడం లేదు. ఫలితం- ఎక్కడ చూసినా ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల డంపింగ్! డంపింగ్! డంపింగ్! ఇది నివారించాలంటే వివిధ వ్యాపార సంస్థలు తమ వ్యాపార ప్రకటనల ధోరణిలో సమూలమైన మార్పులను తీసుకురావాలి. పరిశ్రమలు కూడా ఒకసారి లేదా చాలా కొద్ది కాలమే వాడి అవతల పారేసే ప్లాస్టిక్ వస్తువుల ఉత్పత్తిని పూర్తిగా నిలిపి వేయాలి. అంతేకాదు, నేడు మార్కెట్లో అసలు వస్తువు కంటే దానికి చుట్టే ప్యాకింగ్ ఎక్కువై పోయింది. అంటే వినిమయం కన్నా వ్యర్థాలుగా బయట పారేసే వస్తువులే ఎక్కువవుతున్నాయి. దీనివల్ల బయట డంప్ అయ్యే ప్లాస్టిక్ చెత్త అనూహ్యంగా పెరిగిపోతోంది. రీసైకింగ్ చెయ్యడానికి వీలయ్యే, లేదా సహజంగా భూమిలో కలిసిపోయే (బయోడిగ్రేడబుల్) వాటిని వస్తువుల ప్యాకింగులకు ఉపయోగించడం ఈ సమస్యకు కొంత వరకు పరిష్కారం కాగలదు.

పర్యావరణంలో ప్లాస్టిక్ కాలుష్యాన్ని నివారించేందుకు సాంకేతికపరమైన పరిష్కారాలను కనుగొనే దిశలో పరిశోధనలను ప్రోత్సహించేందుకు కార్పొరేట్ సంస్థలు ముందుకు రావాలి. వస్త్ర పరిశ్రమలు, వాహనాల టైర్లను తయారుచేసే కంపెనీలు, ఇంకా

ఇతర పరిశ్రమలు తమ ఉత్పత్తులలో సింథటిక్ ఫైబర్ కాకుండా బయోడిగ్రేడబుల్ ఫైబర్ ఉపయోగించి దీర్ఘకాలం మన్నే ఉత్పత్తులను తయారు చేయాలి. ప్లాస్టిక్ తో తయారైన ఒకసారి వాడి పారేసే డిస్పోజబుల్ సీసాలు, సిరెంజిలు వంటి వాటిని సముద్ర తీరాలలో ఎవరూ డంప్ చెయ్యకుండా నిషేధం విధించాలి. ప్లాస్టిక్ వ్యర్థాల వల్ల పర్యావరణం ఎలా దెబ్బ తింటోందో సమాజంలో అవగాహన కలిగించేందుకు స్వచ్ఛంద సంస్థలు ముందుకు రావాలి. సాగరతీర ప్రాంతాలలో ప్లాస్టిక్ కాలుష్యాన్ని నివారించేందుకు ఆయా దేశాల ప్రభుత్వాలు కఠిన చట్టాలను చేయాలి. ఒకటి లేదా రెండు సార్లు వాడిన వస్తువులను అవతల పారేయడం నేటి సమాజం ఆధునిక జీవితానికి సూచికగా భావిస్తోంది. ఈ ధోరణి తప్పు. ఎందుకంటే దీనివల్ల ఒకపక్క పెద్ద ఎత్తున ప్రకృతి వనరులు నాశనమవడమే కాదు, మరోపక్క అడ్డా అదుపూ లేకుండా కొనసాగుతున్న వ్యర్థ పదార్థాల వినర్షన పర్యావరణాన్ని దెబ్బ తీస్తున్నాయి.

‘వస్త్ర వినిమయం - వ్యర్థ వినర్షన’ విషయంలో మన ఆలోచనల్లోనే సమూలమైన మార్పు రావాలి. లేకపోతే భావితరాల వారికి వనరులు లేని, కలుషితమైపోయిన ప్రకృతిని వారసత్వంగా మిగిల్చిన వారమవుతాం. కాలుష్యానికి మానవాళి చెల్లించబోయే భారీ మూల్యం ఇదే.

నిర్మల్ జిల్లా, భైంసా..తాజాగా ఈ సంక్రాంతి సమయంలో వార్తలలోకి వచ్చి ఉండవచ్చు. కానీ ఈ పట్టణం ఏదో ఒక కారణంగా వార్తల్లో ఉంటుంది. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల ఫలితాలొచ్చాక విజయోత్సాహంతో తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావు అదొక అల్లరి చిల్లర సంఘటన, గల్లీ గొడవ అంటూ కొట్టిపారేశారు. కానీ వెలుగు చూసిన వాస్తవాలు వేరు. దీనితో మరొకసారి భైంసా మీదకు జనం దృష్టి మళ్లించింది. కేసీఆర్ గారూ! అది చిల్లర గొడవ కాదు, ముస్లింలు పెట్టిన మతచిచ్చు అని గొంతు పగిలేటట్లు చెప్పాలని నేడు చాలామంది కోరుకుంటున్నారు.

చాలా గ్రామాలలో మైనార్టీలు ఉన్నట్టే, భైంసాలో కూడా ఉన్నారు. వారిని మైనార్టీలు అనాలా! రాజ్యాంగం ఆదేశం ప్రకారం అనాలి గానీ, అక్కడ వారి జనాభా 48 శాతానికి చేరింది. హిందూ జనాభా 52 శాతం. హిందువులు పార్టీల మధ్య విడిపోయారు. ముస్లింలు ఒక్కటై రాజకీయం చేస్తారు. ఈ ద్రామాలో వారిదే పైచేయి. కాబట్టి భైంసాను గమనిస్తే భారతదేశ పరిస్థితిని అద్దంలో చూస్తున్నట్టుగా ఉంటుంది. జనవరి 12వ తేదీ రాత్రి ఇక్కడి హిందూ కుటుంబాలపై దాడి జరిగింది. ఇంట్లు దగ్ధమై, పోలీసులు కూడా రక్షించరని నిర్ధారించుకున్న తరువాత చాలా కుటుంబాలు కట్టుబట్టలతో వెళ్లిపోయాయి. ఘర్షణ నివారణకు చేసిన యత్నాలు కూడా విఫలమయ్యాక ఇది జరిగింది.

అప్పుడు ముస్లింపల్ ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడలేదు. ఫలితాలొచ్చాక విజయోత్సాహంతో కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావుగారు తేల్చినదేమిటి? అదొక చిన్న గొడవ. కానీ వాస్తవాలు వేరు. మీడియాలో అంతంతమాత్రంగా వెలువడిన సమాచారమే బీభత్సంగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రి మాటల్లో నిజమెంతో తెలుసుకుని వాస్తవాలను వెలుగులోకి తెచ్చేందుకు 'తెలంగాణ జర్నలిస్టు యూనియన్' ఆధ్వర్యంలో పదిమంది బృందం 'ఫ్యాక్ట్ ఫైండింగ్' కోసం భైంసాలో పర్యటించింది. ఇందుకు భైంసా జర్నలిస్టులు, జె.జె.యు నిర్మల్ జిల్లా కమిటీ సహకరించారు.

వాస్తవాలు చెప్పకపోతే సీఎం చెప్పిన అబద్ధాలనే

జర్నలిస్టు సిద్ధా

చిన్న గొడవ కాదు..

తెలంగాణ జర్నలిస్టు యూనియన్ నిజ నిర్ధార

ప్రజలు నమ్మే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి బయట పెట్టాలి.

ఘటన జరిగిన 16వ రోజున సందర్శించినా అక్కడ ఇంకా భయం జాడ స్పష్టంగా ఉంది. కట్టుబట్టలతో, పిల్లా జెల్లాతో ఇంట్లు విడిచిపోయిన హిందువుల పరిస్థితి దారుణం. ఫ్యాక్ట్ ఫైండింగ్ లో గుర్తించిన అంశాలను మీ ముందు ఉంచుతాను.

భైంసా జనాభా 50,000. 52% పురుషులు, 48% స్త్రీలు, 48% ముస్లింలు, 52% ఇతరులు. హిందూ యువకులు, ఉపాధి కోసం మహారాష్ట్రకు వలస వెళుతుంటారు. మహారాష్ట్ర నుంచి మైనార్టీ (ముస్లిం) కుటుంబాలు భైంసాకు వచ్చి స్థిరపడుతుంటాయి. అలా వారి సంఖ్య పెరుగుతూ, అక్కడి స్థానికుల సంఖ్య తగ్గుతూ వస్తున్నది. అలా వచ్చిన వ్యక్తులు ఇప్పుడు ప్రజా ప్రతినిధులుగా ఎన్నికయ్యారు. వారికి బయటి నుంచి సహకారం కూడా భారీగానే లభిస్తుంది.

బాధితులు చాలామంది చెప్పినది- ముస్లింపల్ ఎన్నికల కోసమే, కేవలం రెండు కౌన్సిలర్ సీట్లను గెలుచుకోవడానికే ఈ గొడవలు సృష్టించారు. హిందువులను భీతావహాలను చేసి ఆ స్థానాలు గెలిచేందుకు ఒక పథకం ప్రకారం గొడవ ఆరంభించారు.

కోర్టా గల్లీ

ఈ గల్లీలో అంతా రెక్కాడితే కాని డొక్కాడని పేదలు, కూలీలు, బలహీన వర్గాలు వారు నివసిస్తున్నారు. ఈ గల్లీని ఆనుకునే కొన్ని ముస్లిం కుటుంబాలకు చెందిన భారీ భవనాలు, పెద్ద మజిలీలు ఉన్నాయి. ఇక్కడే గొడవ మొదలయింది. ఓ యువకుడు బైక్ సైలెన్సర్ తీసివేసి చక్కర్లు కొడుతుండటంతో కొందరు ప్రశ్నించడమే నేరమైంది. అతడు మరెంతో మందితో వచ్చి వేగంగా బండ్లు నడపించాడు. గల్లీ వారు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. పోలీసులు పట్టించుకోలేదు. ఆ తర్వాత మరెంతో మంది యువకులు వచ్చి గొడవకు దిగారు. పెద్దలు మాట్లాడి పంపించివేశారు. ఇది సాయంత్రం జరిగింది. అంతా సద్దుమణిగింది అనుకున్నారు. కాని పథకం పన్నిన ముప్పులు ఎప్పటి నుంచో గొడవలకు సిద్ధంగా ఉన్న సంగతి అప్పుడు అర్థమైంది. రాత్రి 9 గంటల ప్రాంతంలో కొందరు యువకులు గల్లీలోకి వచ్చి ఇంట్ల ముందున్న బైకెలను పడేసి, దర్వాజలు పగులకొట్టి హల్చల్

సృష్టించారు. ఆడవాళ్లు ఇంట్లలోకి వెళ్లి తలుపులు వేసుకొన్నారు. తెల్లవారితే సంక్రాంతి. అప్పుడే మరోచెప్పు నుంచి పెద్దపెద్ద బండరాళ్లు ఇండ్లపై పడటం ప్రారంభమయ్యింది. పెంకులు పగిలి పోయాయి. కిటికీలు పగిలి పోయాయి. మరో పదినిమిషాల్లోనే పక్కనే ఉన్న మజిలీ నుంచి పెట్రోల్ బాంబులు పడ్డాయి. క్షణాల్లోనే ఆ గల్లీ అంతా మంటలు వ్యాపించాయి. పిల్లాపాపలను తీసుకొని కట్టుబట్టలతో వెళ్లకపోతే అందులోనే కాలి బూడిదయ్యేవారు. దేవతా విగ్రహాలను మంటల్లో వేశారు. కాలికిందవేసి తొక్కారు. అసభ్య పదజాలంతో దూషించారు. మహిళలను చీరపట్టి లాగారు. చేతుల్లో పెద్ద పెద్ద కత్తులు, కర్రలు పట్టుకొని దాడి కొనసాగించారు. దాడి మొదలైన 9 గంటల ప్రాంతంలో సమాచారమిస్తే పోలీసులు తెల్లవారుజామున 3 గంటలకు వచ్చారని స్థానికులు చెప్పారు. బాధితులను రక్షించేందుకు వచ్చిన పోలీసులనే బాధితులు రక్షించాల్సి రావడం చాలా దారుణం. పోలీసులు కూడా గాయపడ్డారు.

మా ఇల్లు కాలపెట్టి మా వోళ్ల మీదనే కేసులా?:

బాధితురాలు జ్యోత్స్న

మసీదుల నుంచి గుంపులుగా జనమొచ్చి మా ఇండ్లపై వడి మమ్ములను బయటకు పంపి కాలపెట్టింద్రు. ఇంట్ల ఉన్న బంగారం, వెండి, పైనలు ఎత్తుక పోయింద్రు, అయితే పోలీసులు మా మీదనే కేసులు పెట్టింద్రు. ఇదెక్కడి న్యాయమో వాల్లకే తెలవాలే. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ భైంసాలో ఎన్నికలు జరిగాయి అంటున్నరు. ఎట్ల జరిగినయో చెప్పండి. మా ఓట్లు తీసి, ఊరై నుంచి మూడువేల మందిని బయటకు పంపించి ఎలక్షన్లు చేస్తరా... ఇది ఎంఐఎం కోసమే చేసింద్రు. పోలీసులు వాల్లు చెప్పినట్లే ఇంటున్నరు. భైంసాలో బతుకుడు కష్టమౌతున్నది. పోలీసుల మీద రాక్షసి కొడుతుంటే వాళ్లను మేమే కాపాడినం. ఇంట్లకు గుంజుకొచ్చి పసుపు రాసినం.

సకీనాల మీద మూత్రం పోసింద్రు.. దేవుల్లను

కిందేసి తొక్కింద్రు: రాధ

తెల్లారితో సంక్రాంతి పండుగ సకీనాలు చేసుకుంటున్నం. ఒక్కసారి ఇల్లు మీద పెద్దరాయి పడ్డది. ఏందని బయటకి వచ్చి చూద్దామనే వరకే ముస్లిం పోరగాళ్లందరు ఇంట్ల జొర్రింద్రు. సకీనాల మీద ఉచ్చపోసింద్రు. దేవునిట్లకు పోయి దేవుని

మత చిచ్చు!

భగవంతుని సంఘం వెల్లడి

ఫోటోలు తెచ్చి కిందేసి తొక్కిండ్లు. వాటిమీద ఉమ్మేసి ఉచ్చు పోసిండ్లు. చెప్పరాని విధంగా బూతుమాటలు తిట్టిండ్లు. భయానికి నేను ఇల్లు వదిలేసి చంటి పిల్లలను తీసుకుని పారిపోయిన తరువాత ఇల్లంతా కాలపెట్టిండ్లు.

నష్టం మాకే.. కేసులు మాపైనే : ఐ. వసంతరావు

12 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటల నుంచి మొదలైన లొల్లి 13వ తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలవరకు సాగింది. పోలీసులను కూడా కొట్టిండ్లు. వారి ముందే 13వ తేదీ మధ్యాహ్నం కూడా ఇండ్లు కాలపెట్టిండ్లు. మా తమ్మునిపైనే కేసుపెట్టి అరెస్టు చేసి జైలుకు పంపిండ్లు. కట్టుబట్టలతోటి బయటకు పోయిన అందరికీ సేవా భారతి వారు సహాయం చేశారు. పోలీసులు మాత్రం మాకేం చేయలేక పోయారు.

ఫైరింగ్ పైపులు కోసేసారు: రాజు

మా ఇల్లును కాలపెడితే ఫైరింగ్ పైపులకు ఫోన్ చేసినం. ఫైరింగ్ పైపులను వచ్చింది కానీ గల్లిలోకి రాకుండా పైదుల్లాఖాన్ అడ్డం పడ్డడు. నేను పోయి పోలీసులకు చెప్పినా లాభం లేదు. ఫైరింగ్ పైపులు కూడా కోసేసిండ్లు. నా ఇల్లు మొత్తం కాలిపోయింది. కానీ ఇప్పటికీ ఏ అధికారి కూడా మాకు జరిగిన నష్టం గురించి మాట్లాడటమే లేదు.

భైంసాను పాకిస్తాన్ చేస్తారా? : భోజవ్వు

భైంసాలో మమ్మలను ఉండనిస్తారా? లేదా? ఈ ప్రభుత్వం పట్టించుకుంటుందా లేదా తెలుస్తలేదు. భైంసాను వాళ్లు రక్తిస్తారా లేకపోతే పాకిస్తాన్ చేస్తారా కేసీఆర్ సారు చెప్పాలే. ఏదో ఒకటి చేస్తే మాకు మేమే రక్షణ కల్పించుకుంటం. ఇట్లనే ఒదిలిపెడతే భైంసా పాకిస్తాన్ అయితది.

సత్తం చెబితే సంతకా?

ఇలా బాధితులతో మాట్లాడి వారి ఆవేదనను ప్రపంచానికి తెలియజేప్పేందుకు తెలంగాణ జర్నలిస్టు యూనియన్ ప్రయత్నించింది. ఫ్యాక్ట్ ఫైండింగ్ కమిటీ వేసి భైంసా వెళ్లం. అక్కడ జరిగిన విషయాలను ప్రపంచానికి తెలియజేప్పాం. మా టీం

సభ్యుడు సీనియర్ జర్నలిస్టు సిద్ధా చెప్పిన విషయాలపై సమాజం స్పందించింది. ఫేస్ బుక్ లో లక్షలమంది ఈ అంశాలను చూశారు. ముఖ్యమంత్రి చెప్పినవన్నీ అబద్ధాలేనని తేలింది. దీంతో సీఎంకు కోపం వచ్చింది. వాస్తవాలు చెప్పిన వారికి సంకెళ్లు వేసేందుకు సిద్ధమయ్యారు. చేతిలో అధికారం.. కీలుబొమ్మల్లాంటి పోలీసులు. వెంటనే సిద్ధా మీద మతకలహాలను రెచ్చగొడుతున్నారంటూ 153 ఏ సెక్షన్ కింద కేసు నమోదు చేశారు. ఈయన భైంసాకు చెందినవాడే. అయితే తెలంగాణ జర్నలిస్టు యూనియన్ ఇలాంటి వాటికి ఎప్పుడూ బెదరదు. సత్యాన్ని చెప్పకుండా ఆగదు. అందులోను ధర్మానికి, దేశానికి నష్టం కలుగుతుందంటే బాధితులకు గొంతుకై, ప్రపంచానికి సత్యాన్ని చెబుతుంది.

సిద్ధాపై కేసు ఎత్తివేయాలి....

జర్నలిస్టు సిద్ధాపై పెట్టిన కేసు ఎత్తివేయాలని తెలంగాణ జర్నలిస్టు యూనియన్ డిమాండ్ చేస్తున్నది. ఈ మేరకు ఉద్యమానికి సన్నద్ధమయింది. సోమవారం (ఫిబ్రవరి 3) ప్రెస్ క్లబ్ లో రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం నిర్వహించింది. ఇందులో సీనియర్ జర్నలిస్టు రాకా సుధాకర్ రావు, నేషనల్ లిస్టు హాట్ ఛానెల్ చీఫ్ ఎడిటర్ సాయి, యస్.ఆర్. టీవి ఎడిటర్, సిద్దిరెడ్డి శ్రీనివాస్, బిజెపి అధికార ప్రతినిధి రాకేశ్

రెడ్డి, నేషనల్ జర్నలిస్టు యూనియన్ జాతీయ కార్యదర్శి సీల్వేరి శ్రీశైలం, టిజేయూ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి బింగిస్వామి, గోపి యాదవ్, కవీలవాయి రవీందర్, సతీష్ కమల్ విశ్వహిందూ పరిషత్ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు రామరాజు, అధికార ప్రతినిధి శశిధర్, భజరంగ్ దత్ కన్వీనర్ సుభాష్ తదితరులు పాల్గొని సిద్ధాపై పెట్టిన కేసును వెంటనే ఎత్తివేయాలని డిమాండ్ చేశారు. లేకపోతే రాబోయే రోజుల్లో పెద్దఎత్తున ఉద్యమానికి సిద్ధం కావాల్సి వస్తుందని హెచ్చరించారు.

ఫ్యాక్ట్ ఫైండింగ్ టీం

హైదరాబాద్ నుంచి టిజేయూ ఆధ్వర్యంలో వెళ్లిన ఫ్యాక్ట్ ఫైండింగ్ టీంలో కప్పర్ ప్రసాదరావు, యస్.ఆర్. టీవి ఎడిటర్ సిద్దిరెడ్డి శ్రీనివాస్ రెడ్డి, టిజేయూ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి బింగిస్వామి, కార్యదర్శి సిద్ధా, నాయకులు గండ్ర సరేందర్, జవ్వాజి శ్రీనివాసరెడ్డి, కొండపాక శశిధర్ రెడ్డి లము వెళ్లగా అక్కడకు నిర్మల్ జిల్లా టిజేయూ టీం సభ్యులు కూడా వచ్చారు. అందరం సేకరించిన వివరాలను సోషల్ మీడియాలో పెట్టి ప్రపంచానికి తెలియజేశాం... దీన్ని టిజేయూ బాధ్యతగా తీసుకుంది.

కప్పర్ ప్రసాదరావు

ప్రెసిడెంట్, తెలంగాణ జర్నలిస్టు యూనియన్

అసలు ఎందుకు వెళ్లాల్సి వచ్చింది.... సీఎం కేసీఆర్ భైంసాలో ఏమీ జరగలేదని చెప్పడం వల్లే జరిగిన వాస్తవాలను చెప్పేందుకు భైంసాకు వెళ్లాల్సి వచ్చింది. ఒక వేళ రెచ్చగొట్టే విషయంపై కేసు పెట్టవలసి వస్తే ముందుగా కేసీఆర్ పైనే పెట్టాలి. ఆయన అబద్ధాలు చెప్పకపోతే మాకు వెళ్లాల్సిన అవసరం వచ్చి ఉండేది కాదు.

భైంసాలో మొత్తం 47 కుటుంబాలకు నష్టం జరిగింది. ఇండ్లు కాలిపోయాయి. వాహనాలు దగ్ధమయ్యాయి. ఇంట్లోని బంగారం, వెండి, ఇతర

వస్తువులు ఎత్తుకు పోయారు. ఇంత జరిగినా అక్కడేం జరగలేదు సీఎం గారు చెప్పడం చూస్తుంటే ఆయన ఎంతవెంటనే వెనకేసుకు వస్తున్నట్లు స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది.

ఇది సీఎంపై కోపమే...

ఈ ఘటనకు మూలకారణం సీఎంపై కోపమే. ముందురోజు నిర్మల్ పట్టణం సమీపంలోని లోలాంలో జరిగిన ముస్లిం సభలో సీఎం గురించి రెచ్చగొట్టే మాటలు మాట్లాడారు. అక్కడి నుంచి నేరుగా భైంసాకు వచ్చిన అల్లరిమూకలతో ఈ విధ్వంసానికి పాల్పడ్డాయి. సీఎం డౌన్ డౌన్ అనుకుంటూ నిరాదాలిచ్చారు. హిందూ వ్యతిరేక నిరాదాలిచ్చారు. తమ జోలికొస్తే ఇలాంటి ఎన్నో సంఘటనలు జరుగుతాయని హెచ్చరించారు. అయినా పోలీసులు ఇది ఇరువర్గాల గొడవగానే చూపిస్తున్నారు. ఇది ఇరువర్గాల గొడవ కాదు. హిందువులపై పథకం ప్రకారం జరిగిన దాడి. 'భైంసాను పాకిస్తాన్ చేస్తారా?' అంటూ భోజవ్వు వేసిన ప్రశ్న గురించి ముఖ్యమంత్రితో పాటు, సెక్యూరిటీస్టులు కూడా ఆలోచించాలి. ★

తానాజీ ఒక వీరహనుమాన్.

శ్రీరామునికి నమ్మిన బంటులా శివాజీకి మహామంత్రి. తానాజీకి 'హైందవ స్వరాజ్యమే' ప్రధానం. తర్వాత కుటుంబం. అటువంటి ధర్మరక్షకుడి వీరగాథ ఆధారంగా ఇటీవల అజయ్ దేవగన్ కథానాయకుడిగా హిందీలో తెరకెక్కిన ఈ చిత్రం మంచి పేరు తెచ్చుకుంది. అయితే తానాజీ జీవితం ఒక తెరపైనే చూసేసేంత చిన్నది కాదు. ఆయన జీవితం హిందువులకు ఒక ఆదర్శం. ఆయన దేశభక్తికి నిలువెత్తు నిదర్శనం. కదనరంగంలో తొడకొట్టి బరిలోకి దిగి విచ్చుకత్తులతో విద్రోహుల శిరచ్ఛేదనం గావించిన ధీరోదాత్త ఆయన. వీర శివాజీ కనుసైగలతో ఖడ్గాన్ని చేతబూని రణరంగంలో ఓ ఆట ఆడుకున్న కొదమ సింహం తానాజీ.

దేశభక్తికి నిలువెత్తు

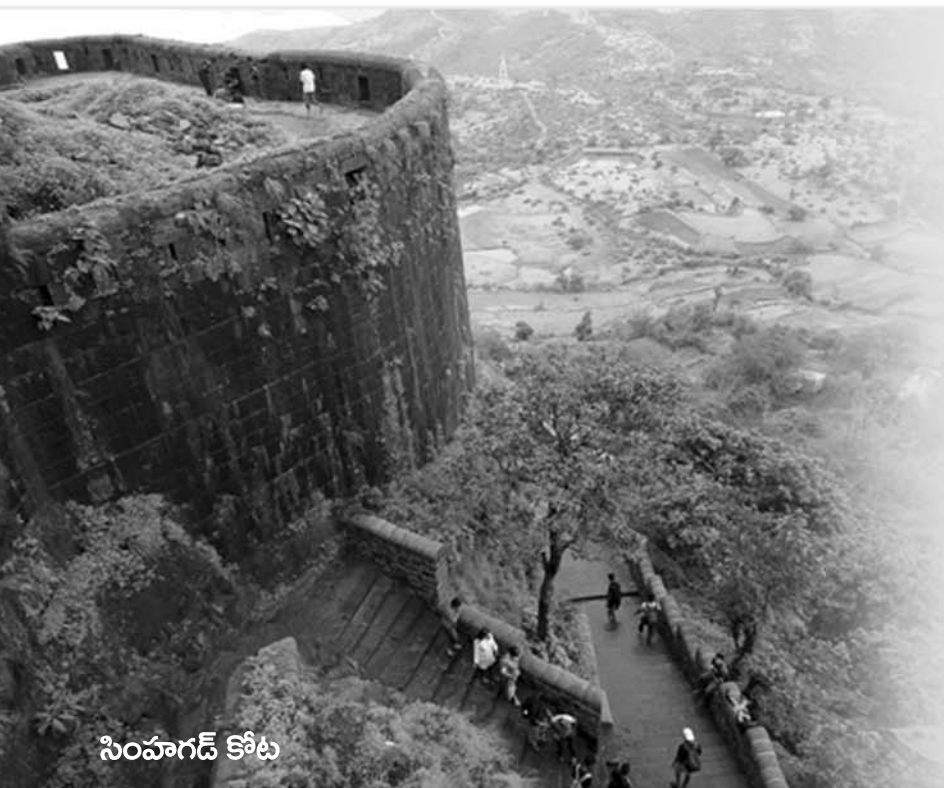

శివాజీ ఆజ్ఞ మేరకు కొందనా కోటను హస్తగతం చేసుకొంటేనే కానీ రణక్షేత్రం నుండి కదిలేది లేదని, ఒకేఒక్క కుమారుని కల్యాణానికి కూడా హాజరు కాకుండా కర్తవ్య పాలకుడిగా గణుతికెక్కిన దేశభక్తుడు తానాజీ. ఆ ధీరుడి వీరగాథలను మహారాష్ట్ర పాఠ్యపుస్తకాల్లో అధ్యాపకులు పిల్లలకు కథలుగా చెబుతోంటే రోమాలు నిల్చుంటాయి. కోటను గెల్చాం కానీ, సింహాన్ని కోల్పోయామన్న శివాజీ మాటలు నిశ్చేష్టులను చేస్తాయి. మహమ్మదీయుల కబంధ హస్తాల నుండి కోటను వశపరచుకొని భగవాన్ స్వామిని రెపరెపలాడించిన వీర యోధుడు తానాజీ. అరుణారణ్య ధ్వజ సందేశం

ద్వారా వీర శివాజీ, ధీర తానాజీ హిందుత్వ పరిరక్షణకు బాటలు వేశారు.

తానాజీ చేసిన పోరాటాలు దేశద్రోహుల నుండి, విదేశీ దాస్యశృంఖలాల నుండి మరాఠాల విముక్తికి దోహదం చేశాయి. హిందువులను తల ఎత్తుకొని నిలబడేట్లు చేశాయి. సింహాధిపతి కోటలోని భవానీ మాత మందిరం ఎంతో స్ఫూర్తినిందించింది. శివాజీ మాతృమూర్తి జిజియాబాయి మళ్లీ ఆ కోటను స్వాధీనం చేసుకొనే దాకా పాదరక్షలు వేసుకోలేదంటే ఆమె ఎంత దీక్షాపరురాలో తెలుస్తోంది. ఔరంగజేబు సింహాధిపతి రాజధానిగా చేసుకొని హిందువులపై పెత్తనం చెలాయించాలనుకోవడం చివరికి ఆయనకది పగటి కలగానే మిగిలిపోయింది. దక్కన్ పీఠభూమిపై ముస్లింల ఆధిపత్యానికి చోటివ్వకుండా హిందూ స్వరాజ్యానికి శివాజీ, తానాజీలు బాటలు వేశారు.

మహారాష్ట్ర యోధులలో పీష్వాలు గణనీయమైన పాత్ర పోషించారు. తానాజీ వంశం కూడా ఆ కోవకు చెందినదే. ఔరంగజేబు శివాజీని కొండెలుకగా అభివర్ణించడానికి కారణం, శివాజీ ఎత్తుకు పైఎత్తులు

సింహగడ్ కోట

ఎవరి తా

ఛత్రపతి శివాజీ పట్టాభిషేకానికి (జూన్ 6,

1674) భారతదేశ చరిత్రలో ప్రముఖ స్థానం ఉంది. విదేశీ పాలకుల, విధర్మీయుల పాలన మీద తిరుగుబాటే, ఆలోచనే పునాదులుగా నిర్మితమైన మరాఠా సామ్రాజ్యానికి ఆయన పాలకునిగా పట్టాభిషిక్తులయ్యారు. ఆయన పట్టాభిషేకాన్ని ఇప్పటికీ భారతీయులు 'హిందూ సామ్రాజ్య దినోత్సవం' పేరుతో స్మరించుకుంటారు. కానీ హిందువుల ఆత్మ గౌరవానికి ప్రతీకగా నిలిచే మరాఠా సామ్రాజ్యం నిర్మాణం వెనుక ఎందరివో త్యాగాలు ఉన్నాయి. అలాంటివారిలో ఒకరు సర్దార్ తానాజీ మాలుసారె. శివాజీ సైన్యంలో సుబేదార్ హైదరాలో పనిచేసిన తానాజీ పేరు సింహగడ్ (అసలు పేరు కొండన) కోటను మొగలుల నుంచి తిరిగి సాధించుకోవడానికి జరిగిన యుద్ధంతో చరిత్రలో స్థిరస్థాయిగా నిలిచిపోయింది. పుణే నగరానికి 35 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న ఈ కోట

నిదర్శనం

వేయడంలో దిట్ట. దుష్ట పన్నాగాలను ఛేదించడంలో నేర్పరి. గెరిల్లా యుద్ధ తంత్రాలను అమలు చేయడంలో శివాజీకి ఎవ్వరూ సరిలేరు. శివాజీ తమ అనుచరులకు దేశభక్తిని రంగరిస్తారు.

అటాక్ నుండి కటాక్ వరకూ హైందవ సామ్రాజ్య విస్తరణలో పీష్వాలు పాత్ర గణనీయం. మహాదీయులను ఢిల్లీ నుండి దక్షిణం వరకూ నియంత్రించ గలిగారు. ఈ చిత్ర దర్శకుడు ఓం రౌత్ ఒక చారిత్రాత్మక చక్కని కథని ఎంచుకొని గొప్ప కృషిచేశారు. ఈ చిత్రంలో నటించిన ప్రతి నటుడు, నటి పాత్రల్లో పరకాయ ప్రవేశం చేశారనే చెప్పాలి. అజయ్ దేవగణ్ తానాజీగా, తన భార్య సావిత్రి పాత్రలో కాజోల్ ఒదిగిపోయారు. శివాజీ పాత్రలో శరద్ కేల్కర్ జీవించారు. ఈ చిత్రాన్ని త్రీడీలో నిర్మించడం దీనికి మరింత ఆకర్షణను తెచ్చిపెట్టింది. ప్రతినాయకుడి పాత్రలో మొఘల్ కమాండర్ ఉదయ్ బన్ రాథోడ్ గా సైఫ్ అలీఖాన్ తన నటనతో విమర్శకులను సైతం మెప్పించారు. ఈ చిత్రం వీక్షిస్తున్నప్పుడు కొన్ని సీన్లు మన కళ్ల ముందు కదలాడతాయంటే ఆశ్చర్యపోనవసరం లేదు.

ఈ మధ్య కాలంలో జీవిత కథా చిత్రాలు జోరందుకున్నాయి. అయితే కొంతమంది సూడో సెక్యులరిస్టులు, కుహనా లౌకికవాదుల నిజజీవితాల్ని సైతం యధాతథంగా చూపకుండా చరిత్రలో అసత్యాలను జొప్పించి తీస్తున్న చిత్రాల వలె తానాజీ సినిమా కట్టుకథ కాదు. వాస్తవికతకు దర్పణం. పీష్వాలు ఈ సినిమాకు వ్యతిరేకం కాదు. తానాజీ వంశీకులు ఈ చిత్రానికి మొదటి నుంచి సహకరించారు. దేశ విద్రోహశక్తులు, కుహనా సెక్యులర్ వాదానికి ఈ సినిమా గట్టి సమాధానాన్నే

ఇస్తుంది. ఈ చిత్రంలో దర్శకుడు రౌత్ శివాజీ, తానాజీలను దేశభక్తికి, తాము నమ్మిన ధర్మ పరిరక్షణకు కట్టుబడిన గొప్ప వీరులుగా వాస్తవాలను ప్రేక్షకులకు చూపించే ప్రయత్నం చేశారు. నేటి యువతను దేశ విద్రోహశక్తులుగా మారుస్తున్న జీహాదిస్టులున్న ఈ కాలంలో వారిని ఆ ఉచ్చులో పడనీయకుండా హిందూ ధర్మాన్ని, దేశభక్తిని ప్రతిఘటించే తట్టిలేపే ఈ చిత్రాన్ని అందరూ చూడాల్సిందే!

(ఆర్గనైజర్ నుండి)

నాజీ?

ఓ అద్భుత కట్టడం. కానీ బాల్యమిత్రునిగా శివాజీతో కలిసి కలలు గన్న హిందూ సామ్రాజ్యాన్ని తానాజీ వీక్షించలేకపోయాడు. శివాజీ పట్టాభిషేకానికి నాలుగేళ్ల ముందే, డెబ్బయ్యే ఏళ్ల వయసులో సింహగఢ్ కోటను స్వాధీనం చేసుకునే పోరాటంలో వీరమరణం పొందాడు.

తానాజీ 1600 సంవత్సరంలో పుట్టారు. తండ్రి సర్దార్ కాళోజీ. తల్లి పార్వతీబాయి. మహారాష్ట్రలోనే గోడోలి (సతారా దగ్గర) ఆయన స్వస్థలం. సోదరుడు సూర్యాజీ. భార్య సావిత్రి. తానాజీ కుమారుడు రాయబ. శివాజీ, తానాజీ బాల్యమిత్రులు. చిన్నతనం నుంచి కోటలను స్వాధీనం చేసుకొనే వ్యూహాల గురించి ఆలోచించేవారు. తరువాత తానాజీ, బాజీ ప్రభుల సాయంతో శివాజీ ఎన్నో విజయాలు సాధించారు. వీటిలో ఫిబ్రవరి 4, 1670లో జరిగిన కొండన

కోట స్వాధీనం చేసుకున్న ఘట్టం వీరోచితమైనది. తన కొడుకు వివాహ వేడుకలో మునిగి ఉన్న తానాజీ శివాజీ పిలుపు మేరకు వచ్చి కొండన కోట ఆక్రమణలో పాల్గొన్నారు. దీనిని 1665లో పురందర ఒప్పందం మేరక మొగలులకు అప్పగించవలసి వచ్చింది. కొండన ఒక్కటే కాదు, పురందర కోటను కూడా వదులుకోవలసి వచ్చింది. ఈ రెండు కూడా వ్యూహాత్మకంగా ఎంతో కీలకమైనది. సహ్యాద్రి పర్వత శ్రేణులలో తూర్పు దిశగా ఇది ఉంది. ఆ విధంగా ఈ కోటలోకి ప్రవేశమే పెద్ద సమస్య. కొండన కోట పరిరక్షకుడు ఉదయభాను రాథోడ్. ఇతడు ఒకటో జయసింగ్ అజమాయిషీలో పనిచేసేవాడు. ఐదువేల మంది మొగలు సైనికుల పర్యవేక్షణలో ఆ కోట ఉంది.

తానాజీ 342 మంది మళవా సైనికులతో వెళ్లి కోటను ముట్టడించాడు. వారు కేవల సైనికులు కాదు. మళవాలు అంటే కోటలను అధిరోహించడంలో నైపుణ్యం కలిగిన యుద్ధవీరులు. పలువురు మరాఠీ సుబేదారుల నాయకత్వంలో దాదాపు వేయి మంది

మళవాలతో ఈ కోటను ముట్టడించారు. యశ్వంత్ అనే ఉడుం కూడా ఉపయోగపడింది. శివాజీ సైన్యంలో కోటలను అధిరోహించగల సైనికులు చాలామంది ఉండేవారు. రెండుసార్లు విఫలమైనా మూడోసారి కోటను ఎక్కాడు తానాజీ. మొగలులకీ, మరాఠీ సేనలకీ యుద్ధం జరిగింది. ఉదయభాను రాథోడ్ చేతిలో తానాజీ వీరమరణం చెందాడు. తరువాత తానాజీ సోదరుడు సూర్యాజీ, మేనమామ షెలార్ మామ కలసి ఉదయభానును హతమార్చారు. ఈ యుద్ధంలో దాదాపు 500 మంది మొగలాయి సైనికులు చనిపోయారు.

కోట మరణాల వశమైంది. కోట వశమైంది, కానీ సింహం రాలేదు (గడ్డ అలా పన్నే సింహం గేలా) అని శివాజీ వ్యాఖ్యానించాడు. కొండన కోటను తానాజీ శౌర్యానికి ప్రతీకగా సింహగఢ్ అని కొత్త పేరు పెట్టారు. వినాయక్ దామోదర్ సావర్కర్ తో పాటు అనేకమంది తానాజీ కథకు అక్షరరూపం ఇచ్చారు. మరాఠా జానపద వీరగాథలలో కూడా ఆ కథకు ఎంతో ప్రాధాన్యం ఉంది.

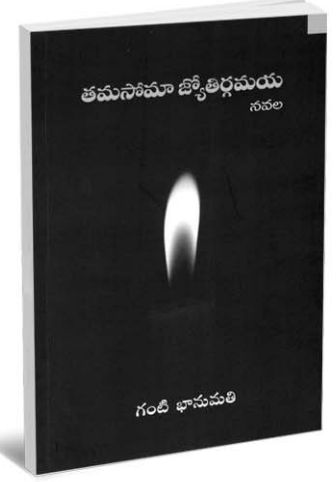
కాలనర్పుం ఎవర్ని, ఎప్పుడు, ఎలా కాటేస్తుందో ఎవరూ చెప్పలేరు. అప్పటి వరకూ నందనవనంలా ఉన్న జీవితం, ఒక్క ఉడుటన ఎడారిలా మారిపో వచ్చు. ఎడారిలా ఉండిపోతుందని అనుకున్న జీవితంలో కొత్త వసంతం మొదలుకావచ్చు. ఎన్ని ఒడిదొడుకులు ఎదురైనా ఎదురెళ్లి నిలదొక్కుకున్నప్పుడే మనిషి జీవితానికి సార్థకత లభిస్తుంది. వీటినే ప్రధాన అంశాలుగా తీసుకున్నార రచయిత్రి గంటి భానుమతి. 9 కథా సంపుటాలు, 7 నవలలూ, అనేక కథలు, వ్యాసాలు రాసిన అనుభవాన్ని, వాస్తవిక, సామాజిక పరిస్థితులనూ జోడించి 'తమసోమా జ్యోతిర్గమయ' నవల రాసారు. కోటి ఆశలతో పయనిస్తున్న నూతన జంట, అనుకోని అగాధంలో చిక్కుకుని, పదిమంది జీవితాల్లో ఎలా వెలుగు నింపిందో తెలియజేయడమే వృత్తాంతం.

వాస్తవిక సంఘటన ఆధారంగా రాసిన ఈ నవలలో ఆర్థిక, సామాజిక స్థితిగతులను, పర్యవసానాలను కళ్లకు కట్టారు. జీవితం అశాశ్వతం. కానీ జీవనం అనంతం, జీవించడంలోనే జన్మకు స్థావరకత లభిస్తుందన్నదే ప్రధాన అంశం.

పోగా ఎన్నో ఆటపోట్లకు గురి చేస్తారు. అన్నిటిని భరించి మాధవ్ సర్వస్వంగా జీవిస్తున్న రాధ, చుట్టూ అంతమంది ఉన్నా ఒంటరిగా మిగిలిపోయింది.

తన బాధ్యతగా, ఆ గతాన్ని పక్కన పెట్టి విషయాన్ని అత్తింటి వారికి, కన్నవారికి చెప్తుంది. సృష్టిలో అమ్మ తర్వాత అంత స్వచ్ఛమైనది స్నేహ బంధం. కన్నీటి సంద్రంలో మునిగిపోయిన రాధకు స్నేహితులే అండగా నిలుస్తారు. అన్నింటా తోడుగా ఉంటూ.. ఆర్థికంగా, మానసికంగా భరోసానిస్తూ స్నేహబంధానికి సరికొత్త నిర్వచనం చెప్పిన తీరు అద్భుతం.

యాక్సిడెంట్ కేసుల విషయంలో సాక్షులు, సాయం చేసిన వారి విషయంలో పోలీసుల ధోరణి మారాలని కోరుతూ రచయిత తన స్పష్టమైన వాదన వినిపించారు. వైద్యులు సైతం తమ నిబంధనలు సడలించి, ప్రాణం నిలపడమే ప్రధాన కర్తవ్యంగా నిలవవచ్చున్నది రచయిత ఉద్దేశం. ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావిస్తూ కథలో పాత్రలను ముందుకు సాగిస్తారు. ప్రాథమిక చికిత్స అనంతరం పెద్దాస్పత్రికి తరలించినా, అంతా ధనంతో కూడుకున్న వైద్యం. అయినప్పటికీ వెనుకాడకుండా పోరాడుతున్న పరిస్థితులు

తమసోమా జ్యోతిర్గమయ (నవల)

రచన : గంటి భానుమతి

పుటలు : 110, వెల : రూ.120/-

ప్రతులకు : అన్ని ప్రముఖ పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలలో

జీవితం విలువను చెప్పే ఇతివృత్తం

కుల, మతాలకు అతీతంగా, అంతస్తులు, ఆస్తులు చూడకుండా పెద్దలను ఎదిరించి ఒక్కటయ్యారు రాధా, మాధవ్. ఆ ప్రేమకు గుర్తుగా పండంటి బిడ్డకు రాధ జన్మనివ్వబోతున్న తరుణంలో మాధవ్ రోడ్డు ప్రమాదానికి గురవుతాడు. నిండు సూరేళ్ల జీవితం, తన కళ్ల ముందే ఆవిరైపోతుంటే, కంటి చెమ్మ కూడా కనపడనీయకుండా చూసుకున్న మాధవ్ రక్తపు మడుగులో కొన ఊపిరితో కోట్ల మిల్లాడుతుంటే ఆమె నిస్సాహాయస్థితికి ఎవరినీ నిందించలేని దుస్థితి.

ఓ వైపు అంత వరకూ నవ్వులు పూసిన నందన వనంలో కటిక చీకట్లు. ఆచేతన స్థితిలో రాధా, ప్రాణాలతో పోరాడుతున్న మాధవ్. చివరికి స్నేహితులు దగ్గరలోని ఆస్పత్రిలో మాధవ్ని చేర్చారు. ఆదివారం కావడంతో డ్యూటీ డాక్టర్లే తప్ప, మిగతా సిబ్బంది లేరు. యాక్సిడెంట్ కేస్ కావడంతో అక్కడా ఎవరూ సహకరించరు. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క విధంగా సలహాలిచ్చే వారే తప్ప సాయం అందించేవారే లేకపోయారు. ఓ వైపు కన్నవారిని ఎదురించి మాధవ్ని పెళ్లి చేసుకుంటే, అత్తింటివారు సైతం ఆదరించక

సహకరించక రాధ పడే వేదన వర్ణనాతీతం.

సమాజంలో ఎంత కఠినాత్ముడైన చేతులెత్తి మొక్కేది ఒక్క వైద్యుడికే. ప్రమాదకర పరిస్థితిలో అందరూ చెప్పేదే ఒకటే.. 'ఏమైనా చేయండి... ఎంత డబ్బు ఖర్చయినా ఫర్వాలేదు. కానీ మనిషిని బతికించండి.. రాధ, తన స్నేహితులు చేసిందీ అదే. చివరి నిమిషం వరకూ లోలోపల యుద్ధం చేస్తూనే ఉన్నారు. వాస్తవికతకు, మానసిక సంపూర్ణకు మధ్య పోరాడీ పోరాడీ ఓడిపోయినా గెలిపించారు, గెలిచారు.

యాక్సిడెంట్ చేసింది ఎంతటివాడైనా, శిక్ష పడాల్సిందే అని నిశ్చయించుకున్నవారంతా. అయితే చేసింది మైనర్ కావడంతో అంత క్లిష్ట పరిస్థితుల్లోనూ విచక్షణ కోల్పోకుండా దేవుడిపై భారం వేసి క్షమాభిక్ష పెట్టిన తీరు అందర్నీ ఆలోచింపజేస్తుంది.

ఏడాది తర్వాత కలిసినప్పటికీ.. ఓ వైపు కడుపు తీపి, మరో వైపు గుండెకేత. ఇద్దరి తల్లిదండ్రులకూ నరక యాతన. మాటల్లో కోపం, గుండెల్లో తీరని వేదన. 29 ఏళ్ల ఆశలు, ఒక ఉడుటన చేజారి నక్షణాలు తలుచుకుంటూ మాధవ్ తల్లి నూటిపోటి మాటలు రాధ గుండెను రంపంలా కోసేస్తుంటే..

అక్కన చేర్చుకుని లాలించాల్సిన రాధ అమ్మ సైతం ఆశించిన మేర ప్రేమను వ్యక్తపరచకపోవడంతో రాధ మానసిక సంపూర్ణత దేవుడికే ఎరుక. అయితే చిన్ని మాధవ్ రాధ కడుపులో ప్రాణం పోసుకున్నాడని తెలియడంతో వారి తీరులో కనిపించని మార్పు కాస్త పాఠకులకు ఊరట కలిగిస్తుంది.

అప్పటికే సర్వం కోల్పోయిన రాధ అచేతన స్థితిలో ఉండగా, మాధవ్ అవయవాల దానానికి అంగీకరించేలా డాక్టర్ ఒప్పించడం గొప్ప విషయం. అనాది ఆచారాలను నమ్మిన మాధవ్ తల్లి, అవయవ దానానికి అంగీకరించకున్నా.. ప్రాణం లేని మాధవ్ ఐదుగురి జీవితాల్లో వెలుగులు నింపడం అందరికీ సాధ్యం కానీ గొప్ప కార్యం అని రాధ భావించి అవయవదానానికి అంగీకరిస్తుంది. కేవలం గుండె మాత్రమే కాకుండా మాధవ్ శరీరంలోని అన్ని అవయవాలను తీసుకోమని, అనితర సాధ్యమైన పని చేసిన ధీర వనిత రాధ. నిండు సూరేళ్ల జీవితం ఆవిరైనా, అవయవ గ్రహీతల బతుకుల్లో వెలుగులు నింపిన కరుణామయి.

నిత్యం ఇలాంటి సంఘటనలు మనకు తారస పడుతున్నా మనకెందుకులే, మనం బాగున్నాం అనే ధోరణి వల్ల ఎంత మంది నిరాశ్రయులు, నిర్భాగ్యులు అవుతున్నారో తెలియజేశారు రచయిత్రి. సమాజంలో మన బాధ్యతను గుర్తు చేసేలా ఆధ్యంతం, ఆసక్తి కరంగా నడిపించారు. కుంగిడిసే సంఘటనలు ఎన్ని ఉన్నా జీవితాన్ని వదలిపెట్టకూడ దన్న అంశం చెప్పడానికి రచయిత్రి చేసిన యత్నం ఆహ్వానించదగినది.

అంతర్జాతీయ స్థాయిలో అతివల ముద్ర

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

ఆడపిల్లలు కుటుంబానికి భారం అనుకునే రోజులు పోయాయి. జట్కావాలా, ఆటోవాలా, లిక్తావాలాల కుటుంబాలలో జన్మించిన అమ్మాయిలు క్రీడారంగంలో అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గడిస్తున్నారు. తమ తల్లిదండ్రులకు, దేశానికి గర్వకారణంగా నిలుస్తున్నారు. భారత హాకీ మహిళా జట్టు కెప్టెన్ రాణి రాంపాల్, మహిళల విలువిద్యలో భారత్ నంబర్ వన్ దీపికా కుమారి, రన్నర్లు హిమదాస్, ద్యుతీచంద్, హెప్టాథ్లాన్ లో భారత మెరుపుతీగ స్వప్నబర్మన్ అంతర్జాతీయ క్రీడారంగంలో తమకంటూ ప్రత్యేక గుర్తింపు తెచ్చుకుంటూ ప్రతిభకు పేదరికం ఏమాత్రం అడ్డుకాదని నిరూపిస్తున్నారు.

హర్యానాలోని కురుక్షేత్ర జిల్లాలో ఓ మారు మూల గ్రామంలోని జట్కావాలా కుటుంబం నుంచి భారత, ప్రపంచ మహిళా హాకీలోకి దూసుకొచ్చిన క్రీడాకారిణి రాణి రాంపాల్. తండ్రి జట్కాబండి నడిపే వాడు. నిరుపేద కుటుంబానికి చెందిన రాణి పదమూడేళ్లకే హాకీ స్టిక్ చేతపట్టింది. 15 ఏళ్ల చిరుప్రాయంలోనే భారతజట్టులో సభ్యురాలిగా తొలి ప్రపంచకప్ లో పాల్గొంది. 2016 రియో ఒలింపిక్స్, 2020 టోక్యో ఒలింపిక్స్ కు భారతజట్టు అర్హత సాధించడంలో ప్రధానపాత్ర వహించిన రాణికి 2020 సంవత్సరానికి ప్రపంచ స్థాయిలో నిర్వహించిన.. వరల్డ్ గేమ్స్ అథ్లెట్ ఆఫ్ ది ఇయర్ అవార్డు కోసం నిర్వహించిన ఆన్లైన్ పోలింగ్ లో లక్షా 99వేల 477 ఓట్లు పోలయ్యాయి. 24 మంది క్రీడాకారులతో ఈ అవార్డు కోసం రాణి పోటీపడింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా క్రీడాభిమానులు ఈ ఆన్లైన్ పోలింగ్ లో పాల్గొన్నారు. చివరకు రాణి రాంపాల్ నే ఆరుదైన ఈ పురస్కారం వరించింది. 2016లో అర్జున పురస్కారం అందుకొన్న రాణి నాయకత్వంలోనే భారతజట్టు 2018 ఆసియా క్రీడల

హాకీలో రజతం అందుకున్నది. భారతజట్టు తరపున 240 అంతర్జాతీయ మ్యాచ్ లు ఆడిన రాణికి 130కి పైగా గోల్స్ సాధించిన రికార్డు సైతం ఉంది.

బంగారు బాణం

జార్జంట్ లోని ఓ ఆటో డ్రైవర్ కుటుంబం నుంచి భారత విలువిద్య క్రీడలోకి దూసుకొచ్చిన బంగారు బాణమే దీపికా కుమారి. ఒకదశలో ప్రపంచ నంబర్ వన్ ర్యాంక్ సాధించింది. ప్రపంచకప్ లో బంగారు పతకంతో పాటు, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో స్వర్ణాలు సాధించిన దీపిక... 2020 టోక్యో ఒలింపిక్స్ లో పాల్గొంటానికి సైతం అర్హత సంపాదించింది. ఇప్పటికే అర్జున పురస్కారం సాధించిన దీపిక జాతీయస్థాయిలో నంబర్ వన్ ఆర్చర్ గా తన ప్రత్యేకతను కాపాడుకొంటూ వస్తోంది. ప్రపంచ, ఆసియా క్రీడలు, ఒలింపిక్స్, ఆసియా, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో దీపిక భారత ఆశాకిరణం. ఆటో నడుపుతూ తన కుటుంబాన్ని పోషించిన నాన్న స్ఫూర్తితోనే తాను ఈ స్థాయికి చేరుకోగలిగానని దీపిక పొంగిపోతుంది.

ఆల్ రౌండ్

ఆసియా క్రీడల హెప్టాథ్లాన్ లో భారత్ కు బంగారు పతకం సాధించిన ఆల్ రౌండ్ అథ్లెట్ స్వప్న బర్మన్. పశ్చిమ బెంగాల్ లోని న్యూజల్పాయి గురి నుంచి భారత ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్ లోకి ప్రవేశించింది. పరుగు, జంప్, థ్రో లాంటి ఏడు అంశాల సమాహారమే హెప్టాథ్లాన్.

బహుముఖ క్రీడాంశాలున్న హెప్టాథ్లాన్ లో భారత్ కు ఆసియా క్రీడల్లో బంగారు పతకం అందించిన తొలి మహిళ స్వప్న బర్మన్. స్వప్న తండ్రి రిక్తావాలా, తల్లి కార్మికురాలిగా పనిచేస్తోంది. రెక్కాడితే కానీ డొక్కాడని కుటుంబం నుంచి వచ్చిన స్వప్న అంతర్జాతీయ అథ్లెట్ గా ఎదగటానికి ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కొంది. జక్కర్తా ఆసియా క్రీడల్లో స్వర్ణ పతకం సాధించడం ద్వారా దేశానికే గర్వకారణంగా నిలిచింది.

తనకు తానే సాటి

ఒరిస్సాలోని ఓ నిరుపేద చేనేత కుటుంబానికి చెందిన ద్యుతీచంద్, భారత మహిళా అథ్లెటిక్స్ 100, 200 మీటర్ల పరుగులో నంబర్ వన్ రన్నర్ గా గుర్తింపు తెచ్చుకుంది. పలు అంతర్జాతీయ పోటీలతో పాటు జక్కర్తా ఆసియా క్రీడల్లో రెండు రజత పతకాలు సాధించడం ద్వారా తనకుతానే సాటిగా నిలిచింది. పేదరికంతో పాటు ఎన్నో అవాంతరాలను అధిగమించిన ద్యుతీ తనకు జన్మనిచ్చిన తల్లిదండ్రులకు మాత్రమే కాదు... తన రాష్ట్రానికి, దేశానికే వన్నె తెచ్చింది.

అసోం ఎక్స్ ప్రెస్

ప్రపంచ అథ్లెటిక్స్ లో భారత మెరుపు తీగ హిమదాస్. అసోంలోని ఓ నిరుపేద కుటుంబం నుంచి భారత ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్ లోకి అడుగుపెట్టింది. ప్రపంచ జూనియర్ అథ్లెటిక్స్ 400 మీటర్ల పరుగులో స్వర్ణ పతకం సాధించిన భారత తొలి రన్నర్ గా చరిత్ర సృష్టించింది. జక్కర్తా ఆసియా క్రీడల రిలే అంశాలలో రెండు బంగారు పతకాలు, మహిళల 400 మీటర్ల పరుగులో కాంస్య పతకం సాధించింది. మహిళల 400 మీటర్ల రిలే, మిక్స్ రిలే అంశాలలో బంగారు పతకాలు సాధించిన హిమదాస్ పలు అంతర్జాతీయ టోర్నీలలో సైతం స్వర్ణ పతకాలు సాధించడం ద్వారా అసోం ఎక్స్ ప్రెస్ గా గుర్తింపు తెచ్చుకుంది. అసోంలో ముగిసిన ఖేలో ఇండియా గేమ్స్ కు బ్రాండ్ అంబాసిడర్ గా సైతం వ్యవహరించింది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

బాలికా విద్యే ధ్యేయంగా పరుగు

హైదరాబాద్ : బాలికల సాధికారతకు మద్దతుగా సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో రన్ ఫర్ ఎ గర్ల్స్ చైల్డ్ గచ్చిబౌలి స్టేడియంలో 2 ఫిబ్రవరి 2020న జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో భాగం నిర్వహించిన పరుగులో 1300 మంది కిషోర్ విద్యార్థినిలతో సహా పది వేలమంది ఐటీ సెక్టార్ సంబంధించిన కుటుంబాలు, వివిధ సంస్థల్లో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగుల కుటుంబ సభ్యులు పాల్గొన్నారు. 21కి, 10కి, 5కి విభాగాలలో సాగిన రన్స్ రోడ్డు సేఫ్టీ అధారితీ చైర్మన్ కృష్ణ ప్రసాద్, జస్టిస్ కోదండరామ్, రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ తెలంగాణ ప్రాంత సంఘచాలక్ దక్షిణామూర్తి, సేవాభారతి తెలంగాణ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు దుందురపు దుర్గారెడ్డి జెండా ఊపి పరుగుని ప్రారంభించారు.

రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రభల రామ్మూర్తి మాట్లాడుతూ ప్రతి సంవత్సరం బాలికల సాధికారత కొరకు రన్ ఫర్ ఎ గర్ల్స్ చైల్డ్ కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. తెలంగాణలో జంట నగరాల్లోని పేద బాలికల కొరకు కిషోర్ కేంద్రాలను గత 15 సంవత్సరాలుగా నడుపుతున్నట్లు ఆయన

వివరించారు. నిరుపేద బస్తీలోని కిశోర్ బాలికల ఉన్నతే లక్ష్యంగా సేవాభారతి కృషి చేస్తోందని పేర్కొన్నారు. విద్యార్థినులకు ఆరోగ్యం, విద్య, వృత్తిశిక్షణతోపాటు దేశ భక్తిని కలిగించేందుకు వివిధ కార్యక్రమాలు జరుపుతున్నట్లు తెలిపారు. కిశోర్ కేంద్రాల్లో 11 నుండి 18 సంవత్సరాల బాలికల కోసం డిగ్రీ, పీజీ చదువుతున్న ప్రతిభావంతులైన మహిళా కార్యకర్తలు నిర్వాహకులుగా పనిచేస్తున్నారని వివరించారు. ప్రతి రోజూ రెండు గంటల పాటు కిషోర్ కేంద్రాలు జరుగుతున్నట్లు తెలిపారు.

ఈ సంవత్సరం 210 కేంద్రాల్లో 5338 మంది విద్యార్థులను చదివిస్తున్నట్లు రామ్మూర్తి చెప్పారు. వచ్చే సంవత్సరం 400 కేంద్రాల నుండి పదివేల మంది బాలికలను చదివించేందుకు లక్ష్యంగా నిర్ణయించామని చెప్పారు. అది పూర్తిచేసేందుకు కావల్సిన సహకారానికై రన్ ఫర్ ఎ గర్ల్స్ చైల్డ్ 4వ ఎడిషన్ జరిగిందని తెలిపారు. పరుగులో పాల్గొన్న విజేతలకు అర్జున్ అవార్డు గ్రహీత ఛస్ గ్రాండ్ మాస్టర్ హారిక ద్రోణవల్లి, వివిధ సాఫ్ట్వేర్ సంస్థల హెచ్ఆర్, సీఈఓలు బహుమతులు అందచేశారు. ఐదు

సంవత్సరాల చిన్నారి ఈ పరుగులో 21 కిలోమీటర్లు పూర్తి చేసి అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని, ఆనందాన్ని కలిగించింది. ఈ చిన్నారిని హారిక ద్రోణవల్లి ఘనంగా సన్మానించారు. 21 కి పరుగులో మిలట్రీ విభాగం నుండి లోకేష్ రాగూర్, రవికుమార్ మల్లి, డిఎస్ పరిహార్, పరుగులో శ్యాం సింగ్, వినోద్ కుమార్, వికాస్ యాదవ్ విజేతలుగా నిలిచారు. సాధారణ విభాగం నుండి నవనీత్, జస్సి, ఇశాన్ విజేతలుగా నిలిచారు. మహిళల సాధారణ విభాగం నుండి లైస సంతోషి, లీనా రాయ్, సునీత. పురుషులలో బిక్షపతి, రఘు ములుగు, డేవిడ్ విజేతలుగా నిలిచారు. ఈ నందర్బంగా globaldata సంస్థ వారు మొబైల్ సైన్స్ ల్యాబ్ కోసం సేవాభారతికి కారుని బహుకరించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ఫుట్బాల్ జాతీయ క్రీడాకారుడు ఆదర్శ్, రాష్ట్రీయ సేవాభారతి సహ సంఘటనా మంత్రి సతీష్, సభ్యులు భానుమతి, క్షేత్ర సేవా ప్రముఖ్ ఎక్కా చంద్రశేఖర్, కిశోర్ వికాస్ కార్యకర్తలు కిరణ్మయి, జయప్రద తదితరులు పాల్గొన్నారు. ★

‘సింఘమే మార్గం’ - కాచం రమేశ్

వేదికపై మాట్లాడుతున్న తెలంగాణ ప్రాంత కార్యవాహ కాచం రమేశ్, (ఎడమ నుండి) జిల్లా సంఘచాలక్ డా.కాపర్తి గురుచరణం, వి.యాదగిరి, నగర్ సంఘచాలక్ టి.శ్రీనివాస్. శారీరక ప్రదర్శనలు చేస్తున్న స్వయంసేవకులు.

ఇందూర్ : ‘ప్రతి ఒక్కరూ దేశభక్తిని కలిగి ఉండాలని ప్రముఖ సినీ సంగీత దర్శకులు వరికుప్పల యాదగిరి అన్నారు. ఇందూర్ నగరంలోని ఉమెస్స్ కాలేజీ గ్రౌండ్లో నగర శారీరకోత్సవం ఫిబ్రవరి 02న జరిగింది. ఆయన ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొని దేశమే అన్నింటికీ మూలమని పేర్కొన్నారు. దేశాన్ని సేవిస్తే భగవంతున్ని సేవించినట్టేనని యాదగిరి తెలిపారు. ముఖ్యవక్తగా విచ్చేసిన కాచం రమేశ్ మాట్లాడుతూ

భైంసాలో హిందువులపై దాడి జరిగితే రాజకీయ నాయకులు స్పందించలేదని ఆయన విచారం వ్యక్తం చేశారు. ఇప్పటికీ ముస్లిం సంతుష్టికరణ విధానం కొనసాగు తోందని కాచం రమేశ్ పేర్కొన్నారు. కొన్ని విశ్వవిద్యాలయాల విద్యార్థులు దేశ వ్యతిరేక పనులు చేస్తున్నారని అన్నారు. దేశంలోని అన్ని సమస్యలకు సంఘమే పరిష్కారం చూపుతోందన్న భావం వ్యక్తం చేశారు.

అంతకు ముందు శారీరకోత్సవంలో స్వయం సేవకుల శారీరక ప్రదర్శనలు ఆధ్వర్యం ఆసక్తికరంగా జరిగాయి. నూతనంగా ‘చరవడి’ (కేరళ యుద్ధ కళ) అనే ప్రక్రియ చూపరులను ఆకట్టుకొంది. దండయుద్ధ, నియుద్ధ, గణసమత, బాల స్వయం సేవకుల ఆటలు ఆహూతులను అలరించాయి. ఈ శారీరక ప్రదర్శనలో 176 మంది స్వయంసేవకులు, 1325మంది స్థానికులు కుటుంబాలతో పాల్గొన్నారు.

రథసప్తమి సందర్భంగా సూర్య నమస్కారాల పోటీలు

కాకినాడ : నగరంలోని యంఎస్ఎస్ ఛారిటీస్ హైస్కూల్లో ఆర్ఎస్ఎస్, సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో సూర్యనమస్కారాల పోటీ జరిగింది. జెఎన్టీయూ ప్రొఫెసర్ సుబ్బారావు, ఆర్ఎస్ఎస్ నగర సంఘచాలక్, టీఎన్ఎ.ఆదిత్యశర్మ, రావి విశ్వనాథం, సేవాభారతి అధ్యక్షులు అట్లూరి శివరామ కృష్ణయ్య, కార్యదర్శి కళ్యాణ్ కుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ఈ పోటీలలో 650 మంది విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

అనంతపురం : ఆరోగ్యభారతి ఆధ్వర్యంలో రథసప్తమిని పురస్కరించకొని శ్రీ పొట్టిశ్రీరాములు నగరపాలక ఉన్నత పాఠశాలలో మాస్టర్ రవి చిన్నారుల చేత యోగ, సూర్యనమస్కారాలు చేయించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ గోకుల్ ఆయుర్వేదిక్ హాస్పిటల్ డా॥ రజిత యాదవ్, డా॥ నాగేశ్వరరావు, స్కూల్ ప్రధానాచార్యులు, ఆరోగ్యభారతి కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

మెదక్ : పాపన్నపేట ఉన్నత పాఠశాలలో ఆరోగ్యభారతి నిర్వహించిన సూర్యనమస్కారాల పోటీలలో పాల్గొన్న విద్యార్థులు.

సిద్దిపేట : నగరంలో ఆరోగ్యభారతి నిర్వహించిన సూర్యనమస్కారాల పోటీలలో పాల్గొన్న పురుషులు, మహిళలు.

నాగోలు : వివేకానంద కేంద్రం ఆధ్వర్యంలో నాగోల్లోని శివ ఫంక్షన్ హాల్లో సూర్యనమస్కారాల పోటీ జరిగింది. ఈ పోటీలలో సాయినగర్లోని సాయిభూపతి హైస్కూల్, ఫతులగూడ లిటిల్ మాస్టర్ హైస్కూల్, నాగోల్లోని హరిహర గ్రామర్ స్కూల్లకు చెందిన ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

నెల్లూరు : నగరంలోని ఉన్నత పాఠశాలలో ఆరోగ్యభారతి నిర్వహించిన సూర్యనమస్కారాల పోటీలలో పాల్గొన్న విద్యార్థులు.

శాఖా వార్షికోత్సవం

సంగారెడ్డి : కంది గ్రామంలో ఆర్ఎస్ఎస్ శాఖా వార్షికోత్సవం జనవరి 27న జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో సంగారెడ్డి జిల్లా కార్యవాహ కొప్పుల రవి, కంది ఖండ కార్యవాహ కొప్పుల మహేందర్, సునీల్ దేశ్ముఖ్, గ్రామ ప్రజలు పాల్గొన్నారు. అంతకు ముందు గ్రామంలో నిర్వహించిన పథసంచలన్ (రూట్మార్చ్) ఆకట్టుకుంది.

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటన కర్తలకు గమనిక

జాగృతి వార్ పత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వార్తలు ఫోటోలు, మిగతా సమాచారం

jagritiweekly@gmail.com కు

మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వార్పత్రిక చందాకు

సంబంధించిన అన్ని వివరాలు

jagritiweeklysub@gmail.com కు

మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వార్పత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వాణిజ్య ప్రకటనలను

jagritiweeklyadvvt@gmail.com కు

మాత్రమే పంపాలి.

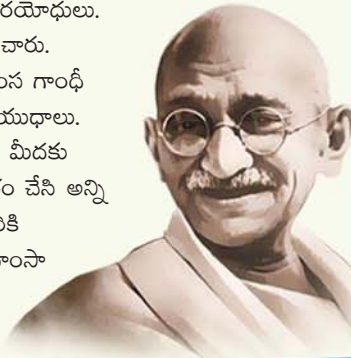
- సంపాదకుడు

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

మహాత్మా గాంధీ

మోహన్దాస్ కరంచంద్ గాంధీ. గొప్ప స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు. 1869 అక్టోబరు 2న గుజరాత్ లోని పోరుబందర్ లో జన్మించారు. భారతీయులంతా 'జాతి పిత'గా గౌరవిస్తారు. సత్యం, అహింస గాంధీ సిద్ధాంతాలు. సహాయ నిరాకరణ, సత్యాగ్రహం ఈయన ఆయుధాలు. భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో దేశ ప్రజలందరినీ ఏకతాటి మీదకు తెచ్చారు. చేత కర్రబట్టి, నూలు వడకి, మురికివాడలు శుభ్రం చేసి అన్ని మతాలూ, కులాలూ ఒకటేనని చాటి చెప్పారు. బ్రిటిషు వారికి వ్యతిరేకంగా ఎన్నో పోరాటాలు, ఉద్యమాలు జరిపారు. అహింసా మార్గం ద్వారానే భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం సిద్ధిస్తుందని బలంగా నమ్మారు. 30 జనవరి 1948న మరణించారు.

జనరల్ నోరెడ్డ

1. భారతదేశ మొట్టమొదటి ప్రధానమంత్రి?
2. పంచ భూతాలంటే?
3. ఐ.ఐ.టి.ని విస్తరించండి?

‘జ్ఞానోక్షణ క్షణ శ్లోషోష్ణిక క్షణాంశం ‘ః
'గ్రహాభి 'గ్రేణ 'ద్రాగ్ధాం 'రంజ 'రక్షాణ 'ః
'అధినిల క్షాంతాంశాంశ 'I : రావిచిహ్నం

మెనడుసు మేత

వానా లేక ఎండా లేక
పైరు పచ్చంగా; ఆకూ
లేక సున్నమూ లేక
నోరు ఎర్రంగ..?

గ్రహాభిరగ్రా : రావిచిహ్నం

మంచిమాట

మౌనంగా ఉండాల్సిన
సమయాల్లో మాట్లాడటం..
మాట్లాడాల్సిన సమయంలో
మౌనంగా ఉండటం రెండూ
తప్పే..

దగ్గరకి వెళ్లి జరిగినదంతా
చెప్పి తన నాణేల సంచి
మళ్లీ తనకు దక్కే మార్గం
అడిగాడు. స్వామీజీ,
'నాణేలు తీసుకెళ్లి
గోతిలో ఎందుకు
పాతిపెట్టువ్? ఇంట్లో
దాచుకుంటే అవసరం
వచ్చినప్పుడు మీరు, మీ
కుటుంబ సభ్యులు ఖర్చు
చేసుకునే వారు కదా?' అని
అడిగాడు.

'ఖర్చు పెట్టడమా! నేను
జన్మలో ఆ నాణేలను ఖర్చు

చేయను! అందులోంచి ఒక్క నాణెం
కూడా వాడే ప్రసక్తి లేదు!' అన్నాడు
రామయ్య.

స్వామీజీ నవ్వి, 'అలాంటప్పుడు ఒక
సంచిలో కొన్ని రాళ్లు వేసుకుని గోతిలో
పాతిపెట్టుకో. నీకు లెక్కపెట్టడానికి
నాణేలైనా.. రాళ్లయినా ఒక్కటే కదా?
ఇంకో విషయం ఏంటంటే, పోయిన నీ
నాణేల గురించి నువ్వు బాధపడి
ప్రయోజనం లేదు. అవి నీకు ఎలాగూ
ఉపయోగపడవు. ఇంకెవరికైనా
ఉపయోగపడతాయలే' అన్నాడు.
స్వామిజీ సమాధానానికి రామయ్య కళ్లు
తెరుచుకున్నాడు.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీ గ్రంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీవరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్ లో
సరికొత్త రుచులతో

వారఫలాలు

2020 ఫిబ్రవరి 10 సంచి 16 వరకు

- సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం: అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో మరింత అనుకూలత. ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ వహించండి. ఆధ్యాత్మిక సేవా కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. తరచూ ప్రయాణాలు. వ్యాపారులు లాభాలు గడిస్తారు. ఉద్యోగులు సమర్థతను చాటుకొంటారు. పారిశ్రామికవేత్తలు రచయితలు ఆకస్మిక విదేశీ పర్యటనలు జరుపుతారు. 11, 12 వ తేదీలలో ఖర్చులు. సోదర విరోధాలు. సుబ్రహ్మణ్య స్వామిని అర్చించండి.

తుల: చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఆదాయానికి ఇబ్బంది లేదు. కోర్టు వ్యవహారాల్లో విక్కులు అధిగమిస్తారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాల్లో చురుగ్గా పాల్గొంటారు. విద్యార్థుల అంచనాలు ఫలిస్తాయి. వ్యాపారులు లాభాల బాటలో పయనిస్తారు. ఉద్యోగులకు గుర్తింపు లభించినా మార్పులు తప్పవు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు, క్రీడాకారులకు విశేష ప్రోత్సాహం. 14, 15వ తేదీలలో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. అనారోగ్య సూచనలు. శ్రీదత్తాత్రేయ స్తోత్రం పఠించండి.

వృషభం: కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కొన్ని అవాంతరాలు ఎదురైనా కార్యక్రమాల్లో పురోగతి ఉంటుంది. ఆదాయంలో క్రమేపీ అనుకూలత. చిత్ర విచిత్రమున వార్తలు వింటారు. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. ఆస్తితగాదాలు తీరే సూచనలు. వ్యాపారులు క్రమేపీ పుంజుకొంటారు. ఉద్యోగులు క్రొత్త బాధ్యతలు స్వీకరిస్తారు. 12, 13 తేదీలలో వృధా ఖర్చులు. దూరప్రయాణాలు. శ్రీరామ రక్షా స్తోత్రం పఠించండి.

మృగశిర: విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

కార్యక్రమమేదైనా పట్టుదలతో పూర్తి చేస్తారు. ప్రముఖులతో పరిచయాలు. ఆదాయం విశేషంగా పెరిగే అవకాశం. ఆరోగ్యం కుదుట పడుతుంది. వ్యాపారులు, పెట్టుబడుల ప్రయత్నాల్లో ముందడుగు వేస్తారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత హోదాలు లభిస్తాయి. రాజకీయ, పారిశ్రామిక వేత్తలు, పరిశోధకులు మరింత గుర్తింపు పొందుతారు. 13, 14 వ తేదీలో వృధా ఖర్చులు. ప్రయాణాల్లో అవరోధాలు. శ్రీ ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

మిథునం: మృగశిర 3,4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

అనుకొన్న కార్యక్రమాలు విజయవంతం అవుతాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో ఒడి దుడుకులు తొలుగుతాయి. దూరపు బంధువుల నుండి శుభవర్తమానాలు. నూతన వ్యక్తుల పరిచయం. భూ, వాహన యోగాలు. వ్యాపారులు పెట్టుబడుల అన్వేషణలో విజయం సాధిస్తారు. రాజకీయ వేత్తలు, కళాకారులు, రచయితలు సత్తా చాటుకొంటారు. 13, 14వ తేదీలలో ఆరోగ్య సమస్యలు. కుటుంబంలో చికాకులు. హయగ్రీవ స్తోత్రం పఠించండి.

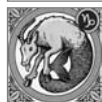
ధనుస్సు: మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పాదం

ఆర్థిక వ్యవహారాలు గతంకంటే మెరుగవుతాయి. నిత్య కార్యక్రమాల్లో జాప్యం, ఎట్టకేలకు పూర్తి చేస్తారు. పుణ్యక్షేత్రాలు సందర్శిస్తారు. నిరుద్యోగులు అశించిన ఉద్యోగాలు దక్కించుకుంటారు. వ్యాపారులు క్రమేపీ, లాభాలు పొందుతారు. రాజకీయ పారిశ్రామిక వేత్తలు, వ్యవసాయదారులు ప్రగతి సాధిస్తారు. 10, 11 వ తేదీలలో అనుకోని ప్రయాణాలు. ఆరోగ్య సమస్యలు. శ్రీ హయగ్రీవ స్తోత్రం పఠించండి.

కర్కాటకం: పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఆదాయానికి మించిన ఖర్చులు ఎదురౌతాయి. భవిష్యత్తు వ్యూహాలు రూపొందిస్తారు. చేపట్టిన కార్యక్రమాలలో అవాంతరాలు. ఇంటా బయటా చికాకులు తప్పకపోవచ్చు. భూములు, వాహనాల కొనుగోలులో ఆటంకాలు. వ్యాపారులు మరింత జాగ్రత్త వహించాలి. ఉద్యోగులు మార్పులకు సిద్ధపడాలి. 14,15వ తేదీలలో శుభవార్తలు. స్థిరాస్తి లాభం. అంజనేయ దండకం పఠించండి.

మకరం: ఉత్తరాషాఢ 2,3,4, పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1,2 పాదాలు

ఆదాయం సమకూరినా ఖర్చులు తప్పవు. ముఖ్యమైన పనుల్లో స్వల్ప అవాంతరాలు. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులు విజయాల బాటలో నడుస్తారు. స్థిరాస్తి వివాదాలు కొంత పరిష్కారమౌతాయి. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకొంటారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత హోదాలు. రాజకీయ వేత్తలు, కళాకారులు, రచయితలు, విశేష ప్రతిభ చాటుకుంటారు. 11, 12 వ తేదీలలో దూర ప్రయాణాలు, మానసిక అశాంతి. శ్రీగణేశాష్టకం పఠించండి.

సింహం: మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

అన్నింటా విజయమే. ఆదాయం పెరిగే అవకాశం. వివాదాల నుండి బయట పడతారు. చాకచక్యం, నేర్పుతో శత్రువులను సైతం ఆకట్టుకొంటారు. వ్యాపారులు విస్తరణ కార్యక్రమాలు చేపడతారు. ఉద్యోగులు ప్రమోషన్లు దక్కించుకుంటారు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులు రచయితలకు మరింత సానుకూలత 15, 16 తేదీలలో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు స్నేహితులతో తగాదాలు. శ్రీశివప్రతాపనరణస్తోత్రం పఠించండి.

కుంభం: ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3పాదాలు

అవరోధాలు అధిగమించి కార్యక్రమాలు పూర్తి చేస్తారు. అనుకొన్న సమయానికి ఆదాయం సమకూరుతుంది. ఆస్తులు, వ్యవహారాల్లో ఒప్పందాలు. ధార్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారులు, సత్తా చాటుకొని లాభాలు గడుస్తారు. రాజకీయ, పారిశ్రామిక వేత్తలు, క్రీడాకారులకు మరింత గుర్తింపు లభిస్తుంది. 12, 13వ తేదీలలో వృధా ఖర్చులు ఆరోగ్య సమస్యలు. శ్రీలక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం పఠించండి.

కన్య: ఉత్తర 2,3,4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

ముఖ్య కార్యక్రమాల్లో అవరోధాలు తొలుగుతాయి. ఆస్తులు, వాహనాల కొనుగోలుల్లో ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు, వ్యాపారులు అనుకొన్న లాభాలు అర్జిస్తారు. ఉద్యోగులకు సమస్యలు, ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. రాజకీయ, పారిశ్రామిక వేత్తలు, క్రీడాకారులు నైపుణ్యత చాటుకుంటారు. 10, 11వ తేదీలలో ఆరోగ్య సమస్యలు. కుటుంబ సభ్యులతో వివాదాలు. శ్రీ కనక ధారాస్తోత్రం పఠించండి.

మీనం: పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

విద్యార్థులకు భరోసా ఏర్పడుతుంది. ముఖ్య కార్యక్రమాల్లో విజయం. రాజధి కొంత పెరిగే అవకాశం. ప్రముఖ వ్యక్తులు పరిచయ మవుతారు. దేవాలయ దర్శనాలు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులు పెట్టుబడులు అందుకొంటారు. పారిశ్రామిక వేత్తలు, కళాకారులు, క్రీడాకారులకు విదేశీ పర్యటనలు. 14, 15 వ తేదీలలో అనుకొని ఖర్చులు, ప్రయాణాలు. బంధువులతో తగాదాలు. శ్రీ శివాష్టకం పఠించండి.

పదరసం - 281

అడ్డము

1. మాఘ శుద్ధ పంచమి (6)
5. ఒక నామధేయం (3)
7. అతని కోసం 3,2 (2)
8. అధికారులతో కూడిన అంచెలంచెల వ్యవస్థ, సిబ్బంది (3)
9. కురూపి (4)
11. అటుగా వచ్చిన ఆదాయం (3)
12. మారేడు ఆకుల దండ (4)
15. నారింజలు 2,4 (2)

16. ఒక రకమైన జాజి (4)

18. కంసుపెట్టు 2,3 (2)
19. కదులుట, అదురుట (3)
21. అటుగా బంధీఖానా (2)
23. ఒక పండు, ఈ మధ్య బాగా వాడుకలో ఉంది (2)
25. వేప (2)
26. వరండా (3)
27. ఏరండ తైలం (4)
29. ఆహ్వానం (3)
30. తడబడిన నిడివి (3)

నిలువు

1. స్త్రీ (3)
2. వారంలో ఒకరోజు పెట్టే మండి (2)
3. మోసగించడం (7)
4. తడబడిన మరీచం, ఒక మసాలా దినుసు (3)
5. నిలువు 2 వంటిదే (3)
6. వివాదం, తగవు (4)
9. అభ్యసించు, నేర్పు (4)
10. నల్లనిది (2)
13. పంకం (3)
14. పోపుల పెట్టెలోని ఒక

దినుసు (3)

16. కొంచెం కంపించటం పదానికి ముందు 'వి' చేరింది (4)
17. రాముడే కానీ జానకి పతిదేవుడైతే (6)
20. అహల్య పతిదేవుడైన ముని (5)
22. రైతుకు జై కొట్టే ప్రముఖ నినాదం (4)
24. అశ్వత్థం శీర్షాననమేసింది (2)
25. తొలి చదువులు, పూర్వం చదివేవారు (3)

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి ఫిబ్రవరి 24 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసినవారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందజేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యం.

1	2		3		4		5		6
7					8				
		9		10			11		
	12					13			
14		15			16		17		
		18			19				20
21	22								
	23	24		25					
26						27		28	
							30		

పదరసం-281

పేరు :

చిరునామా:

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

ప	1	2	3	4	5	6
ద	క	ద్వి	త	వ	న	య
ర	రి	రం	గ	రిం	చు	బ
స	గీ	గం	తి	చు	ఉ	రా
స	11	క	తి	12	త	13
ం	పు	తి	14	రు	తో	ద
2	మ	15	వ	గా	17	బు
7	క	18	ప	లం	19	పా
7	20	క	పా	తం	21	అ
	24	మ	డి	25	అ	మృ
		26	గ్గ	మృ	27	అ

స విజేతలు: యస్. శాంత, బి. ఇందుశేఖర్, తిప్పా వర్షుల తులశమ్మ, ఎ.వి. ఎస్. శాస్త్రి, కె. అరవింద్ చారి, ఉ దయశ్రీ టి. - హైదరాబాద్, వనమాల శివలాస్య, వనమాల

ప్రశాంత్, బి. అలివేల - యాదగిరిగుట్ట, దాసరి పర్వతాలు - మంచినాల్, డి. సరోజిని, ఎస్. పద్మావతీ దేవి, ఎస్. పూర్ణకుమారి, ఇంకొల్లు బ్రహ్మాండస్వామి, జి. వెంకటేశ్వరమ్మ - ఒంగోలు, జి. వెంకట మురళీ మోహన్ రావు, వారణాసి సరస్వతి - తూర్పుగోదావరి, పి. జానకి సుభద్ర - తిరుపతి, కదలి ప్రకాశరావు - విజయనగరం, నేమాను సుభాష్ చంద్రబోస్ - విశాఖపట్నం, తిప్పావర్షుల సుబ్రహ్మణ్యం - నెల్లూరు.

బహుమతి పొందిన విజేత : ఎస్. పూర్ణకుమారి - ఒంగోలు

పదరసం సమాధానాలను పంపవలసిన చిరునామా పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, కాచిగూడ, హైదరాబాద్ - 27.

సినిమా

భారతీయ చలన చిత్రసీమలో అజరామర దృశ్యకావ్యం 'శంకరాభరణం'. 1980 ఫిబ్రవరి 2న విడుదలైన ఈ చిత్రాన్ని ప్రపంచం నలుమూలల ఉన్న తెలుగువారే కాదు... పరభాషా సినీ అభిమానులు సైతం అక్కున చేర్చుకున్నారు. ఆ సుస్థర సంగీత సాగరంలో మునిగి తేలారు. తన్మయైతే తరించారు. ఆ మహత్తర చిత్రం రూపశిల్పి దాదాసాహెబ్ ఫాల్కే పురస్కార గ్రహీత కాశీనాథుని విశ్వనాథ్ ఈ నెల 19న 90వ వసంతంలోకి అడుగుపెడుతున్నారు. ఈ సందర్భంగా నలభై యేళ్ల 'శంకరాభరణం' గురించి ఆయన వెల్లించిన అభిప్రాయ మాలిక.

నలభై వసంతాల చందన జాపకం శంకరాభరణం

రమణమూర్తిగారి ద్వారా ఆయన అన్నయ్య జె.వి. సోమయాజులుగారు మా దృష్టికి వచ్చారు.

ఇందులోని ప్రధాన పాత్రధారులు శంకరశాస్త్రి, తులసి మధ్య పెద్దగా సంభాషణలే ఉండవు. కారణం?

నాకు అవసరానికి మించిన సంభాషణలు పెట్టడం ఇష్టముండదు. చంద్రమోహన్, రాజ్యలక్ష్మి మధ్య సైతం సంభాషణలు తక్కువే ఉంటాయి. మాటలే కాదు... సంగీతం విషయంలోనూ అదే పొదుపు పాటిస్తాను. కొన్నిసార్లు శబ్దం కంటే నిశ్శబ్దమే ఎక్కువగా భావాలను అందిస్తుంది. దాని మీదే నేను ఎక్కువ ఆధారపడతాను.

అసలు ఇది ఎవరి ఆలోచన?

ఓ దర్శకుడిగా 'శంకరాభరణం'కు సంబంధించిన ప్రతిదీ నా ఆలోచనే. నాకు కావలసిన దానిని నటీనటులు, సాంకేతిక

నిపుణులకు విడమర్చిచెప్పే వారి నుండి పొందాను. మాటల రచయిత జంధ్యాల, పాటల రచయిత వేటూరి, సంగీత దర్శకులు మహదేవన్.. వీళ్లందరూ కథాచర్చల్లోనూ పాల్గొనే వారు. అయితే ఆయా సందర్భాలను లోతుగా వివరించడం ద్వారా నాకు కావలసిన అవుట్పుట్ పొందేవాడిని. అలానే బాల సుబ్రహ్మణ్యం చక్కని గాయకుడే అయినా, ఈ సినిమాలోని పాటల కోసం శాస్త్రియ సంగీతాన్ని నేర్చుకుని, కష్టపడి పాడాడు. సినిమాటోగ్రాఫర్ బాలా మహేంద్ర మాత్రం కొద్దిరోజులు పనిచేసిన తర్వాత దర్శకత్వ అవకాశం రావడంతో ఆయన అసిస్టెంట్

మూర్తి (కస్తూరి)తో సినిమా పూర్తి చేశాం.

ఈ సినిమా ప్రీమియర్ షోసీకు

విశేషమైన స్పందన వచ్చిందట కదా!

అవును. ఆ అనుభవం గమ్యుత్తుగా ఉండేది. ప్రీమియర్ షో చూసి మా దగ్గరకు రావడం కన్నీళ్లు పెట్టుకోవడం. గుమ్మడిగారు సినిమా చూసి ఆ రాత్రి డైరెక్ట్ గా మా ఇంటికి వచ్చారు. కొద్దిసేపు మాట్లాడ గానే దుఃఖాన్ని అవుకోలేకపోయారు. అప్పటికే ఆయనకు హార్ట్ ఆపరేషన్ జరిగింది. ఓదార్చడం మా వల్ల కాలేదు. అలానే సినిమా విడుదలైనప్పుడు సికింద్రాబాద్ మంజు థియేటర్ నుండి నిర్మాత ఏడిద నాగేశ్వరరావు సరోవర్ హాటల్ కు వెళుతుంటే ఓ ముస్లిం టాక్సీ డ్రైవర్ ఆయన నిర్మాత అని మాటల్లో తెలుసుకుని డబ్బులే తీసుకోలేదట. అదే సమయంలో వైజాగ్ లో నేను ఓసారి టాక్సీ ఎక్కాను. అప్పటికే 'శంకరాభరణం' నాలుగు సార్లు చూశానని చెప్పాడు డ్రైవర్. 'ఏముంది ఆ సినిమాలో?' అని అడిగితే, 'ఏమో తెలియదు సార్... ఆ థియేటర్ కు వెళితే ఏదో గుడికి వెళ్లినట్టు ఉంటుంద'ని అన్నాడు. అంతెందుకు మూడు నాలుగేళ్ల క్రితం విజయవాడ వెళ్లినప్పుడు ఎయిర్పోర్ట్ లో ఓ ఎగ్జిక్యూటివ్ నన్ను గుర్తుపట్టి దగ్గరకొచ్చి పలకరించి, 'శంకరాభరణం' చూసే ముందు చెప్పులు బయటే వదిలి చూసే వాడినని చెప్పారు. ఇలాంటివి వింటుంటే ఎంతో ఆనందం కలుగుతుంది.

ఈ స్థాయి విజయాన్ని, గుర్తింపును

నిర్వాణ సమయంలో ఊహించారా?

సినిమా బాగా ఆదరణ పొందాలనే భావనతోనే పనిచేస్తూ పోయాం. అయితే అవార్డులు, రివార్డులు ఈ స్థాయిలో వస్తాయని ముందే ఊహించామనడం సరైనది కాదు. జాతీయ స్థాయిలోనూ సినిమాకు, సాంకేతిక నిపుణులకు పురస్కారాలు లభించాయి. ఏ లాభీయింగ్ చేయకుండానే ఈ అవార్డులు రావడం ఆనందకరం. వీటన్నింటి కంటే కాకినాడ నుండి కన్యాకుమారి వరకూ ఇవాళికి ఈ సినిమాను జనం తలుచుకుంటున్నారంటే అంతకంటే ఏం కావాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అలనాటి 'శంకరాభరణం'ను ఇప్పుడు తలుచుకుంటే..

40 యేళ్లనాటి ఓ ఫోటో అల్బమ్ ను ఇప్పుడు చేతిలోకి తీసుకుని చూస్తే ఎలాంటి అనుభూతి కలుగుతుందో అదే భావన కలుగుతోంది. ఇప్పటికీ 'శంకరాభరణం' గురించి జనం తలుచుకుంటున్నారు, అందులో పాత్రలు, సంభాషణల గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారంటే ఈ చిత్రం ఎంత చిరంజీవత్వం పొందిందో అర్థమవుతోంది! ఆ చిత్రాన్ని నేనూ మర్చిపోలేను, జనమూ మర్చిపోలేరు. మరో అరవై యేళ్ల తర్వాత కూడా... నేను లేకపోయినా... నిండు నూరేళ్లు దీనిని వారు తలుచుకుంటారని నమ్ముతున్నాను.

'శంకరాభరణం' ఆలోచనకు అంకురార్పణ ఇప్పుడు, ఎలా జరిగింది?

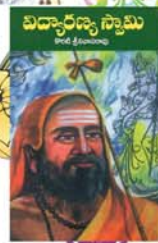
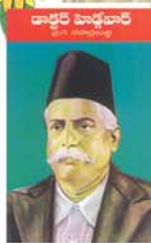
'సిరిసిరిమువ్వ' మాటింగ్ పూర్తి చేసుకుని ఊటీ నుండి కారులో చెన్నయ్ వస్తుంటే అంతర్దీనంగా ఓ ఆలోచన మొలకెత్తింది. త్రయంబకంలో గోదావరి చిన్న పాయలా పుట్టినట్టు! దానిని నాతో పాటే ప్రయాణం చేస్తున్న నృత్య దర్శకులు పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి గారితో చెప్పాను. ఈ అంశం మీద సినిమా చేయాలనే ఆలోచన ఎందుకొచ్చింది? అని అడిగారు. మా అత్తయ్యలకో, మావయ్యలకో ఇవాళ కర్ణాటక సంగీతం గురించి చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు, ఈ తరానికి దాని గొప్పతనాన్ని చెప్పాలి అని జవాబిచ్చాను.

అగ్రకథానాయకులతో సినిమాలు తీసిన అనుభవం ఉండి శంకరశాస్త్రిగా కొత్తవారిని ఎంచుకున్నారెందుకు?

అక్కినేని, శివాజీ గణేశన్ వంటి వారిని కొందరు సూచించారు. కానీ ఏ ఇమేజ్ లేని వారైతేనే శంకరశాస్త్రి పాత్రకు నప్పుతారని నా నమ్మకం. ఎవరూ దొరకపోతే నేషనల్ స్కూల్ ఆఫ్ డ్రామా నుండి అవ్ కమింగ్ అర్టిస్టులైనా తీసుకొచ్చి ఆ పాత్ర చేయించాలని అనుకున్నాను. అదే సమయంలో

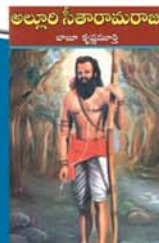
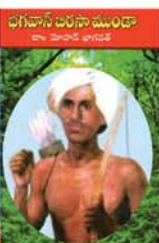
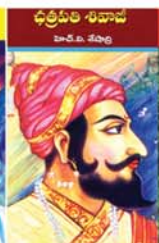
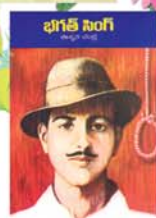
తామెవరూ, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులూ
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు సవ్యమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికే వెలువడిన
166 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు.
మొత్తం సెట్ 2150 రూపాయలకే లభిస్తుంది.

సాహిత్యనికేతన్
3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్కత్‌పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్
ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgi, Hyderabad - 500 005.